

העוֹלָם הַזֶּה

המגפה:

דוס-לב

הקרב
הסמוי
סביב
אוניית
המגורשים

אל"מ
אורי
טיניץ

אל"מ
יעקב
שחם

משה
איש-כסית

רפי
נלסון

הראיון המלא
עם ערפאת
בתוים:
"אני רוצה
לדבר עם
ישראל!"

שמיעה פוג'יקלית

בפעם הבאה שאתה מקליט,
נסה קסטות אודיו של פוג'י
ותבחין בין סתם שמיעה
לבין האזנה שמיימית.

אל תחסוך באיכות -
קנה קסטות אודיו פוג'י.

להשיג עכשיו במחיר מבצע
בחנויות המובחרות.

הטכנולוגיות החדשניות
של פוג'י בייצור קסטות אודיו,
העלו את רמת השמיעה לאוקטבות
שלא היו ידועות עד כה.

קסטות אודיו פוג'י נורמל, כרום
ומיטל מותאמות לכל סוגי
המכשירים ומפיקות חדות קול
ונקיון צליל מקסימליים.

לאוזן הפוג'יקלית שלך

FUJI CASSETTES

נציגים בלעדיים: קבוצת חברות שמעוני בע"מ טל': 888-302 • 888-521 (03)

חיכתבים

תאונת עבודה

עוד על דיכוי התקוממות הפלסטינים בשטחים הכבושים. אני קם בבוקר, פותח את הרדיו, שומע את החדשות: עוד הרוגים, עוד פצועים. אני מתיישב, תופס את הראש בידיים: מה קרה לנו? למה היהודים, לנו, הציונים, לנו, בנייהאנוש. זה החלום שלנו וזה שיכרוז לשלוט בעם אחר? לרכא עם אחר? לא. זאת תאונת עבודה בהיסטוריה היהודית. בצלאל טובין, ירושלים

כה אמר בוגוריון

על דברים רלבנטיים מאוד של ראש ממשלת ישראל הראשון. בהקשר למה שקורה בחודשים האחרונים נאחזים כל מיני אנשים בכל מיני מובאות, וכל אחד נתלה באילן גדול. השרונא לי להביא דברים שאמר דויד כך גוריון, בשנת 1931, כקונגרס הציוני של אותה שנה. זאת היא גישה פסולה לחלוטין — למנוע מן הוולת מה שאתה מבקש לעצמך. כשם שאנחנו דוחים את שליטתם של הערבים (הפלסטינים) עלינו, כך אנו חייבים לדחות את שליטתנו עליהם! מאיר מצא, רמת השרון

על שני כיסאות

על חשיבות תפקיד יו"ר הסוכנות היהודית (דיניץ לא יתפטר, תשקיף, העולם הזה 3.2.88). זה ששימחה דיניץ איננו מתכוון להתפטר מחברותו בכנסת מעיד רק על דבר אחד: זילולו במישרת יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית. למרות כל התקדימים של יו"רים קודמים שהיו ח"כים (דומני פנחס ספיר ויוסף אלמוג) אין למצב זה שום הצדקה. מישרת יו"ר הסוכנות היא מישרת מספיק נכבדה וחשובה, ובמיוחד לאדם שבחטיבה לחולל שינוי בתנועה הציונית, שזמן הראוי להתמסר לה ולה ללבד. ולא להתעסק ולשבת על שני כיסאות. אילן ברק, רחובות

מעניינת, מרתקת, מסייעת

על סידרת הכתבות של נעמי אדווה (דו"ח מתוך כלא-הנשים, העולם הזה 30.12.87 והלאה). מיספחתי מוצאת עניין רב בכתבות המרתקות של נעמי אדווה, כיוון שהן מסייעות בידה להבין את העובר עליי בין כותלי הכלא. ... למותר לציין כי גם כאן כולנו מצפות בכיליון עיניים לפירסומים הנוספים בסידרת כתבות זאת. לשרית יעקב, נווה-הצריצה מזה זמן רב לא היתה בהעולם הזה סידרה כה מעניינת ומרתקת. סינדי רוטמן, תל-אביב

העיקר הוא הברית

על הופעתו של יצחק שמיר בישיבת הסדר (אנשים, העולם הזה 3.2.88). הכיתוב לתצלומו של ראשהממשלה, החובש כיפה לראשו בעת ביקורו בישיבת הגולן, מספר כי ראשהממשלה תכש כיפה שחורה בניגוד לבחוריהשיבה שחבשו כולם כיפות סרוגות. אז מה? הלא כאשר יצחק שמיר חובש כיפה זה כמו כסיפור על אותו אדם שהוריע, שעה שאשתו הוכנסה לחדרהילדה: או כן את, מה זה חשוב, העיקר שתהיה ברית מילה! אלי שלופסקי, תל-אביב

תפרנים במיסעדה

על התקציב הדרוש כדי להינות מארוחות מעולות במחירים סבירים (לאכול טוב, גם זה וגם זה, העולם הזה 3.2.88). מצטער מאוד. החשבון לא מסתדר לי. גם לא במחירים הווליים כביכול, והמיוחדים כביכול, של המיסעדות הטובות (35 שקל, 27 שקל, 25 שקל). אסתי ואני משתכרים לא רע. שתי משכורות ממוצעות. קצת פחות מאלפיים נטו לחודש. אבל אם נלך פעמיים, שלוש בשבוע אפילו למיסעדה הטובה ביותר (25 שקל), נגמור את שלישי התקציב החודשי. ומה על הימים האחרים? ומה על ארוחות בוקר וערבי? אריה מלניק, תל-אביב

תוכנית השלום של ערפאת

9 ביזמת שבועון חדשות גרמני נערכה בתוכם מיסבת-עיתונאים עם יאסר ערפאת. השבועון הגרמני הזמין את אורי אבנרי להשתתף במסיבה זו, והוא מביא את תגובותיו של ערפאת בקשר לספירת-המגורשים, לתוכנית-השלום, כפי שהיא רואה אותה, ולהתקוממות בשטחים הכבושים. באיזה מידה שותפה ההנהגה הפלסטינית להתיקוממות? מהן מטרותיה? באילו תנאים ניתן לסיים אותה? האם צפויה הסלמה או יוזמת-שלום?

עורכי-דין בשורת עצמים

28 כאשר עורכי-דין מעורב ריגשית במישפט, קשה לו לשקול את המצב בקור-רוח. זוהי הסיבה שעורכי-דין אינם נוהגים לייצג את עצמם. מדוע נחרו עורכי-הדין יגאל ארון, רם כספי ושרגא בלור הנאשמים בהשתתפות בפגישה הלילית לטעות ממינהג זה ולייצג את עצמם, בעוד שהנאשם העיקרי בפרשה, שלמה עמר, משתמש בשירותיו של עורך-הדין הטוב ביותר והי קר ביותר שיכול היה להשיג?

דף חדש רק בחיפה

26 לא רק ספינת "השיבה" הפלסטינית לא הור-טה להטיל עוגן בחיפה. גם לסופרי ולמשרי ררי חיפה לא נמצא אולם שייאות לפתוח להם ולעמיתיהם התל-אביבים את שערי-נימוקה הרישמי של העירייה: באולמות חיפה לא עושים פוליטיקה. עמוס כרמלי, יו"ר ועד אגודת העיתונאים בחיפה, מצא דרך מקורית משלו להפגין אומץ-לב אזרחי: הוא היפנה את הסופרים למועדון ואחר היתרה במנהליו שלא להעי-מיד אותו לרשות הסופרים!

רחל המרחלת מרווחת

34 אשה חוקית ליום גשום — כך לפחות עולה מהסיפור של מיריה רי-משה שחר • ועוד על אפי דיין וקרולין לנגסרד. והפעם כבר שא תרגום • המדע לשרות האשה • פעם היה אורדי אנגלי יורד לאילת כדי להתפרפר. היום הוא נעלם במרחבי גושרין • ומי הוא המלווה המיסטורי הצעיר והאלגנטי של רחל דיין?

רנוני רון

35 גרון עמוק פרק ג' — או איך רוכשים דירה במינרלי דויד בדרך הקצרה והמשלמת ביותר? • אהבה לא מנשיכה ראשונה לליליק ורנית וייס בלט • בני נדלר מחפש את המדלן שלו • המציר אות יפה יותר מהמונה — לפחות במיקרה של רתלי קהטן • יצחק נבון חור לעשן. אופירה כלל וכלל לא מרצה. היא נוקטת באמצעים.

המדורים הקבועים:

- 3 מיכתבים — תאונת-עבודה
- 4 איגרת העורך — צילום כמחאה
- 5 תשקיף — סציונז'ים
- 8 במדינה — קבורים חיים
- 12 אתה והשקל — הסהומות והככלה
- 17 יזמן אישי — נן סיינון
- מה הם אומרים — יחזקאל שופס, הלית ישורון, דענון פת, בויםין כהן, שאול עמור, מאיה דאובר
- 18 קולנוע — ביזוי האשה
- 20

כתבת השער הקרמי:

דום-לב

14 לבעני-הכרס, שאוכלים את ארוחת-הערב שלהם בשעה מאוחרת, נהולכים מייד לישון ולא שוכחים לעשן. להרבות בשתיית קפה ואלכוהול, להשקיע בבורסה, להחזיק פילגש ולעסוק בספורט הנעת שרירי הלסת בזמן האכילה — יש בהחלט סיבה טובה לדאגה — דום-לב. משה אישכסי (40). אהרון בכר (44). אורי מייץ (36). ורפי נלסון — אלה הם הקורבנות האחרונים לתופעה שהופכת להיות, בעשנים האחרונות, למניפה של מסע.

כתבת השער האחורי:

נסיון בריחה?

36 פרק נוסף בסידרת-הכתבות של נעמי אדווה על המת-רחש בין כותלי כלא-הנשים נווה-הצריצה. והפעם מס-פרת אדווה את סיפורה של אביבה גרנות. על חריצותה בעבודה, על חוגי הפילוסופיה שהיא מעבירה לאסי-רות. על יחסיה עם חווה יערי לפני הרצח ולאחריו. על בעלה שאותו היא מכנה 'מוץ'. על הדמות האמיתית המסתתרת מאחורי התדמית שמפגינה גרנות. ומה עשתה גרנות מחוץ לתא? בשעה שש בבוקר? האם ניסתה לברוח?

חפירת במוסד?

13 כתבה של יוניסד פרס, שהתפרסמה בראשית ינואר ושחלקה פורסם גם בווענינוסון פוסט, כללה האשמות מדהימות על פעילות שרותי-הריגול הישראליים באמריקה. לפי אותה ידיעה מגלים פקידים-ממשלה אמריקאיים עניין גובר בפרשת פולארד, כיוון שחלק מן המידע שמסר פולארד לישראלים הועבר לקצב הסובייטי עלי-ידי חפרפת סובייטית במוסד הישראלי.

מחלה איומה

39 לפני שבועיים נפטרה אשתו של משה ששון, שגריר ישראל במצרים, אחרי כמעט שש שנים של מאבק במחלת האלצהיימר. בסידרת-שיחות סיפר ששון להעולם הזה על המחלה האיומה, על הדרך שטיפל באשתו ואיך ניסה למנוע ממנה את הידיעה אודות מחלתה.

אחה והשקל והכלכלה הישראלית

12 חברת יו"ר-א"י גייסה 10 מיליון דולר והיא בחנת השקעות במפעלים בישראל • דיסקוונ ניורוק הקטין את תיקי-ההשקעות שלו כדי לצמצם את הסיכון • ראשי סיוח-ישראל מתנגדים למכירת הבנק בניירוק • מחזור של שישה מיליון דולר לתכרות-הלימוזין בניירוק • רואי-חשבון אמריקאיים צריכים ליוזם חקירות לאיתור הונאות בחברות שבתיקתן הם מטפלים • כלכלת ישראל בכלל, וענף התיירות בפרט, נפגעים קשות מהמהומות בשטחים הכבושים.

ניקוי ראש

38 נאמר כבר, שבמצב הנוכחי, שלא הכל הכי-הכל, אז מה צריך הבר-אדם, אם לא לשמור על ראש נקי? הפרופסור יצחק גלנור והפרופסור סטיבן לוקס, שהוציאו לאור את הספר הצחקתם אותנו, שנושאו בדיחות פוליטיות, בהחלט מסכימים לקביעה זו — הם טוענים שזה בדיוק הזמן הנכון לבדיחות.

הסיפור שלא נגמר

30 סיפורו המרהים של ולרי סיתרולידיה, מדען גרעין, שיצא את ברית-המועצות במימרה חוזר אליה ברכון מוזיקי כדי להוציא משם את אשתו ילנה. כשהגיעה, סודסוף, לישראל, ישב ולרי בכלא והיא חזרה לשוודיה, אל הבעל שנישאה לו בנישואין פיקטיביים. גם אם יצליח לאתרה עוד רחוקה הדרך לסופה של הפרשה המזווה הזו.

הספינה שלא שטה

6 ענת סרגוסי מדווחת מאתונה על אירועי השבוע האחרון. מיסבות-ערי-תונאים אינסופיות, הודעות לעיתונות, שמועות סותרות, מתח, אי-ודות ובעיקר תיקווה ויאוש היו מה-מאפיינים העיקריים של השבוע הא-חרון באתונה. עשרות מגורשים פלס-טיניים ועיתונאים מכל רחבי העולם התקבצו לפני יותר משבוע באתונה כדי לעלות על ספינת ה"שיבה", ש-היתה אמורה להפליג בדרכה לי-ישראל. אז, בתחילת הדרך, עוד דנו בתגובה ישראלית אפשרית. ההפלגה עצמה, לפחות מנקודת מבטו של אש"ף, לא היתה כלל מוטלת בספק. למרות האווירה האופטימית סירבו דוברי אש"ף לחשוף כל מידע אודות הספינה. ערפלה-הקרב הוליד ספקות, שבמרוצת השבוע התגלו כנכונים. הלחץ שהפעילה ישראל נשא פרי — הספינה עוד לא שטה השבוע.

כרטיס אדום לכדורגל הישראלי

29 יציעו השוממים של האינטרדיין הלאומי ברמת-גן מעידים על הפיחות שחל במעמדה של הנבחרת בעיניו של ציבור חובבי-הכדורגל במדינה. פחות משלושה שבועות לפני שריקת-הפתיחה למישחק-הכדורגל שבין ישראל לאוסטרליה, נראית הנבחרת הלאומית כמתאגרת, הסוגג מהלומות וממתין לנוקד-אאוט שינאל אותו מיסוריו.

- 21 זה וגם זה — יום האם
- 22 לילות ישראל — קונבל בדאזיל
- 24 אנשים — עניים ושיניים
- 26 דף חדש — מנורשי חיפה
- 32 תשבץ —
- 32 מיכתבים לרותי — פרפר יפה
- 33 הורפסקום — מזל דנים
- 34 רחל מרחלת — על כל השולם
- 35 ריננוני רון — גרון עמוק
- 39 חשבון-נמש — משה ששון

מיכתבים

תיקון העוול

על גישת השר משה שחל לגיוס תרומות למיפלגות ("אנשי שוחד", העולם הזה 10.12.88).

ברשימה נכתבו דברים הקושרים את שר האנרגיה והתשתיות, משה שחל, עם גיוס תרומות במערכת הבחירות בשנת 1984. כל ההקשרים, ללא יוצא מן הכלל, עם השר שחל ברשימה הזו אינם נכונים:

אין זה נכון שהשר שחל עסק בגיוס תרומות במערכת הבחירות של שנת 1984. נהפוך הוא, השר שחל התנגד מאז תחילת פעילותו הציבורית לגיוס תרומות של אירגונים ובודדים מהארץ ומחולל למימון הפעולות של המיפלגות בישראל.

זו היתה עמדת השר גם בפרשת אוטוקרט המפורסמת, בתחילת שנות ה-70, והיא לא השתנתה במשך השנים.

רק לפני ימים אחרים פעל השר שחל להכנסת תיקון בחוק הסיפלות, האוסר על הענקת תרומות מכל סוג שהוא מהארץ ומחולל, והמתיר לחברת מיפלגה בודד לתרום עד 2000 ש"ח לשנה למיפלגות.

השר שחל סבור שמימון מיפלגות חייב להתבצע על-ידי המדינה, ועל פי קריטריונים קבועים בחוק, כדי למנוע אפשרות של העדפת תורם זה או אחר בגלל התרומה שנתן. כמרכן, בניגוד לנאמר ברשימה, אין זה נכון שהשר שחל שימש כרכו מערכת הבחירות של מיפלגת העבודה בבחירות האחרונות.

הרשימה קובעת כי הקשר עם ברוך רפפורט מונעב למתן תרומה בסך מיליון דולר למיפלגת העבודה היה באמצעות השר שחל. להד"ם השר שחל לא הכיר את ברוך רפפורט, ולא פעל אצלו, לא למטרת גיוס כספים ולא לכל מטרה אחרת.

בניגוד למה שנאמר ברשימה, השר שחל גם לא קיים שיחות ומגיעים עם ברוך רפפורט לצורך קניית חלק בחברת פז או לכל צורך אחר. לשר שחל גם לא היה קשר עם מייק פירון ואל שווימר, המוזכרים בכתבה.

פוגע במיוחד ומוגדר לכל אמת היה הזכרת שמו של השר שחל במסגרת רשימה שכותרתה "אנשי השוחד". אנו משוכנעים שתמצאו לנכון לתקן את העוול שנגרם לשר שחל.

אבישי אמיר, דובר משרד האנרגיה והתשתיות, ירושלים

● הכותרת, "אנשי השוחד" לא התייחסה לשר שחל בשום צורה שהיא, אלא לאנשים שהוכח כי הגו את רעיון השוחד למיפלגת העבודה ו/או למישהו מראשיה - ברוך רפפורט, רוברט ולך ואחרים.

כתובת המערכת

קוראים המבקשים לכתוב למערכת העולם הזה מתבקשים לדייק בכתובת המערכת: רחוב גורדון 3, תל-אביב, מיקוד - 63458.

בשעת הצורך ניתן גם לפנות בטלפון - 232262 (03) בפסקימיליה - 245242-3-972. מזוני 2009, ובטלסקם - RMYM IL 341667.

נוסע, הנוסע הראשון

את חוש ההומור של השחקן זמר יוסי בנאי ראו ושמעו לאחרונה כמה מאות אלפי צופים בטיבה למטיבה בטלוויזיה. אבל הם יכלו ליהנות ממנו כבר בגליץ העולם הזה שהופיע השבוע לפני 25 שנה:

● הבדיחה הבאה נמכרה השבוע על-ידי יוסי בנאי לוויה עוברת ברחוב. ניגש אדם ושאל: מי מת? מי מת? עונה לו אחד מן המלווים: זה שנוסע באוטו הראשון!

הבו בעיקבות האב

על סטודנט צעיר וחרוץ (פתוח להצעות", העולם הזה 3.2.88). הסיפור הנחמד של נעמי רון על רון סלפטר הצעיר, סטודנט למיטשפים העובר, כדיברי רון, "ממש קשה", כעוורו של ח"כ רויד ליבאי, הזכיר לי נשכחות.

כשרון עוד היה, כלשון הבריות, ניצוץ בעיני אביו, כיום איש הארץ אליהו סלפטר, למד הנ"ל, בשנות ה-50, עימי באוניברסיטה העברית. לפי מיטב זכרוני הוא למד כלכלה ועבר קשה מאוד לקימו. רומני שהיה שוטר במיטשרת יש ראל, שנחר, כדי שיהיה פנוי ללימודים בשעות היום, לשרת, ררך קבע, במיטשרות-לילה. יששכר איתן, ירושלים

קרן עם ייחוד

על פעילות הקרן החדשה לישראל ("אתה והשקל", העולם הזה 3.2.88). יש בקרן החדשה לישראל ייחוד לעומת הקרנות האחרות, כפי שצוטט נשיא הקרן, רוד ארנו ("גידול משמעותי בפעילות הקרן החדשה לישראל").

נכון גם שהקרן שמה לה למטרה לפעול למען קירוב בין אורחיה היהודיים והערביים של המדינה, להגנה נמרצת על זכויות האזרח ועל מעמדהאשה בארץ, כמו גם למען התארגנות לעזרה עצמית בשכונות, הקטנת הפערים הערתיים ופלורליות דתי.

לא נכון שהקרן מתנגדת לכיבוש, כמו שלא נכון שהיא מסכימה להמשך מצב הכיבוש וזאת מהסיבה הפשוטה שהקרן אינה נוקטת עמדות מדיניות.

אשר ליעדי התרומות: יש להבחין בין תרומות שהקרן מעניקה ישירות, בתנאים למטרותיה המוצהרות (כמו למיקלטים לנשים מוכות או לקבוצת כדורגל של ילדים) לבין מענקים שהתורם עצמו מייערם לגופים או למטרות הראויים בעיניו (כמו תיאטרון ווה'צדק או הסינוסון הירושלמי). אפשרות זאת, של מענק מיוחד, מהווה אופציית תרומה קוסמת למיספר רב של תורמים, שכן זוהי דרך ליצירת קשר אישי לארץ ופיקוח ישיר על הדרך שבה מוצא כספם. ולעניין המילגות (שהוזכרו בכתבה): הקרן מממנת שהות לימודים בת שנה בארצות-הברית לעורכדין, שניים כל שנה, המתמחים בזכויות האזרח ואשר מתחייבים לעבוד בתחום זה עם חזרתם.

כן מעניקה הקרן שתי "מילגות מנהיגות" כל שנה, אשר הזוכים בהן עשויים להיות מוזמנים לסיור הרצאות בארצות-הברית, לפי תחומי עיסוקם.

בכל מיקרה, אין החברים בוועדות הקרן הנוגעות למילגות אלה יכולים להחליט על מועדותם שלהם עצמם. מה שכן, כמו במיקרה של אברום בורג ורפיק חלבי, לעיתים מתמנים הזוכים במילגות, לאחר תום שנת המילגה, לחברים בוועדות הקרן השונות, כאשר יש ביכולתם לתרום להצלחת הקרן במשימותיה.

ערכה מרגלית, טן נשיא. הקרן החדשה לישראל, ירושלים

שאלה של תרגום

על טיב התרגום לשמו של סרט אמריקאי, שבו מככבת ברברה סטרייסנד ("יומן אישי", העולם הזה 27.1.88).

עורך העולם הזה התפעל מהסרט הנהדר "ומהמישחק הנהדר של ברברה ושל כל האחרים". יחד עם זאת הוא ביקר את השם שנקבע לסרט בארץ: שאלה של שפיוח.

חברת וורנר ברוס, מפיקת הסרט, היתה מודעת לקושי בתרגום השם המקורי, האנגלי, של הסרט, נאסט. שהיא מילת סלנג, לשפות זרות ונתנה חופש-בחירה לנציגיה לקבוע שם מקומי לסרט. ברקנו את פירוש המילה נאסט. עם מתרגם מנוסה ומעולה ומצאנו שיש לה מיספר פירושים, כגון משוגע, מטורף, מופרע, או, כסלנג עסיסי, ביצים (אשכים).

שאלתה של שפיוח נבחר אחרי לבטים רבים ואחרי שהסרט הוקרן בפני רופאים, פסיכיאטרים ומיטשפנים, שהעדיפו שם זה על כל השמות האחרים.

התייעצנו בעניין השם גם עם מיספר מבקר קולנוע. א. גלעד, תל-אביב

● הקרא גלעד הוא איש חברת א. ונלד ושוח' המפיצים הבלעדיים של סרטי וורנר ברוס בישראל.

ציון צמיר: "ילדה בהפגנה"

ענת סרגוסטי: "ילדים בעזה"

רחל אבנרי: "מול גדה-העצמאות"

התערוכה נערכת באולמות קאמרה אוב' סקורה, המכללה לאמנות-הצילום, ברחוב אלנבי 57 תל-אביב.

תענית

כך פוצצה ההצבעה

מדוע נפסלה ההצבעה במרכז מפלגת העבודה בעניין האיסור על כפלידתפקידים? הסיבה הרישמית שנמסרה היתה, שכנסת פיתקיההצבעה התגלה שיבוש. לא פורסם מהו ה"שיבוש". הפתקים הציעו למצביעים שלוש אפשרויות: (א) נגד (ב) נמנע (ג) בעד. ביטול לקדנציה אתה". האפשרות השלישית היא שעוררה את זעמם של חברי המרכז, שראו בכך תרגיל של ראשי המנגנון לפיצוץ ההצבעה.

עוד קורבן של דינין

דבקתו של שימחה דינין בכיסא החייב פוגעת גם בתוכניות פנימיות במס"ם. מלבד יעקב גיל, מועמד המערך שייבנס לכנסת אם וכאשר יתפטר ממנה דינין, מחכה לרגע זה גם איש-מפ"ם גדי יצני. יצני הוא הנא בתור כרשימה אחרי גיל, והח"כ ויקטור שטייב הודיע כי יתפטר מייד אחרי התפטרות דינין, כדי שגם יצני יזכה לכהן כח"כ.

המר נוקם בש"ם

הקטטה הפומבית בין המפר"ל וש"ס, בעניין חוקההסמכה, סתמה את הגולל על הסיכויים למארכ דתי חדש בעניין. מיהן יהודי". זבלון המר ראה להבהיר לש"ס, כי אחרי העלבתו שאנשיה הפיתו בו השבע, הוא ינעשה כל שביכולתו כדי להבטיח כל יוזמה דתית חדשה שלהם.

שמיר טילפן לעורכים

יצחק שמיר בכבודו ובעצמו טילפן לעורכי העיתונים היומיים, כדי לשכנע אותם להחזיר מאתונה את הבתלים, ששוחררו לשם כדי לעלות על ספינת המגורשים הפלסטינית. כמעט כל עורכי העיתונים, "שוכנעו" והחזירו את כתביהם, עוד לפני שהיה ברור אם ההסלגה תצא לפועל או לא.

עורכים ומצנזרים

שלושה עורכי עיתונים סירבו לאפשר לכתביהם לצאת לאתונה וללרנקה, לפקר את מסעה של "ספינת השיבה": חנה זמר מ"דבר" מנעה את נסיעתו של דני רוביני שטיין, נחום ברנע מ"בותרת ראשית" מנע זאת מאבי בצמן ומארק גפן מ"על המישמר" אשר את הנסיעה על עורך ליפ" שייך ואבשלום קרה. ליפ"שין וקרה יצאו לקרסיסין בכל זאת, באופן פרטי, אך ביטאון מס"ם סירב לקבל מהם דיווחים כלשהם על רצח פעילי אש"ף ועל הסיפורים בספינה.

מיפגש באדיס-אבבה

מיפגש ישראלי-פלסטיני בחסות האו"ם נערך באדיס-אבבה. השתתפו בו הסופר עמוס קינן והמדען עסיף ספיה, לשעבר עוזרו של יאסר ערפאת, כיום נציג אש"ף בהולנד. כמיפגש נכחו נציגיהם של 25 שגרירויות בכירת אתיופיה, וכיניהם נציגי ארצות-הברית, ברית-המועצות וגרמניה המערבית, וכן עשרות עיתונאים מרוב ארצות אפריקה.

חיכו לאישור

האמריקאים

חמישה ימים עברו בין עריכת ההצבעה לבחירת מועמד מפלגת העבודה לתפקיד יו"ר מועצת העליה של הסוכנות היהודית, לבין ספירת הקולות. שני מועמדים התמודדו על התפקיד: עוזי גרקיס ואודי גורדון. במסלוגה המתונו לאישור המועמדים על-ידי האמריקאים, דרק בשוה ניתן, נערכה ספירת הקולות, שבסופה נבחר גורדון.

ציונות בלי כסף

גרעון, הנאמר במאות אלפי דולארים, הצטבר בהסתדרות הציונית. כל הספקים העובדים, שנשכרו לעבוד בקונגרס הציוני האחרון, עדיין לא קיבלו את שכרם. התשלום נדחה ל-1 באפריל.

סציונות-מין בבר-אילן

לקטיטריה של אוניברסיטת בראילן חדרה התועבה. באחרונה הוקרנו בקפי"טריה פרטים שבהם נראו סציונות מין וער רום, מבלי שהדבר גונב לאוזנם של שומרי ריהמוסר במוסד. מיססר הסועדים שם עלה באופן משמעותי.

תובעים התכסרות

ראשי-המועצה

במבשרת-ציון הזקם ועד-פעולה נגד ראש המועצה המקומית, עורך-הדין משה דואק, העומד בראש ועדה קרואה, מטעם מישר-הפנים. דואק שכר את שרותיו של תושב-המקום, כעל חברה לייצוג בתחום יחסיהצבור והתרמית. הדבר עורר זעם רב בקרב התושבים, שלא הסכו שיבסס גם מהיועץ, ועד-הפעולה תובע את התפטרותו של ראש המועצה ופיוזורה של הוועדה הקרואה.

רישיון פרטי לגונן

תת-ניצב יורם גונן, ראש היחידה לחקירות-הנאה במטה הארצי של המישטרה, ביקש וקיבל רישיון בחוק פרטי. גונן חשש כי סכנהמינויים החדש יותיר אותו בתפקיד פחות-ערך, והוא יאלץ לעזוב את המישטרה. כינתיים פורסם השבוע שהוא יתמנה כנציג המישטרה בארצות-הברית.

יחצ"נים נגד הצעירה

בקרוב יחצ"נים התקבלה בתרחמה החלטת הוועדה המארגנת את תגינות ה-40 למדינה, שכתרה במישרד שנפתח לפני חודשיים בלבד, לנהל את יחסיהצבור לתערוכת שנת ה-40, שתיערך בגני התערוכה בתל-אביב בחודש יוני. בעלת המישרד שימשה עד לפני שנה כרוברת המכון לפיריוןהעבודה והייצור. במיכרו התחרו עשרה מישרדים גדולים, אולם הוועדה העדיפה את הצעירה, שדרשה אלף שקלים בלבד לחודש עבור שרותיה.

רפפורט מגייס אהדה

אחד מערוצי-הטלוויזיה החשובים בניירורק, ערוץ 9, ישלח בחודש מארס שני צוותים, שישדרו במשך שבוע תוכניות רצופות מישראל. צוות אחד יהיה בראשות ריצ'ארד ביי, מגיש התוכנית אנשים מדברים, והצוות השני בראשות דני ריצ'ארדסון, המגישה תוכנית-חדשות. השניים נפגשו השבוע עם נספחה-העיתונות הישראלית בניירורק, ברוך (-בוני") לשם תיאום.

ריצ'ארדסון כבר נשלחה לישראל לפני 11 שנים, בעזרת מי שהיה אז נספחה-העיתונות עזריה רפפורט. רפפורט מסייע עתה בניירורק להסביר את מדיניות, היד הקשה, במיסגרת חרזה שנתתם עימו לפני שלושה חודשים לשם מיסול בפרויקט הגיונת ה-40 לישראל.

מ.חלמיש לדימונה

גבי ללוש, מנהל חברת חלמיש בתל-אביב, יהיה מועמד הליכוד לראשות עיריית דימונה. אלי אללי, ראשהעירייה הנוכחי, שפרש מהמפלגה הליכולית ועבר למרכז הליברלי, רצה לחזור לשורות הליכוד ולהיות מועמדה, אולם הוא נדחה בטענה: "בחרות לא סולחים לפורשים".

תחליף חלוני

לתל-אביב

איזור כילוי וכידור חדש, שישטרע על שטח של 200 דונם, יוקם סמוך לשכונת קריית-שרת בחולון. השטח שבו מדובר נמצא סמוך לכניסת שולון. על-פי התיכנון יושקעו במקום 22 מיליון דולר, שרובם יגויסו ממשקיעים וזומים פרטיים. חיים שרון, הראש החדש של עיריית חולון, מקווה שמרכז-הכילוי החדש ימשוך אליו את בנייהנער בעיר, שנהגו עד כה לבלות בתל-אביב.

תדמור לביטוח

העיתונאי הכלכלי הוותיק מאיר תדמור הוא האיש העומד מאחורי חידוש פניו של ביטוח בישראל, הירחון המופץ בין כל סוכניהביטוח בארץ.

מיצוע סותם דליכות

עמרם מיצוע, אלוף פיקוד-המרכז, מנסה לשכש את זרם המידע הולף מן הצבא לעיתונות על המתרחש בשטחים הכבושים. מזה שבועיים מופיע מיצוע לפני יחידות-מילואים, שחיליהן עומדים להשתחרר, ומזהיר אותם שלא לשוחח עם עיתונאים.

אש"ף יציע:

כוח רב-לאומי

בוועד-הפועל של אש"ף נרונה גם הצעה חלופית לאחד מפרטי תוכנית-השלום של יאסר ערפאת (ראה עמוד 10). התוכנית המקורית מציעה כי השטחים הכבושים יימסרו לסיקח כוח-השלום של האו"ם. מכיוון שראשי אש"ף מודעים לעובדה שהצבור הישראלי אינו אהד את האו"ם, אומרת ההצעה החלופית כי השטחים יימסרו לסיקח כוח רב-לאומי, שבו תהיה גם יחידה אמריקאית, כמו כוח-השלום בסני.

ביטול השידור:

בגלל הכסף

בעוד שיצחק נבון הודיע כי אינו מתני גר לשידורים חיים מן המישחקים הקרדי אולימפיים באוסטרליה ובנירזילנד, הוא השאיר למנכ"ל-הרשות, אורי פורת, את העבודה השחורה. פורת הודיע כי לא יהיו שידורים חיים. התיורין: בגלל פער-הזמן יתקיימו המישך חקים בשעות הבוקר לפי שעון-ישראל. הסיבה האמיתית: עלות השידורים, המר ערכת ב-200 אלף דולר.

אייב סופר לארץ

אברהם ("אייב") סופר, היזעין המישפטי של מישרד-החוק האמריקאי, ומי שהיה השופט במישפטי-הדיבה של אריאל שרון נגד השבועון "מייס", עומד לבוא לביקר בזק. רישמית, סיבת-הביקור היא הגיונת חצי יובל לקמפוס הירושלמי של היברו יוניון קולג' רפורמי, אולם במישרד החוק סבורים שהוא קשור בכיקורו הקרוב של ג'ורג' סולץ.

אחרי ההתפוצצות

בשעה שמאחורי הקלעים התנהל בחשיכה הקרב הקטלני על ספינות המגורשים, שהשתרע על פני כמה ארצות, המתניה ענת סרגוסטי באתונה להפלגה, מבלי לדעת מה מתרחש בזירת

הקרב הסמויה. בעמודים אלה היא מדווחת על החוויות, הפגישות, התיקוות והיאוש שהשתרר במסיבת העיתונאים הבינלאומית המתמדת, שנערכה במשך השבוע שעבר באתונה.

כ בד משערת הבוקר המוקדמות היה הלובי של מלון הנושיא באי תונה מלא מפה לפה. מיוזרות מכל הסוגים והגדלים מילאו את הרחבה. עיתונאים מכל העולם מיהרו לשלם את חשבונותיהם. קבוצת מגורשים פלסטיניים, בגלי- ביזת וכפופות, ישבה ושחקה קלפים.

חשבו שהמסע האמיתי, שלשמו באנו, עומד להתחיל, נעצר הכל — משהו הודיע ברמקול שכל העיתונאים מתבקשים לנסוע למלון אינטר-קונטיננטל למסיבת עיתונאים רחופה. עשרות מחשבות התרוצצו בראש. עשרות ניהושים הועלו בפקקי התנועה הארוך בין שני המלונות באתונה.

— מי שחי על החרב, סופו שימות על החרב.
הודעתם של הישראלים ריתקה אליהם את כל אמצעי התיקשורת שני כמו במקום, ואלה היו רבים.

ושוב התהפכו הרברים, ממצב של תיקווה למצב של מבוכה ויאוש. אבל לכל היה ברור שהמישחק כבר חדל מלהיות מאבק של לחצים הרדיים, והפך למישחק אלים, מחוץ לחוק.

אנשי אש"ף אמרו שהם נחושים בדעתם להמשיך במיבצע. הם לא נקטו מועד להפלגה.

ים של כופיות

י ומיזים לפני כן, במוצאי שבת, כבר הופעלו שרירי הפה ביתר רצון, וחיובים רחבים של ניצחון נראו על פנים רבות.

הידיעה, שהועברה בשבת אחרי הצהריים לחברי המישלחות בישיבה סגור רה וקצרה, על כך שיש אוניה וכי היא תפליג ביום השני, עברה במהירות, והפיחה רוח חיים מחודשת בנוכחים, על קבוצותיהם השונות.

בשעות הערב כבר התחילו אחרים לתכנן את הפרטים הקטנים של הפליגה. היו אף מי שהרחיקו לכת והתחילו לטפל בתוכנם של שידורי הרדיו מן

הספינה, שישודרו, כך אמרו, בכל השעות במשך 10 שעות ביום.

ושוב, בפעם המיידית, השתנה תה האווירה מפסימיות מוחלטת לאופי טימיות עליוה. אלא שהפעם היו הנרחים כבר מותשים מאיהודאות ומן המתח הרב, שליווה את ימיההשייה הארוכים באתונה.

לא היתה זו הפעם הראשונה שבה הודיעו דוברים רישמיים של אש"ף שיש אוניה, וכי אנחנו עומדים להפליג בקרוב. הודעות שהתגלו בתוך זמן קצר כתיקות-שווא, שנטעו ציפייה מלווה במתח גדול אצל המיועדיים להפליג.

הגעתי לאתונה ביום השני לפני הצהריים. עוד לפני שהספקתי להתמקם כחדרי שבמלון הנושיא, כבר נודע לי על מסיבת העיתונאים הראשונה, שהתחילה באותו הזמן בשגרירות אש"ף באתונה.

הדרך מהמלון לשגרירות היתה קצרה. מעבר חטוף על פני בניין השגרירות הישראלית, שעליו מתנופף דגל ישראל. מאות מטרים ספורים ממנו שוכנת השגרירות הפלסטינית, שביפיתה מתנופף דגל פלסטין.

ההמולה בבניין רביהמפלסים היתה רבה. בתדריקבלה בקומה השנייה כבר הצטופפו עשרות עיתונאים, צלמים ו

צוותי טלוויזיה מכל העולם. הכל ציפו לשמוע פרטים על ההפלגה.

שני הדוברים, כסאם אברשריף, דוברו של יאסר ערפאת, ופואד אל-כרי טאר, שגריר אש"ף באתונה, נראו מחוייכים. אל-ביטאר נראה כמו חתן ההולך לחופתו. לבוש בחליפה מחורייטת, איש בעל עיניים כחולות מחייכות, מסורק ומגולח למישעי, בעל שפם. הוא נראה בדיוק כמו ששגריר אמור להראות.

לידו, מאחורי השולחן עמוס המיקרופונים, ישב אברשריף. איש למודי סבל, הנראה כמו לוחם מאורגן היטב. בעל שיער כהה מקורזל, שעיניו הימנית מזכוכית ופניו מלאי-חורים. אצבעות ידיו קטועות. מאוחר יותר סיפר כי בבירור קיבל מהישראלים ספר, ובו חומרי-נפץ. הספר התפוצץ כשפתח את החבילה, והוא נפצע קשה.

השניים הבטיחו לעיתונאים כי הסיינה תפליג ביום הרביעי. הם לא הסיימו לנקוב במועד מדוייק להפלגה, שירבו בתוקף למסור כל פרט על הארניה, בעליה, שמה או הצוות שהיה עליה, ותירצו את סירובם בסיבות ביטחוניות. הם רמזו כי הם פוחרים ממה שישיראליים עלולים לעשות, אם ייודעו פרטים על האוניה. העיתונאים, שביקשו לעלות על האוניה, נרשמו אצל בחורה קטנת-קומה, נאת-מראה,

דובר אברשריף* עין זכוכית, אצבעות קטועות, פנים מלאות חורים

חרדנות יוונית התחילו לעבוד בחריצות כחרדים שהתפנו. הכל היו מוכנים לתוזה. משהו סיפר שהקבוצה כולה — מגורשים, אוריחים ועיתונאים — תטוס ללרנקה, ושם תעלה על אוניה הממתנה בלי מאסול. האווירה היתה מתוחה. השמועות היו סותרות. איש לא ידע בכירור מתי ממריאים המטוסים. זמן קצר אחרי 12 בצהריים התחיל משהו לקרוש שמות ברמקול. רשימה של 20 מגורשים שהיו אמורים, כך הסבירו לנו, לעלות למטוס הראשון ללרנקה. השאר, אמרו, יטוסו בעוד שעות אחרות במטוס אחר. שררו מבוכה ומתח. איש לא ידע מה בדיוק קורה. איך תבצע הטיסה, ומתי ואן, כשכבר נראה היה שסוף-סוף עומדת התוכנית להתבצע, ונראה היה שהמתח והציפיה מגיעים לשיאם, כשהכל

הידיעה על הפיצוץ כספינה הייתה את כל הנוכחים בהלם. מיד עם סיום ההודעה הרישמית של אש"ף על הפיצוץ התקבצו קומץ הישראליים במקום — ח"כ מוחמד מיעארי וחיים הנגבי, נציגי הרשימה המתקדמת; סימון ביטון, נציג פרספקטיב יורדאנערב בפאריס; איל סיוון, איש קולנוע — וניסחו הודעה קצרה לעיתונות. זהו אחד משיאי הטרור הישראלי. הערך הסימלי והפוליטי של אישיותה של אש"ף היתה כה רבה שלא איבד את שפיות דעתו. ממשלת ישראל הוכיחה שמלבד כוח ברוטאלי אין לה מה להציע — לא לערבים הפלסטיניים, לא ליהודים הישראליים ולא לעמיהאיוור. אנו מזהירים את ממשלת ישראל ואת כל הנהגים אחריה

* שופצע על-ידי פצצה המיוחסת למוסד, בבירות.

QUORTE

TO: AFROESSA LINES ATTN: MANAGEMENT
 CC: SALAMIS TOURS ATTN: MR. VASSUS AND MR. STAVROS
 FM: MANO PASSENGER LINES

TOP URGENT VERY IMPORTANT

RE: SILVER PALOMA

RCVD FINAL NOTICE FROM "HIGH POLICY" IN ISRAEL THAT IN CASE UNWANTED PASSENGERS WILL BOARD THE VESSEL IN PIRAEUS, THEN NO ONE OF AFROESSA LINES VESSELS WILL CALL ANYMORE ISRAEL PORTS.

FURTHERMORE IF OWNERS WILL NOT DECLARE THIS WEEK BY OFFICIAL LETTER OF OFFICIAL TELFX THAT THEY ARE CANCELLING THIS UNACCEPTED VOYAGE, THEN THE ISRAEL AUTHORITIES WILL PROCEED WITH STEPS AGAINST THE "PALOMA".

TO MAKE IT CLEAR, THEY ARE NOT SPEAKING OF SILVER PALOMA ONLY, THEY SPEAK OF ANY OTHER AFROESSA LINES VESSELS, SUCH AS SILVER PALOMA, PALOMA AND ANY OTHER VESSEL WHICH WILL CALL IN THE FUTURE (OWN BY AFROESSA).

THE NOTICE THAT WE RCVD WAS TODAY AT 11:55 HRS BY TELEPHONE.

BROGDS
 MANO PASSENGER LINES
 AS AGENTS

מיסמך בלעדי: האולטימטום של ממשלת ישראל

זהו הטלסק ששלחו נציגי האוניה היוונית בארץ לבעלי האוניה "יונת הכסף" באתונה. הוא מגלה כי ממשלת ישראל הפעילה לחץ קיצוני על החברה, ואיימה בהטלת חרם על כל אוניות החברה גם לעתיד, אם תצא להפלגה זו. במיברק אין זכר לאש"ף. באותה שעה הופעלו לחצים דומים על בעלי ארבע אוניות אחרות, לפחות, בנייהן מעוברת קפריסאית למשאיות בשם "אממר", אוניה שוודית של חברת "סטינה-ליינס" והאוניה שמוצאה "סולפרינה". וזהו נוסח הטלסק: אל: אפרואסה ליינס, לתשומת-לב ההנהלה. כמו כן: סאלאמיס תורס, לתשומת-לב מר ואסוס ומר סטאברוס. מאת: מאנו קווי נוסעים. דחוף ביותר! חשוב מאוד! בעניין: סילוור פאלומה (יונת הכסף). קיבלתי הודעה סופית מחוגים מדיניים בכירים בישראל שאם יעלו לאוניה בפריאוס נוסעים בלתי-רצויים אין אחת מאוניות אפרואסה לא תתקבל עוד לעולם בנמלי ישראל. כמו-כן אם הבעלים לא יצהירו בשבוע במכתב רישמי או בטלסק רישמי שהם מבטלים מסע בלתי-קביל זה, הרי שרשויות ישראל ינקטו צעדים נגד הפאלומה. כדי לסלק כל ספק, אין הם מדברים רק על סילוור פאלומה אלא על כל האוניות האחרות של אפרואסה, כגון סילוור פאלומה, פאלומה וכל אוניה אחרת שתבוא בעתיד, בבעלות אפרואסה. את ההודעה קיבלנו היום בשעה 11.55 בטלפון. בברכה, מאנו קווי נוסעים, כסוכנים.

אחת ממסיבות העיתונאים: המגורשים מדברים (משמאל: השייח' אל-סייח' והבישוף קאפווצ'י) חיקווה, יאוש, חיקווה, יאוש, חיקווה, יאוש

שחרורת, בשם הלה. מסיבת-העיתונאים הסתיימה באווירה אופטימית. ביום השלישי התחיל המלון להתמלא במגורשים, שהגיעו מכל קצות הפזורה הפלסטינית. הם הגיעו בקבוצות ובחידושים, צעירים וזקנים, לבושי חליפות וגלביות, אירופים-במראה ומי שכופיות לראשם ומסבחה בידם, מסור-קים ומטופחים, ומי שנראו כמו פלחים שעד לפני רגע חרשו בשדה מסולע בעזרת חמור קשה-יזם. עשירים ועניים, גבוהים וגמזים, שמנים ורזים.

ביום השלישי אחר-הצהריים היתה במלון סצנה שנראתה כאילו נלקחה מסרט.

מטוס של חברת התעופה הירדנית ענ'יה (השם עצמו הוביל אחר-כך לכריזות בין הפלסטינים וקומץ הישראלים שהיו במלון) הביא לאתונה קבוצה מרשימה של 70 מגורשים. הם באו באוטו-בוסים.

הלובי של מלון הנושא התמלא במיוזרות מכל הסוגים. עשרות אנשים מילאו את המקום. מישהו הביא ערימה גדולה של כופיות חרשות, והתחיל לחלק אותן לבאים. גברים מכובדים בחליפות מחוייטות מכד איכותי יקר, שלא ידעו איך לנהוג בפניסת הבר המ' נומרת שחור-לבן, לצד לובשי גלביות, שפרשו את הכופיה בזריזות ובמיומנות.

פגישות נרגשות בין מגורשים, שהגיעו מעמאן, לאחרים שבאו מארצות אחרות של הגולה הפלסטינית. הם התחבכו בחמימות ונישקו זה את זה ארבע פעמים, פעמיים מכל צד של הפנים.

תוך זמן קצר נשמעה ברחבי הלובי רק השפה הערבית-פלסטינית.

העיתונאים הערבים, שהגיעו גם הם מכל קצות העולם והתמקמו במלון, נטמעו בידי-הכופיות הגדול.

המפגש וקליטתם של המגורשים החריש במלון נמשך זמן רב. אחדים מהם, הוקנים יותר, התעייפו וישבו בכורסות המעטות בלובי. אחרים עמדו בצד, כשחם אוזניים בחזקתה בשקית-ה' ניילון הממורטת, שאיתה הגיעו מעמאן.

להילחם רק בחיילים

ב ערב התחילו הלכבות להיפתח. ארבעה עיתונאים ישראלים, חבר הכנסת מוחמד מיעארי וחיים הגנבי, מוזכר הסיעה של הרשימה המתקרמת לשלום, היוו אטרקציה מסויימת בין המגורשים. הם דיברו עברית, חיילו באהדה ותוך כדי שיחה סיפרו סיפורים ורכילויות על אנשים מוכרים.

ג'בריל רג'וב, אחד מארבעת המגורשים האחרונים, היווה ביום הראשון אטרקציה הן לישראלים, הן למגורשים הוותיקים יותר. איש בעל גוף בריא, מקריח, שיש לו עיניים כהות הקולטות הכל. הוא ישב לידנו בארוחת-הצהריים ודיבר בטון בוטה, בעברית רהוטה. זה היה מונולוג שקשה היה להפסיק אותו.

וכך סיפר רג'וב:

אני נגד להרוג ילדים ונשים. אני נגד הרג אורחים. אילו חייל שלי היה הורג ילד, הייתי מוכן לירות בו. אנחנו חייבים להילחם רק בצבא, רק בחיילים, ואני מקווה שערפאת ישנה את ההוראה שנתן (שלא להשתמש בנשק) וירשה לנו להילחם בחיילים.

ישבתי 17 שנה בכלא הישראלי, מפני שורקתי רימון על רכב צבאי בחברון.

נפגעו, בטח שנפגעו חיילים. כמה נפגעו? אני יודע כמה נפגעו, אבל לא אני, תשאלו אותם, את הצבא.

בכלא הייתי מנהיג. אני גם הנהגתי את שביתת-הרעב הגדולה של האסירי.

אני זוכר שבתקופה שישבתי בכלא בא יום אחד חיים בר-לב לדבר איתי. בהתחלת הפגישה לא רציתי ללחוץ את ידו. כסוף הפגישה, אחרי שאמרתי לו מה אני חושב, הוא קם ללחוץ לי את היד. הוא רצה.

אתם שואלים למה יורים קטיושות, היכולות לפגוע גם באזרחים? אני ארמר לאנשים לא לפגוע באזרחים, לא לפגוע בנשים וילדים. אז הם מוכנים

לשמוע לזה יום, מוכנים לשמוע יומיים, ואחר-כך הם רואים מה שקורה בשטחים הכבושים ושומעים ששם נהרי גים, ואז הם לא מוכנים לשמוע לי יותר. אז המפקדים בשטח מחליטים לי רות קטיושות. הם מרגישים צורך להיגיב.

אבל אני חושב שצריך להילחם רק בחיילים. הערב אני ארבר עם ערפאת, ואני אעביר לו את המסר שלי שצריך להילחם בחיילים. ויש לנו האמצעים לעשות זאת.

אני לא מבין! אתם לא שמים לב למה שהמשלה שלכם עושה? מה, אתם לא מתביישים? תראו מה הם עושים! אם המרינה הפלסטינית שלי תעשה 5% ממה שאתם עושים בשטחים הכבושים, אני אקרע את הרכון של המרינה שלי! אני ישבתי בכלא 17 שנה. כל השנים הייתי חייל. כשיצאתי מהכלא רציתי להקים מישפחה, התחיתני, ואז הם גירשו אותי.

אתה זיפת! כ"ו

אתם עוד תראו, — מי ששלח אותי, מי שגירש אותי עוד יצטער על זה.

אני לא יודע מי זה, אם זה (עמרם) מיצנע, או שזה (יצחק) שמיר, אבל מי שעשה את זה עוד יצטער. אתם תראו, יום אחד תשמעו שאני בירושלים, אני אסתנן בחזרה.

ישבתי בכלא רק 17 שנים, למרות שנשפטתי למאסר-עולם. שחררתי בי עיסקת חילופי-השבויים. כשיצאתי, הם ביקשו שאני אעביר מסר לערפאת ביחס לנעדרים. הם ידעו מי אני. ועכשיו, כשרצו לגרש אותי הם אמרו שאני איש-אשף. קודם הם רצו לנצל את זה כדי להעביר מסר, ועכשיו הם השתמשו בוה נגדי. הם אמרו שאני אירגנתי הייתי מנהיג של האסירים. וכך היה. הם גם אמרו שיש נגדי חומר סודי.

כשהיתה ועדת-הערר לגירוש, שא' לתי שם מה לרעתם אני צריך לעשות. הרי חבר-הכנסת בני שליסא אמר שצריך להרוג 50 פלסטינים, ואז יהיה שקט 50 שנה. אז מה הם רוצים, שלא נגיבו?

תראו מה הם עושים לנו. אתם שמעי'תם שאירעם מישהו נהרג בהפגנה בתל-אביב? עשו משהו לנטורי-קרתא שהפגיננו? אבל הפלסטינים רק יוצאים מהבית, מייד משתמשים נגדם באש חיה.

יותר משעה. לא אמרו לנו לאן לוקחים אותנו. חשבתי שאנחנו נוסעים לאפריקה, כי הטיסה היתה מאוד ארוכה. ואז נחתנו והורידו אותנו ופתחו לנו את האוירים ואת העיניים. ראיתי שהיו שם בערך 30 חיילים, והיה שם קצין בדרגת אלוף-משנה.

כשירדנו מההליקופטר, לא ידענו איפה אנחנו. היה שם צוות-טלוויזיה של הצבא, שצילם, ורופא שרצה לברוק אותנו כדי לקבוע שאנחנו בריאים. הוא שאל אותי איך אני מרגיש, אמרתי: זיפת. שאל למה, אמרתי: כי אתה זיפת. למטה, במקום שהורידו אותנו, היתה מכונת שתייה, ורק כשראיתי את לוחית-הזיהוי שלה הבנתי שאנחנו בלבנון. המכונת המתינה לנו.

לא היו עלינו שום מיסמכים, הכל

יותר משעה. לא אמרו לנו לאן לוקחים אותנו. חשבתי שאנחנו נוסעים לאפריקה, כי הטיסה היתה מאוד ארוכה. ואז נחתנו והורידו אותנו ופתחו לנו את האוירים ואת העיניים. ראיתי שהיו שם בערך 30 חיילים, והיה שם קצין בדרגת אלוף-משנה.

כשירדנו מההליקופטר, לא ידענו איפה אנחנו. היה שם צוות-טלוויזיה של הצבא, שצילם, ורופא שרצה לברוק אותנו כדי לקבוע שאנחנו בריאים. הוא שאל אותי איך אני מרגיש, אמרתי: זיפת. שאל למה, אמרתי: כי אתה זיפת. למטה, במקום שהורידו אותנו, היתה מכונת שתייה, ורק כשראיתי את לוחית-הזיהוי שלה הבנתי שאנחנו בלבנון. המכונת המתינה לנו.

לא היו עלינו שום מיסמכים, הכל

מגורש מתפלל בפנית הלובי של המלון חליפות מחוייטות ונלביח

לקחו לנו בישראל. הקצין נתן לנהג כסף והכניס אותנו פנימה. הנהג היה קשור לישראלים. הוא הסיע אותנו

לא מסכים איתך? אמרתי לו שהוא לא חייב להסכים, רק לשמוע. ואז הם באו יום אחד בכוך, קשרו לנו את העיניים ואת הידיים ולקחו אותנו לשרדה-תעופה, העלו אותנו להליקופטר. היה שקט. נסענו באוויר

הוריד אותנו על גבול השטח של אנטואן לחד, ושם לקחו אותנו חיילים לבנוניים במחסום. לא היו עלינו שום מיסמכים. אמרנו להם מי אנחנו, הם ידעו.

אחר-כך קיבלנו רירה מהצלב הא-דום. שם גרנו עד שבאנו הנה, לאתונה. נתנו לנו להסתובב קצת באיזור.

כשבאנו למחנה-הפליטים עיד-אל-חילוה, כל המחנה יצא לקבל אותנו, ושם נאמתי נאום נגד (חאפט' אל') אסד ונגד ע'אזי כנעאן, האחראי מטעם סוריה בלבנון. אמרתי שבפלסטין יש מיסטר צבאי, וגם בכקעאה יש מיסטר צבאי. והאנשים של המחנה כמעט רק דו מרוב שימחה.

עד כאן סיפורו של רג'וב.

מטעמי ביטחון

ב יום השלישי חיכו הכל כמתח וכציפייה להודעה על מועד-הפתיחה למחרת-היום. רוב הפלסטינים המגורשים שהגיעו לאתונה היו עסוקים בפגישות בינם לבין עצמם. היו שם נציגים מכל האירגונים שהם חברים באש"ף, והם שוחחו ביניהם כירי-דוד.

ביום הרביעי הודיעו לנו על מסיבת-עיתונאים בשגרירות (הפלט' סינית) בשעה 2 בצהריים. בשעה היעודה היה החרר שיועד למסיבה מלא מפה אל פה. עשרות עיתונאים נרחסו והמתינו להודעה המיוחלת על מועד-ההפגנה.

המצלמות היו מוכנות לפעולה, הכי תבים היו מוכנים כשפינקסים כיריהם, הזרקורים האירו, המיקרופונים מילאו את השולחן הקטן, והציפייה היתה כשיאה.

בשעה היעודה הופיע אכרם הנביה, לשעבר עורך העיתון אל-שנאב בירר שלים המיזרחית, שגורש לפני שנה אחרי מאבק ציבורי גדול, והודיע כי מסיבת-העיתונאים תיערך בשעה 3 וח' צי במלון אויטרוקווינסטל, בקצה השני של העיר. האכזבה על פניהם של עשרות העיתונאים היתה רבה. סדקים ראשונים בהתלהבות שהיתה מנת-חל' קם של כל הנוכחים, התחילו להתבקע.

עשרות עיתונאים וצוותי-טלוויזיה עטו על הכביש שלפני השגרירות,

קבורים חיים

אי אפשר היה להאמין

כי חיילי צה"ל

מסוגלים לכך

אבל זה קרה

האם עוד נותרה שמועה אחת, שעליה אפשר לאמר בכניסתו "זה לא יתכן"?

אחרי סיפורי-הוועה על "קיר המ" כות" ברמאללה, הפוגרום בשני הכ" פרים ליר שכס, הוריות בכית-החולים בעזה — שכולם אושרו על-ידי צה"ל — נאה השבוע ידיעה שאיש לא היה מסוגל להאמין לה.

כתבים זרים, שחזרו מביקור בגדה המערבית, סיפרו כי בכפר נידח, הרחק מעורקית-חבורה חשוב, נערך עימות בין צה"ל והנוער המקומי. אחרי העימות תפסו החיילים ארבעה צעירים וקברו אותם חיים מתחת לעפר, באמצעות דחפור. הצעירים ניצלו על-ידי הכפ" ריים שחפרו והוציאו אותם מתחת לע" פר, אחרי שהחיילים התלקו. הם היו במצב של חוסר-הכרה. לפשע זה היה ציביון נאצי, וגם

כלל ישן. השבוע הוא הוכח בקרב הגי רול על ספינת-המגורשים (ראה עמוד 76).

מה היה קורה אילו אכן הפליגה הס" פינה והגיעה לחופי-הארץ? מה היתה צריכה להיות התגובה הנכונה?

האינטרס האמיתי של ממשלת-ישר" אל היה שהעניין ייגמר במינימום של רעש. לכן היה כדאי להניח לספינה להגיע, לקבל את פני העיתונאים והמ" כוכרים מכל העולם. הממשלה יכלה לאסור את המגורשים, להעבירם בו ביום ללבנון, ולחזור על הגידוש בשי" נית.

במיקרה כזה היה העניין כולו מס" תיים בידיעות קטנות בעולם, בכמה דקות של טלוויזיה.

אבל המאצ"ו, יצחק רבין והמנטליות המטומטמת של הכיבוש לא איפשרו תגובה נכונה.

העניינים התגלגלו אחרת.

אש"ף נכנס למאבק זה במידה רבה של תמימות. אולי סבר כי ממשלת-ישראל אכן תנהג בתבונה, ועל כן תעבור ההפלגה בשי" לום ובשקט.

על כל פנים, ההכנות היו כמו לטיול רגיל. נשכרה אוניה נוחה, והכל היה מוכן להפלגה.

רק אז התברר כי מדינת-ישראל גייסה את מלוא עוצמתה הבינלאומית

שר-החוזין שולץ מצאתו

הגלויה את הפלגה. עוצמה זו היא אדירה. מבחינה כלכ" לית, יכולה ממשלת-ישראל להציע תמיד מחיר גבוה ביותר מאשר אש"ף, שמו של המוסד מטיל אימה ברחבי העולם, תודות ליוקרה הרבה שצבר המוסד

אומנם, שרותי-הביון האמריקאיים טר ענים עתה כי תהילת המוסד מוגזמת מאוד (ראה עמוד 13),

ברגע שנודע כי מנוי וגמור עם יש" ראל למנוע את ההפלגה בכל מחיר ובכל האמצעים, נרתעו בעלי-אניות, רכיחובלים וסתם ימאים. איש לא היה מוכן לסכן את נפשו, את מישפחתו ואת רכשו למען עם אחר.

לפי הפירסום בווינגטון פוסט, המוסד קשור בקשר אמיץ לא רק עם הסייאי-האמריקאי, אלא גם עם שרותי-הביון של מרבית מדינות

הכתיבים הורים התקשו להאמין שזה קרה. אולם הפרטים נראו להם אמינים. עיתון ישראלי אחד, חדשות, פירסם את הדברים.

השבוע אישר צה"ל כי הרברים אכן קרו. הם פורסמו גם בשאר העיתונים. אף עיתון אחד לא התרגש במיוחד.

במשך חודשים וחצי עברה מדינת-ישראל דרך ארוכה. החריג של אתמול כבר הפך לנורמה של היום. החריג של היום יהיה הנורמה של מחר.

הספינה הקרב הסמוי מה שנראה תחילה כניסיק קטן הפך למאבק איתנים. מי ניצח באמת? הכיבוש מטמטם את הכובש. זהו

ספינת המגורשים

אל"עודה. האוניה אומנם לא הפליגה, אבל העולם כולו למד משהו על הטרא" גדיה הפלסטינית. כרגיל, עזרה להסברת אש"ף.

מדינות הגרוטאות של הברווז הצולע

- שולץ נכנס למחסן הגרוטאות. אסף בחיפזון כמה חפצים חלודים והמציא חבילה.

אלמלא היה ג'ורג' שולץ שרה-החוזין של המעצמה מס' 1 בעולם, היה התר" גיל שלו נראה מגוחך. מה שמוצג עכשיו כ"תוכנית-שלוש" חרשה, הנהנית ממלוא הגיבוי של נשיא ארצות-הברית, אינו אלא אוסף מיקרי של רעיונות ישנים, שאבד עליהם הכ" לח. נראה כאילו נכנס שולץ למחסן גרוטאות פוליטי, חטף מן המרפס" בחיפזון כמה גרוטאות חלודות ומיהר לצאת למסיבת-עיתונאים. שולץ עצמו דיבר על הרברים בצ" ניעות-מה. הוא אמר שהוגי-רעיונות גרו" לים כבר העלו את כל הרעיונות, ולכן אין טעם לחפש רעיונות חדשים. אפשר רק לחבר ביחד כמה רעיונות ישנים בחבילה חדשה. וכך עשה. החבילה:

● שינוי גדול של המצב בשטחים הכבושים תוך שישה חודשים. בחירות, ראשי-ערים, שוטרים מקומיים.

● עוד לפני תום מועד זה, משא" ומתן על המעמד הסופי של השטחים האלה, במסגרת של "שטחים תמורת שלום".

● המשאומתן יפתח בוועידה בינ" לאומית, שבה לא יוכלו המעצמות לכ" פות דבר על הצדדים.

● במסגרת הוועידה, משאומתן ישיר בין ישראל ומישלחת ירדנית, שיהיה בה גם "חלק פלסטיני".

אין קונים. כל אחד מן הפרטים האלה הוא גרוטאה, הנראית כפברואר 1988 כ"אנטיקה".

כל הרעיונות האלה פשטו את הרגל כבר מזמן. אך עכשיו, בעיצומה של התקוממות הפלסטינית, הם הפכו קאריקטורות. האוטונומיה, שעליה מרומז בסעיף

הראשון, אינה כתיביצוע, מפני שאין הפלסטינים מוכנים לקבלה. הנשיא חוסני מובארכ קבע השבוע נחרצות כי הסכם קמפ-דייוויד על האוטונומיה שבק חיים לכל חי. אי אפשר לכונן אוטונומיה בלי אר" טונומים. להצעה זו אין קונים. המשאומתן לפיתרון-קבע, במיסג" רת ועידה בינלאומית, אפשר ורצוי. אך הרעיון כי הוא ינוהל על-ידי המלך חוסין למען הפלסטינים, תוך שיתוף כמה עסקנים פלסטיניים קנויים, הפך מגוחך ב"1988.

הגורם הפלסטיני הרים את ראשו, ושום שליט ערבי לא יסתכן עוד כמ" עשה שיעורר עליו את זעם העם הזה. בלי השתתפות אש"ף, לא יתקיים שום משאומתן. וקשה להאמין כי אש"ף יסכים עכשיו, אחרי כל מה שקרה, לכופף את הראש ולהסכים שמישהו ייצג אותו בעקיפין, באופן אנונימי, במישלחת ירדנית.

גם חוסין מבין זאת. באחרונה דיבר על אי-רצונו הנמור לחזור לגדה. הוא ויתר סופית על פלסטין. השבוע הומין את נציג אש"ף לעמאן, כדי להחליף ריעות על נושא זה.

קלות-דעת מחרידה. הגיחוך שבהצעה אינו מרתיע את שולץ. כי מרתת שונה לגמרי.

אין לשולץ שום אשלייה לגבי הי" כולת של ארצות-הברית לתרום משהו לפיתרון. כגוף המחרים את אש"ף, אין הממשלה הנוכחית של ארצות-הברית יכולה לנהל משאומתן של ממש. בשי" נה של בחירות, כששולטת בארצות הברית ממשלה של נשיא שהוא "ברווז צולע", הרבר כלל אינו אפשרי.

אך שולץ רוצה להשיג משהו שונה, שאינו נוגע לא לישראל ולא לערבים: הוא רוצה לעורר את הרושם שהנשיא הוא מנהיג פעיל, שהממשלה האמריק" אית מתפקדת, ושהיא משיגה הישגים. כשהעניין שולץ השבוע את תוכ" ניתו לסוועצה ליחסי-חוזין בנייר-ורק, הוא לא טרח להסתיר מגמה זו. הוא דיבר על הרצון להנחיל ליורשי הממ" שלה הנוכחית, שתיכנס לתפקידה בינואר 1989, ירושה של הישגים.

משמע: ברגע זה רואג רגן אך ורק לרושם שהוא ישאיר אחריו. הוא נחל כישלונות בכל המיגורים של מדיניות" החוזין שלו. אחרי שמונה שנים של כהונה, סכום הצלחותיו הוא אפסי — הצלת האי גרנדה, שאיש לא ידע קודם לכן על קיומו, מרועויות קמפ-דייוויד. הוא היה רוצה לסיים במשאו, שיי" אה כהישג היסטורי, כמו הסכמי קמפ" דייוויד של ג'ימי קארטר. אך בניגוד לקארטר, אדם רציני בעל תחושה מוס" רית עמוקה, ניגשים רגן ושולץ לעניין בקלות-דעת מחרידה.

מול כישלון-מובטח זה די גם ביצחק שמיר. הוא יטביע גם את האוניה הזאת.

הראיון עם 'אסר ערפאת בתונים

חודשיים אחרי התחלת ההתקוממות בשטחים הכבושים, השוב לאזרח הישראלי, יותר מאשר אי פעם, לדעת מה כפי ההנהגה הפלסטינית. באיזה מידה היא מנצחת על ההתקוממות? מהן מטרותיה? באילו תנאים ניתן לסיים את ההתקוממות? והאם צפויה הסלמה או יוזמת-שלום?

ביוזמת שבועון-החדשות הגרמני "שטרן" נערכה בתונים מסבת-עיתונאים בינלאומית עם 'אסר ערפאת. השבועון הגרמני הזמין את אורי אבנרי להשתתף במסיבה זו.

בהתאם לחוק החדש, המתיר השתתפות ישראלים במסיבת-עיתונאים בינלאומית עם נציגי אש"ף, נענה אבנרי להזמנה. המסיבה נערכה בתונים, בליל-שבת, ה-5 בסברואר, בשעה 6 בערב. היא נמשכה שעה וחצי בדיוק, ומויד אחריה השתתף ערפאת בישיבת-חירום של הוועדה-המעל של אש"ף לדיון במאורעות בשטחים הכבושים. קטעים מן הדברים פורסמו בגליון האחרון של השבועון "שטרן".

להלן ניסח המסיבה, תוך השמטת דברים הנוגעים ליחסים בין אש"ף ואירופה, מכיוון שהשאלות נשאלו על-ידי עיתונאים שונים, לא צויין בסירוש מי הציג כל שאלה, אולם כאשר נשאלו השאלות על-ידי אבנרי נאמר הדבר בסירוש.

הכללים. מאחר שערפאת הוא בעל מעמד של נשיא-סדינה בלינה הערבית. ההפגנות התחילו עוד לפני שהגעתי מנמלה-תעופה העירה. ובכן, ההתקוממות היא התוצאה של כל מה שהתרחש במרחב — מביירות עד עמאן — החל במדיניות המטופשת של ארצות-הברית וד טימטום של הקבוצות (הישראליות) הקנאיות, וכלה בטיפשות של (איראל) שרון, שהחליט להקים את ביתו ליד המקומות הקרושים שלנו. ב-28 בנובמבר 1987 דן הקבינט הישראלי כמצב כרצועת-עזה. פרס ניסה להציע הצעות לגבי רצועת-עזה, והוא נכשל מפני שהניצבים, וביניהם (יצחק) רבין, סירבו.

או מה קרה? ב-8 בדצמבר היתה התקרית ליד המחוסם, כאשר שיכעה נהרגו ותישעה נפצעו. וכיום שלמחרת, תחת לפתור בעדינות את הבעיה שהתעוררה בעקבות התקרית ליד המחוסם, הם הסתערו על בית-החולים שיפא בעזה...

יש הטוענים כי הקבוצות הקנאיות האיסלאמיות שולטות במצב, שהן יזמו את המאורעות. זה לא כך. בוודאי, יש כמה קבוצות איסלאמיות. הן חלק מהמועצה הלאומית שלנו. יש

אדוני היו"ר, אחרי שנים ארוכות של שקט יחסי בשטחים הכבושים, יש שם עכשיו התקוממות דרמטית. כפי שהדה לפנינו ראשיה-המושלחה יצחק שמיר, בראיון שהעניק לנו לפני שבועיים, הוא הוסיף מהיקף ההתקוממות ומעוצמתה. האם גם אתה הוסיפת?

אני לא הוסיפת. ההתקוממות התחילה למעשה עוד לפני 16 חודשים, בתקופה הקשה של המצור על מחנות הפליטים שלנו בלבנון, צברה ושאתילה ובורג-אליבראג'נה.

דרשו מהמונים שלנו (בשטחים הכבושים) להפגין, לתמוך בעמנו שהיה נתון במצב חמור מאוד, מול התקפות יומיות ורעב. תושבי-המחנות נאלצו לאכול כלבים, חתולים, עכברושים.

מאז ועד היום נמשכים הגלים, גל אחרי גל. יש לזכור את ההתנגשויות בין המוני עמנו ובין הקבוצות הקנאיות של כהנא ולווינגר, במחנה-הפליטים דהישה. זה היה חמור. התנגשויות דרמטיות מאוד. הצבא הישראלי נאלץ לתפוס את כל מחנה-הפליטים. ואחר כך... (ברגע זה כבו האורות בחדר ובבית כולו.)

אורי אבנרי, תעלים חזק

מאחורי הדר תמונה זו צולמה על-ידי אורי אבנרי בחשיכה, באמצעות הבזק. לפני ערפאת ניצב הדר שהודלק אחרי שהחלה הפסקת-החשמל השכונתית. ליד הדר: רישמי-הקול של העיתונאים. לפני ערפאת הדו"חות מהשטחים.

"אני

רוצה בשמיר חי!"

צעים שהם (המתקוממות) השתמשו בהם. כן, נתנו הוראה חמורה שלא להשתמש בשום נשק. **ההוראה הזאת נשמרה בקפדנות.** כן, עד עכשיו. בהתחלה הייתי מודאג. חששתי שמא אחד הנערים הצעירים, הרואה כיצד אחיו או אחותו או אביו נהרג לנגד עיניו, ישלוף נשק... (אחד העוזרים מכניס צרור של ניירות.) אתה רואה, הנה דיווח על מה שהתרחש היום

שהמינו השיעים על המחנות.) והם סירבו להיכנע. כן, זוהי ההחלטה הנחושה של העם שלנו. צריכים להבין את זה. אולי אתם, במחשבים שלכם במערב, אינכם יכולים להבין את המוראל של עמנו, את נחישות ההחלטה של עמנו.

האם יש לכם מגע עם המתקוממים?

אנחנו במגע מתמיד. (אומר בערבית לעוזרים שלנו להביא ניירות.)

איך אתה מקיים את המגע?

לא אגלה זאת בכלי-התיקשורת. אבל הנה, אתן לך את הדיווחים האחרונים שקיבלנו, לפני שעה בלבד. (בערבית לעוזרי: היכן הדיווחים האחרונים?) ככל שעדי-שעתיים יש לי מגע.

באיזה אמצעים אתה משתמש כדי לקיים את המגע?

בכל הדרכים. בטכנולוגיה המודרנית ביותר.

אתה אומר להם מה לעשות מחר? אתה מוציא הוראות על בסיס זימ?

לא, לא כפרטים. אך אנחנו במגע מתמיד איתם.

עד עכשיו ההתקוממות הצליחה מאוד. גם מבחינת הדר בכלי-התיקשורת העולמיים. זה גם תודות לאמ

להם נציגים כמועצה הלאומית, כשם שיש שם נציגים של המפלגה הקומוניסטית. אנחנו דמוקרטים. יש לנו דמוקרטיה. לכל הקבוצות יש הזכות להיות שם, לפי כללי הדמוקרטיה שלנו. בהתחלה אמרו הישראלים שכל העניין אורגן על-ידי חסידי חומייני. לפני כמה חודשים נערך סקר בגדה המערבית. לא על-ידי פלסטינים, אלא על-ידי אמריקנים ואוסטרלים, חסידי חומייני וכו' רק ב-1.7%.

אם זה עניין של חומייני, איך זה קרה שכל הכנסיות הנוצריות החליטו לבטל את חגיגות חג-המולד וראשי-השנה כשבוע האחרון הן החליטו להקים בכל הכנסיות קרנות מיוחדות למען מחנות-הפליטים. האם גם זה בפקודת חומייני?

לא, הם (הישראלים) המציאו את זה. הם מנסים להשיג את אהדת העולם, על-ידי כך שהם מכניסים את חומייני לעניין.

האם יש מזהיעל, המנצח על כל ההתקוממות? האם היא מנוהלת על-ידי, או על-ידי המופקדה כאן בתונים? או שמנהלים אותה הצעירים עצמם בשטחים הכבושים?

איך כל האדר בין המנהיגות וההמונים. חשוב מאוד להבין זאת.

אתן לך דוגמה. אתה יודע מה זה צברה ושאתילה? המצור הארוך ביותר בתולדות העת החדשה. יותר משלוש שנים. (הכוונה למצור

השתררה אפלה נוסרה. שומרי-ראש הדליקו את פנסי-הכיס הקטנים שלהם. הביאו נרות. ערפאת לקח נר דולק והעמיד אותו לפיו על שולחן הכתיבה, ושני על אהיל-המנורה. הסתבר שהיתה זאת הפסקת-החשמל שבאותו-ח.)

... ואחרי-כן ההתנגשויות בירושלים, כאשר הקבוצות הקנאיות היהודיות ניסו להסתער על המקומות הקדושים באל-קודס, אחר-כך היו ההפגנות של התלמידים שלנו, שהתייצבו מול הצבא הישראלי. כל האוניברסיטות שלנו נסגרו

"נתתי הוראות חמורות שלא להשתמש בנשק"

במשך חודשיים עד חמישה חודשים. זה נתון לכם מושג על מה שהתרחש.

יש לזכור גם את ההפגנות נגד ביקורו של (ג'ורג') שולץ בארץ, והסירוב של מנהיגינו ופעילינו להיפגש איתו. הוא הזמין 82 איש, והם סירבו לבוא. הוא חיכה להם במשך יותר משעה וחצי, והם לא באו. הם רק המציאו לו תוכיר.

וגם אחרי ועידת-עמאן, אחרי השגיאה הזאת בפרוטוקול איתי בוועידת-הפיסגה בעמאן. (פרו) טוקול בסובן של כללי-הסקס. המלך חוסיין לא קיבל את פני ערפאת כפי שהיה ראו על פי

(המשך מעמוד 9)

בירושלים אחרי התפילה. כעוה, בחאריוניס, בדיראל-בלה, אחרי התפילה, קלקיליה...

מה יהיה הצעד הבא? האם זה יימשך? האם תמשיכו בקו של אר שמוש בנשק? האם תגדילו את התמיכה במתקוממים?

מן ההתחלה נתנו הוראה חמורה לאנשים שלנו שלא להשתמש בנשק.

בהתחלה הייתי קצת מודאג. מישהו יכול היה לאכזר את עצביו, אחרי הריגת אב או אח. אבל אני מרוצה מאוד מן ההכבלה הזאת של אנשינו.

אנשינו (אבנרי): איך הצלחת להביא לכך שאנשי הג'יהאד יצייתו להוראה זו? אל תשכח שהם כולם עכשיו באש"ף.

(אבנרי): גם הג'יהאד?

כן, כן גם הם. כולם. זהו הדבר הכי חשוב שנעשה (במושבה של המועצה הלאומית הפלסטינית) כאלג'יר. בישיבות הסודיות. באלג'יריה וכתה המפילגה הקומוניסטית בפעם הראשונה במקומות כמוועצה הלאומית, וגם הקבוצות האיסלאמיות נכנסו.

האם החלטתם לתת תמיכה חדרשה למתקוממים?

אני לא נותן תמיכה. אני נותן הרבה יותר. איש אינו תומך בעצמו. אתה חושב שאתה יכול לתמוך בעצמך? (צוחק). אתה רואה, אינך יכול להגיד לי איך אתה תומך. איש אינו תומך בעצמו. אבל אתה יכול לשנות את נוסח השאלה שלך.

האם תחליטו על שינוי השיטות?

האם תספקו להם בל-רנשק? אמרתי לכם קודם לכן: עד עכשיו אנחנו איננו משתמשים בכל-רנשק. זה גלוי וברור. איננו משתמשים בשום סוג של נשק.

אבל זה תלוי בהתנהגות הצבא הישראלי. אם הם יתקשו להסלים, לרסק את עצמת הפלסטינים, ויש מיקרים רבים של הפלות אצל הנשים הפלסטיניות שלנו...

תבוא נקודה שבו תשנו את הדי חלטה?

אם הם ימשיכו ביחס זה, אין ספק. אהיה נאלץ להתחיל לשלב שני, או שלב שלישי. עליהם להבין זאת.

עד עכשיו אני נותן הוראות חמורות שלא להשתמש בנשק. השילטון הצבאי הישראלי הזה צריך להבין שזה לא יוכל להימשך זמן רב, מול פני ההתקפות הברבריות שלהם.

אתה אומר שאם הם ימשיכו להתנהג כמו עכשיו, תתחילו להשיג תמוש בנשק?

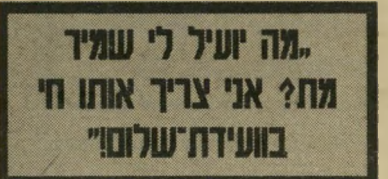
לכל פעולה יש יאקציה. זה מובן. זה ברור. (אבנרי): אתם זוכים באהדה רבה דרוקא מסני שאינכם משתמשים בנשק.

כאשר העברנו הוראה שלא להשתמש בנשק, ידענו מה אנחנו עושים. למרות שיש כבר ביקורת עלינו מצד כמה מהכותבים הערביים. רבים מהעיתונים וכיתבי-העת הערביים מתחיים עלינו ביקורת חמורה: למה אינכם משתמשים בנשק? היכן הנשק? היכן המהפכה?

אתה רוצה לדעת מה דעתו אין הרכה שכל כנאמרים האלה. הם רוצים לדחוף אותי לאבד את עצביו, את הוררוחי. אתה בודאי קורא את המאמרים האלה, אורי.

אך למרות המאמרים האלה — ולפעמים הם היו מאמרים מאוד לא-מנומסים כלפי המנהיגות הפלסטינית — אנחנו שומרים על אי-השימוש בנשק. אנחנו יודעים מה אנחנו עושים.

אתה פוליטיקאי פיקח מאד, ואתה יודע שיששראל היא בעת מבודדת... אני פוליטיקאי פיקח אני לא (צוחק). אני לא:

אילו הייתי פוליטיקאי פיקח, יתכן שכל המצב היה שונה. (צוחק). אדוני היוזר, אתה יודע שיששראל מבודדת בעת. יש האומרים שתהיה זאת טראגדיה אמיתית, אם המנהיגות הפלסטינית, ואתה בראשה, לא תשיג תמוש בהודמנות זו כדי לפתוח ביחזמת-שלום פלסטינית.

ניסו זאת. אכל למימשל האמריקאי יש מדיניות מטופשת.

תראה איך הם השתמשו בווטו (במועצת-הביטחון). וטו נגד מהז הצעה שהיתה מונחת לפני המועצה לא היתה כלל הצעה שלנו. זאת היתה הצעה משותפת של המדינות הבלתי מודדות ובריטניה. נציג בריטניה כיהן אז כיוזר התורן של מועצת-הביטחון. ולמרות זאת השתמשו האמריקאים בווטו. כן, ניסו לעשות משהו באמצעות האו"ם.

למרות זאת נמשיך. נמשיך... אנחנו מנסים להשיג קודם כל הגנה בינ-

ומסעלת נרסניה. ערפאת סתח ביקורת חריפה על שרהחוזן דסרין (נשר).

באירופה יש שינוי בהבנת הבעיה. זה התחיל עוד לפני ההתקוממות. הצהרת ונציה, למשל. אבל עדיין מנסים — ובעיקר בגרמניה — להתעלם לגמרי מן הזכויות של הפלסטינים. אנחנו משלמים את החשבון של פישעי הנאצים. מי שסבלו מפישעי הנאצים מרכאים עכשיו את עמנו. אתם משלמים את החשבון בכסף, ואנחנו משלמים את החשבון בדם. זה מחיר גבוה מאוד.

אתה מאוכזב ממר גורבאצ'וב,

תוכנית השלום
אתה תוכנית השלום של ערפאת, כפי שהשתקפה בדבריו שנאמרו במסיבת-העיתונאים:
שלב א': העברת השילטון בשטחים הכבושים לידי האזרים במשך שישה חודשים. הצבת בחד-שלום של אזרים בצד הפלסטיני של הגבול, לזמן בלתי-מוגבל, כל עוד ממשלת-ישראל רוצה בכך.
שלב ב': עריכת בחירות כלליות בגדה המערבית וברצועת עזה.
שלב ג': ועידת-שלום בינלאומית, בהשתתפות כל הצדדים, וביניהם ממשלת-ישראל ואש"ף. אש"ף ישתתף בה כגורם עצמאי.
שלב ד': כינון מדינה פלסטינית. דריקודם בין המדינה הפלסטינית ומדינת-ישראל, כל עוד הישראלים רוצים בכך.

לאומית על עמנו. יש לנו עד עכשיו 95 או 96 תרונים (בערבית לעוזרו: הבא לי את רשימת הקדושים ורשימת הפצועים) 200 פצועים. הם הקימו שישה מחנות-דיכוו. אני חושב שיש בהם 7000 עצורים. הם אומרים: לא, יש רק 3000. שמיד אומר 3000. רבין אומר: לא, רק 1500. אינני יודע למי מהם האמת. אני בחוף. אבל הם לא בחוף. אחר מהם הוא ראש-הממשלה והשני שרה-הביטחון, ולמרות זאת הם נותנים שני מיספרים שונים לגמרי.

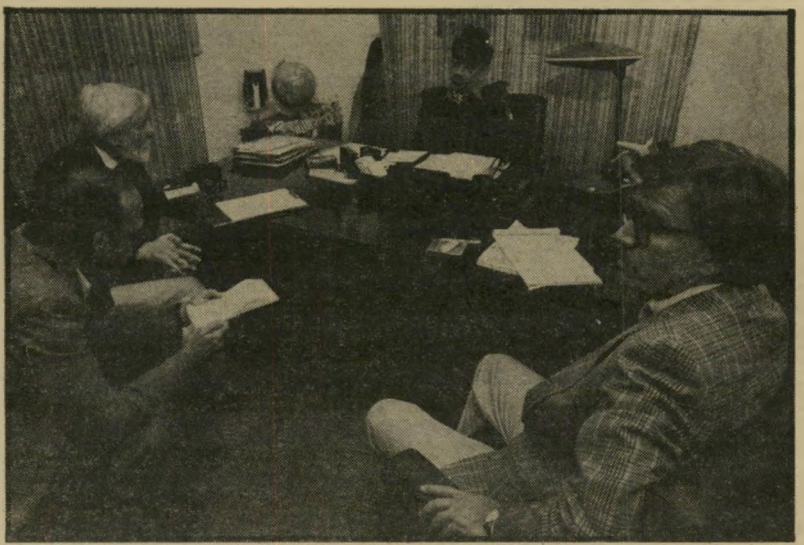
מיספרים של מה? של התרונים, הפצועים, העצורים. איזה פיתרון פוליטי אתה רואה עכשיו? האם המצב שינה את תוכ-ניות הפוליטיות? האם לאור המצב בשטחים הכבושים, ולאור התמיכה של דעת-הקהל העולמית בכך, אתה רואה דרך חדשה לפיתרון? האם זה שינה את גישתך?

איננו יכולים להגיד שזה שינה את המצע הפוליטי שלנו. אבל אין ספק שזה שינה את כל האווירה.
עד כה נחשבתם כטרוריסטים. עכשיו מתחילים לראות אתכם כקורבנות. הפלסטינים היו תמיד קורבנות, מההתחלה: אבל באירופה ובאמריקה היה קיים אפול גמור על המצב. עכשיו מתחילים להבין את המציאות, לראות מה נעשה נגד עמנו, נגד ילדינו ונשותינו. (כאן באו כמה שאלות על היחסים בין אש"ף

שנמגש עם הנשיא רגן בדושינגטון ולא העלה את הבעיה הפלסטינית?
ברית-המועצות ניסתה. היא ניסתה להעלות את העניין לדיון. אבל מר רגן סירב. שים לב ליוזמה האחרונה של מר שווארדנארה.
אתה רואה ברוסים גורם חיובי מבחינת המאבק שלכם?
הם תומכים בזכויות הפלסטינים, על בסיס החוקיות הבינלאומית.

אילו מדינות ערביות תומכות בכך?
באופן רישמי, כולן; (פורץ בצחוק). זוהי התשובה שלי. (צחוק רם וממושך). (חוך כדי צחוק) בהתאם להחלטות ועידת-הפיסגה. (מסעיך לצחוק).
האם היית מאוכזב, ואולי אף נעלבת, מן הדברים המוזרים שקרו בין המלך חוסיין ובינך בעמאן?
זוהי תוצאה של הלחץ הישראלי והאמריקאי על הור-מלכותו. ועכשיו הם חוזרים על כך ולוחצים עליו לקבל את היוזמה האמריקאית החדשה הזאת.

אתה אומר שהוא קיבל אותה?
לפי המקורות האמריקאיים והישראליים, הוא כבר קיבל אותה. אבל אני חושב שזאת תהיה שגיאה קטלנית, אם יעשה זאת. ואני מקווה שהוא לא יקבל אותה. מפני שזה לא יביא שום תועלת.
מסני שהוא יגמור כמו הנשיא סאדאת?

ערפאת במסיבת-העיתונאים. אילו הייתי פוליטיקאי פיקח, יתכן שכל המצב היה שונה?

לא: אלא מפני שאנחנו נמשיך בהתגרונתנו לכיבוש ככל האמצעים. איש אינו יכול להפסיק את ההתקוממות הזאת!
(אבנרי): אתה יכול?

כן.
(אבנרי): השאלה היא — באילו תנאים תתן הוראה להפסיק אותה?

סוף הכיבוש.
(אבנרי): ומה צריך לברא לאחר-מכן?

ועידת-שלום בינלאומית. ופיקוח בינלאומי על השטחים הכבושים, לתקופת-זמן מסוימת. זוהי יוזמת-השלום שלי.

הבה נלך כולנו לוועידת-השלום הבינלאומית. וא לא — למועצת-הביטחון.
האם אתה עומד על-כך שהעם הפלסטיני יהיה מיוצג בוועידה הבינ-לאומית על-ידי אש"ף, או שיכולה להיות על-כך פשרה, למשל שיבואו אנשים הקרובים לאש"ף, אך שאינם אנשי אש"ף?

על-ידי מי תהיה ישראל מיוצגת? על-ידי ממשלת-ישראל. על-ידי מי יהיו הסורים מייצגים? על-ידי ממשלתם. על-ידי מי יהיו הפלסטינים מיוצגים? על-ידי אש"ף שלהם. או על-ידי ממשלתם בגולה.

בסדר, נקים ממשלה גולה.
(אבנרי): תקימו?

אם זה יפתור את הדילמה הגורלית הזאת, למה לא? אבל על בסיס חזק.

(אבנרי): מדוע אינכם עושים זאת עכשיו?

ריכנו על זה כבגראד (בישיבת הוועד המרכזי של אש"ף). זה עדיין בריון.

אלה שהם נגד זה, מדוע הם נגד זה?

רוב המתנגדים אינם מתנגדים לכך עקרונית. הם נגד העיתוי הנוכחי.

(אבנרי): מדוע?

הם אומרים: עוד לא.

אתה מציע פיקוח של האזרים למשך זמן-מה?

במשך שישה חודשים.

(אבנרי): אולי אתה מוכן לפרט לוחזמנים. זה חשוב מאוד. מה יהיה בשלב הראשון, מה בשלב השני, מה בשלב השלישי וכר. מה יהיה השלב הראשון?

משקפים מטעם האו"ם.

(אבנרי): אבל מי ישלוט בשטח בפועל?

האו"ם.

בלומר, אתה מתכוון בעצם לכווחות אזרים, לא רק למשקיפי אזרים.

למה לא? אם דרוש, למה לא?

(אבנרי): ואחרי תקופת ששת-החודשים, מה הלאה?

יהיו לנו בחירות. תחת פיקוח האו"ם. בתקופה הזאת נכין את הוועידה הבינלאומית.

שאלה חשובה מאוד: אם יוכרו רצועת-עזה והגדה המערבית כמולדת פלסטינית, האם פירושו הדבר שתבוי בישראל כבמדינה?

וכי עם מי אני הולך לנהל משאומתן?

עם האזרים, למשל.

אני לא הולך לנהל משאומתן עם האזרים. אילו הייתי רוצה לנהל משאומתן עם האזרים, הייתי הולך היום אל האזרים.

דעת-הקהל העולמית היתה רוצה שתודיע על נכונותך להביר בישראל.

אתה חושב שאני אתן לך את התשובה עכשיו?
כן.

אתה חושב שאני משחק בקלפים? אני לא משחק בקלפים! יש לי עניין צורך.

למה לא לשחק בקלפים?

„שמיר נחון אח ההוראות, ורבין אבצע אותן”
אם כן, אני צריך להחליט איך לשחק בקלפים שלי. נכוון אני יודע מתי יהיה הרגע הנכון, גם מבחינת דעת-הקהל העולמית, להשתמש בקל-פים שלי.
(אבנרי): אבל אתה מכיר בכך שיש לך קלף בזה ביד.
כוודאי. אני יודע זאת. עם מי אני הולך לנהל משאומתן? עם

אינני נותן לאנשינו בשטחים הכבושים הוראות יומיומיות. אבל אני נמצא איתם במגע מחמידי!"

יודע. מיספרם הולך וגדל, ומיספר הקיצוניים הולך וקטן.

אינני יכול לשכוח שבהפגנה הראשונה (נגד מדיניות "היד החוקה") היו 1000 איש, ובהפגנה השנייה, כעבור חודש, כבר היו כ-100 אלף איש. זה חשוב מאוד. חשוב מאוד!

ובפעם הראשונה היו גם קולות תנועת החרות עצמה — ראש עיריית תל-אביב, עמירב, צעירים. כפעם הראשונה.

● **האם לדעתך זה ישנה אם פרס או שמיר ינצח בבחירות?**

צד לי לאמור שעכשיו שמיר נותן את ההוראות ורובן מבצע אותן. צד לי לאמור זאת. שניהם עושים את אותו הדבר.

● **שמיר ורביץ? הליכוד ומפלגת העבודה.**

● **האם יש בישראל איזו שהיא אישיות שהיית רוצה לראות בשילטון?**

● **(אבנרי: אין לזה הרבה סיכויים. הוא או מישהו אחר שיש לו ריעות רומות.**

● **אתה חושב שזה יכול לקרות בימי חיידך?**

כן. אתה תראה, ברגע שיהיה שלום, שכל השילטון המיליטריסטי הזה בישראל ישתנה. אבל דרוש זמן עד שהמונים (בישראל) יבינו שהפיתרון הזה איננו נגדם. עכשיו מנצלים אותם. המנהיגים הצבאיים הישראלים מנצלים אותם.

● **אתה מתכוון לאמור שאתה ואבנרי לא תוכלו להיפגש בשנה הבאה בירושלים, אבל אולי כעבור כמה שנים?**

אנחנו מקווים.

● **(אבנרי: הרשה לי לעודד נקודה אחרת. הזכרת את הציבור היהודי ברחבי העולם. יש בעולם... הוכרתי אותם באחרונה כשתי הודמנויות, בקונגרס הסוציאליסטי האפריקאי ובוועידת חברי הפרלמנטים הערביים.**

● **(אבנרי: בקהילות יהודיות רבות יש אחד גובר והולך, שמא מנצלים מאורעות אלה עליידי שאיננו מאמינים ואנטי-שמיים בארצות רבות נגד היהודים. מנסים להשתמש בהתקוממות העם הפלסטיני כדי ליצור שינאה נגד היהודים, נגד הקהילות היהודיות. מה אתה אומר על כך?**

שהם צריכים לדחוף יותר ויותר את מנהיגי ישראל לפיתרון שלום צודק ומקיף. אתה זוכר, אורי, כאשר נפגשנו בכיירות אמרתי לך שהרהגעש יתפרץ. שהשיפון לא ייפסק.

אריקיי, ערפאת עוב את כיירות. מה קרה? מה קרה למארינס? מה קרה לשגרירות האמריקאית? מה קרה לבניה הערכובה? מה קרה לכל כיירות? מה קורה עכשיו בכיירות?

● **המצב לא השתפר. להיפך, הוא הרבה יותר גרוע? בשעתו, כל השגרירויות חיו בשלום תחת חסותנו. וגם כל הורים. פעמיים פונו האמריקאים מכיירות בי 1976 תחת חסותנו.**

● **האם אתה בונה מחדש את בוחך בלבנון?**

אתה יכול ללכת לשם ולחקור. (צחוק.) (המשך בעמוד 12)

משלהם, הצעד הבא שלהם יהיה לנסות להשמיד את מדינת ישראל. תחת הסיסמה של מדינה דו-לאומית או רבי-לאומית. אני חושב שחשוב מאוד שהיילים אלה יקבלו תשובה ברורה ומקד.

אתן להם תשובה ברורה. אנחנו רוצים לחיות בשלום.

● **בשתי מדינות?**

לכן הסכמנו להצבת כוחות-האום לאורך הגבולות, במשך כל הזמן שהישראלים רוצים.

● **(אבנרי: האם פירוש הדבר, שאם תהייה שתי מדינות — מדינת ישראל ומדינה פלסטינית, זו לצד זו — המצב הזה יתקיים כל עוד הישראלים רוצים שיתקיים?**

כן. אמרתי זאת בפירוש. אמרתי שאני מוכן לקבל את כוחות-האום, במשך כל הזמן שנדרש. הרי זה ברור.

● **מה ביחס לספינת-המגורשים? יש לוחימנים. אבל הם הלכו לבעלי האוניה. מי הלך?**

● **המוסד. הם הלכו ואיימו עליו. אנחנו מחפשים אוניה אחרת. (מכניסים רשימות של הרונים ופצועים של**

● **כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.**

● **כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.**

● **כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.**

● **כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.**

● **כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.**

● **כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.**

● **כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.**

● **כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.**

● **כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.**

● **כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.**

● **כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.**

● **כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.**

● **כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.**

● **כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.**

● **כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.**

● **כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.**

הוא אמר שאתה ואנשיך רוצים לראות אותו מת במישרדו.

מת במישרדו? לא אני הרוצה בזה. ● **הוא אמר: הם, אנשי אישיף — הוא לא הזכיר אותך בשמך — רוצים לראות אותי מת כאן במישרדי.**

אבל אני מבקש אותך לבוא לוועידה ביני-לאומית!

● **(אבנרי: הן.**

(צחוק) איזו תועלת תהיה לי בוועידה אם הוא מת? אני צריך אותו חי!

● **אתה חושב שהוא רוצה במותך שלך?**

בוודאי. מה הם עשו בזמן המצור על כיירות? מה רצו להשיג בהפצצה ארוכת-הטווח של המעון שלי כתוניס?

● **(אבנרי: ברצוני להציג לך שאלה שהיא חשובה מאוד לישראלים. החיילים שלנו נמצאים עכשיו בשטחים הכבושים. הם אנשים רגילים. הם מגויסים מכל שכבות העם. כולם נרגשים. אחדים אורבים מה שהם עושים, ורבים אינם אורבים מה שהם עושים...)**

כן, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

כן, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

כן, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

כן, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

כן, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

כן, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

כן, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

כן, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

כן, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

כן, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

כן, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

כן, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

כן, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

כן, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

כן, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

כן, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

כן, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

האיבים שלי. אני לא כמו (מנחם) בגין, המסרב להסכים לוועידה בינלאומית. אני מסכים לוועידה, תחת חסות האום, כהשתתפות כל הצדדים הנוגעים לסיכסוך במיורח התיכון, ובכללם ממשלת ישראל, אויבתי — אני מנסה לנהל משאומתן עם ממשלת ישראל — ובהשתתפות אש"ף.

● **מר שמיר מדבר עכשיו על אוטונומיה לשטחים הכבושים. מה אתה חושב על זה?**

אני מתנגד לאוטונומיה, בכל הזמנים. אוטונומיה או מינהל עצמי. עכשיו האמריקאים מתחילים להשתמש בסיסמה "מינהל עצמי".

● **(אבנרי: מינהל עצמי זה סחתי מן המימשל העצמי, שהזכר בהסכמי קמפדייוויד.**

כן, זה פחות משילטון עצמי. הם מדברים על ראשי-ערים ועל כמה שוטרים ערביים.

● **זה סחתי מקמפדייוויד. זה אפילו פחות מקמפדייוויד.**

● **(אבנרי: האם היית מתנגד לעריכת בחירות בשטחים הכבושים עכשיו?**

לראשי ערים.

● **למשל, לראשי ערים.**

לא. לא מתנגד.

● **(אבנרי: אתה לא מתנגד לזה? לא. אבל לא עכשיו. אולי יותר מאוחר. מה הטעם? אני צריך לשאול אותך: מה הטעם? מה קרה לכל ראשי-הערים שנבחרו (ב-1976) אחדים נהרגו. אחדים נפצעו. אחרים גורשו. אחרים הודחו. זוהי התוצאה של הבחירות של ראשי-הערים. אתה יודע זאת. זוהי הטיפשות של המנהיגות הישראלית.**

● **הייתי רוצה לשאול שוב: במיקר רה שתקום מולדת פלסטינית, האם אתה יכול לתאר לעצמך חיים בשלום עם מדינת-ישראל?**

אני אחיה זקוק להגנה בינלאומית. אני מבקש אותה. כי לי אין 35 או 40 פצצות אטומיות.

אבל מכיוון שהישראלים אומרים שהם פוחדים מפני המדינה הפלסטינית הקטנה הזאת, אריקיי — אני מסכים שכוחות האום יתקמו בגבול. בצד שלי של הגבול. האם הישראלים מקבלים את זה?

● **אינני יודע. אנחנו מנסים לברר. ראשי-הממשלה שמיר אמר לנו בראיון, לפני שבועיים, שאם תקבל את הגדה המערבית ורצועת עזה, אתה לא תעצור. אתה תרצה את כל הארץ, גם את תל-אביב.**

או שהוא טיפש, או שהוא חושב שאנחנו טיפשים.

מדוע דיברתי קודם על כוחות-האום? מפני ששמעתי את הטענות הכוזבות האלה על ביטחון. אני מוכן לזה. אני מסכים שכוחות-שלום של האום יתקמו על הגבול בינינו.

● **(אבנרי: לכמה זמן? כמה זמן שהישראלים רוצים? (אבנרי: כמה שהישראלים רוצים.)**

● **כמה שאתם רוצים. אריקיי?**

● **עוד ציטוט מדיברי מר שמיר.**

אתה יודע שיש ערבים המתנגדים לקשר עם ישראלים.

● **(אבנרי: אני רוצה לחזור לנקודה שעוררתי. השאלה החשובה מאוד. החיילים האלה עומדים זו הפעם הראשונה מול המציאות הפלסטינית. הם עומדים מולה סנים אל סנים, והם שואלים את עצמם שאלות. מה אנחנו עושים כאן. למה אנחנו כאן. אומרים להם: אם הפלסטינים יקבלו מדינה**

כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

כך, הם לא. אחרים מחו. אפילו אנשים מהמיסדר הצבאי. כמה קצינים, 151 חיילים. והיו הפגנות חשובות מאוד. בראשונה היו 3000 איש, ובשניה — ואתה היית שם — היו יותר מ-50 אלף. זה מה שאמרו השילטונות עצמם. הטלוויזיה האיטלקית אמרה שהיו שם 100 אלף איש.

מה עושה USI?

חברת ו'אס'א"י התפרסמה בפרשת יעקב לוינסון. הוא הואשם בכך שיוס את הקמתה לצורכי השתלטותה על אמפיל ובנק הפועלים. החברה קיימת ופועלת עד היום. מנהלה הוא יורם רוזנפלד, בנו של שלום רוזנפלד, לשעבר עורך מעריב.

החברה גייסה עד כה קרוב ל-10 מיליון דולר ממשקיעים שונים, ביניהם מייקל סלורשהיים משווייץ, שהיה גם בעל-מניות באמפיל.

החברה היא בעלת שליש בחברת י'שום בישראל, חברה ציבורית שמניותיה נסחרות בבורסה בתל-אביב. יתר בעלי י'שום הם כנל, אמפיל והציבור.

באמצעות י'שום משקיעה ו'אס'א"י במפעלית עשיה בישראל.

באמריקה החברה היא בעלת 20% במפעל אלקטרוניקה גדול בניו-ג'רסי, המוכר ב-20 מיליון דולר לשנה. ו'אס'א"י בודקת עתה תיקיהשקעות שונים במפעלים בישראל, ובעל-מניותיה הודיעו על נכונותם להשקיע עוד כסף אם יידרש להשקעות נוספות.

דיסקונט "ניו יורק" מקטין תיקי ההלוואות

מאז בנק דיסקונט ניו יורק לשנת 1987 מראה כי הבנק מקטין במידה ניכרת את תיקי ההלוואות שלו, והשקיע את כספי לקוחותיו, המופקדים אצלו, בפקידונות בבנקים אחרים, או בניי רות-ערך ממשלתיים אמריקאיים. מדיניות שמרנית זו ננקטת בתקופה של חוסר-ודאות כלכלי. היא מקטינה אומ"ג את שיעורי-הרווח, אך מקטינה גם את הסיכון בהלוואות ללקוחות מפקי פקים.

מאז הבנק לשנת 1987 היה 3.94 מיליארד דולר, לעומת 3.78 בשנת 1986. הרווח הלא-מחולק הגיע ל-101.2 מיליון דולר, לעומת 86 בשנה הקודמת. תיקי ההלוואות היה 1.043 מיליארד, לעומת 1.173 בשנה הקודמת.

הבנק הגדיל ב-400 מיליון דולר את הפיקודונות בבנקים אחרים, והקטין ב-100 מיליון את תיק איגרות-החוב לזמראור. פעולה זו ננקטה בזמן, לפני ששערי איגרות-החוב ירדו, בגלל נפילת הדולר.

ראשי "מיזרחי ישראל" מונעים מכירת בנק בניו יורק

אחרי שמועצת המנהלים של בנק המזרחי הבינלאומי החליטה, לפני יורש, בחולנדי, למכור את הבנק בניו יורק תמורת 40 מיליון דולר, הומינה הנחלת הבנק בארץ חותי-דיעה, מראי-חשבון אמריקאיים, הקובעת כי שווי הבנק האמריקאי הוא 91 מיליון דולר. חותי-דיעה זו תוגש עתה לבנק ישראל, להוחץ על המזרחי למכור את הבנק בניו יורק, כדי לחזק את מיבנה-ההון של הבנק.

בנק המזרחי הבינלאומי כולל את הבנק בניו יורק, בלונדון ובציריך. מד צית הבנק שייכת לקבוצה אמריקאית בראשות אילי ז'וברובסקי. ז'וברובסקי הביע באוזני את אכזבתו מנסיגת

המהומות בשטחים הכבושים פוגעות בכלכלת ישראל

1987 היתה הטובה ביותר לכלכלת ישראל ב-15 השנים האחרונות, כתב ב'זנס ו'ויק. אבל המראות היומיים של צה"ל המכה פלסטינים ארזשים-עצמי אות מספקים כדי לפגוע בתרמית הב-ריאה של כלכלת-ישראל. תיירים ורים נמנעים מלבווא. החקלאות והבנייה נפ-געים בגלל העדרות העובדים הפלס-טיניים. השוק האירופי המשותף נמנע מלאשר חידוש הסכססחר, שיאפשר לסחורות ישראליות, בשווי שלושה מיליארד דולר, להגיע לשוק, בגלל סירוב ישראל לאפשר לפלסטינים לייצא את תוצרתם ישירות שלא באמצעות ישראל. הצהיד שר-הכלכלה גד יעקבי: כלכלת-ישראל לא תוכל לגדול אם המצב (הנוכחי) בשטחים יימשך.

ענף-התיירות הישראלי, שהכניס שני מיליארד דולר אשתקר, נפגע קשות. בתי-המלון מדווחים על קיצוץ של 40% בהזמנות מתיירים מאירופה ומאמריקה.

כלכלת-ישראל בנוייה ומסתמכת על עובדים מהשטחים הכבושים. אומ"ג הם (רישמית) רק 106 אלף, שהם רק 6.5% מכוה-העבודה בישראל, אך הם מהווים 55% מפועלי-הבנייה, וכך הם צב גם בחקלאות. איש אינו יודע מה יהיה בעונת-הקטיף של הפירות והד ידקות.

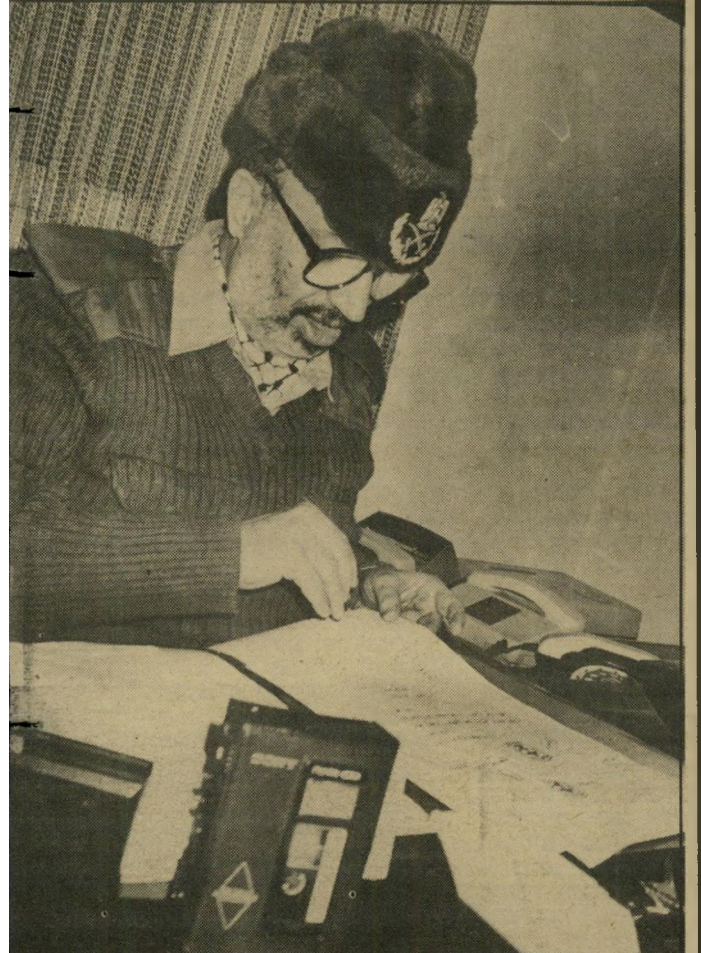
גד יעקבי חושש מהשפעה מרתיעה על המשך ההשקעות בישראל. מכירת חברת פ'ו 95 מיליון דולר היתה פתיחה למכירה כללית של חברות, במיליארדי דולארים.

באפריל צפו הדין-חשבון של פרסם ב'וסטון קורפוריישן, שגשכר על-ידי משרד-האוצר כדי להתוות תוכ-ניות למכירת חברות כמו אל ענ, ב'יס-ק'ים ל'שראל ובוק. אבל אם המצב בשטחים הכבושים יימשך, יידתעו המשקיעים מלבווא.

הפעולות של השוק המשותף אינן מלוות בפעולות של המימשל האמרי-קאי לגבי הסיוע לישראל. אבל למרות המאמצים האמריקאים למען השלום, אין איש מאמין בפיתרון קרוב. על כל-כלת ישראל להתכונן למצור ממושך.

אני רוצה בשמיר חי!"
 (המשך עמוד 11)

● תחת הסותר? אם אתה רוצה — נוכל לארגן זאת. ● מה המצב בין הפלסטינים והישראלים בבירות? עכשיו זה הסותר, אחרי הסכם שבי-תת-הנשק. ● האם אתה חושב שאי-פעם תילחמו אלה לצד אלה, הישראלים והפלסטינים? עמרנו רק מול חלק מהישראלים. אפילו לא נגד כל תנועת-אמל. אבל גם עכשיו אנחנו משתפים פעולה בהת-נגדות לכיבוש הישראלי בדרום-לבנון. ● והיחסים משתפרים? כן. ● (אבנרי): מה היחסים

ערפאת מעיין בדו"חות מן השטחים הכבושים כולו, אין לי בית!

אמיץ. אחד נגד מחנה שלם! ראמנו פלסטיני?

● בהתקפה נהרגו גם שני שיה חיילים ישראליים. האם אתה חושב על סבל המישימי חזת?

בוודאי. לולא חשבתי על כך, לא הייתי אנושי. אבל אנחנו לוחמים כבי-בוש. אנחנו צריכים להיאבק במדיניות האכזרית של "היד החוקה".

● אתה חושב שהעניינים זזים עכשיו? כן.

● איך אתה מגדיר את השלב הנוכחי בדרכך הסולי-מית?

זהו אחד הרגעים הטובים ביותר. תמיד היתה לנו תמיכת ההמונים שלנו. אבל עכשיו, בפעם הראשונה, גם דעת הקהל העולמית מתחילה להבין אותנו.

● אורי אבנרי אמר לנו היום שהוא רואה דימיון מסו-יים בין מצב היישוב היהודי לפני 1948 ובין מצבכם כיום. מה אתה חושב על זה? גם אתה רואה דימיון? אתה רואה, מדי-נה בדרכי?

בעיני זה רק עניין של זמן. זהו הרבע האחרון של השעה, כמו שאומ-רים אצלנו.

● אצלנו אומרים המש דקות לפני הצות. אנחנו אומרים 15 דקות לפני הצות. אבל אני אומר: רבע שעה לפני עלות השחר!

„חפרפרת במוסד העביר את המידע של פולארד למודיעין הסובייטי“

„ישראל הציעה להודו להכפיץ את הכור הפאקיסטאני בעזרת פולארד“

„המוסד מכר לסובייטים חומר אמריקאי חסוי תמורת עולים יהודיים“

„פרשת“

!

ב 4 בינואר השנה, בשעה 05:21 בכוך, העבירה סוכנות הידיעות יוניסד פרס כתבה על פרשת פולארד מאת כתבה נושגנטון, ריצ'ארד וייל. כותרתה היתה: „ארצות-הברית תתנגד לתנינה, תרחיב את פרשת-הריגול של פולארד.“

הידיעה לא זכתה בציטוט אף בעיתון אחד בישראל. עובדה לא מתמיהה נוכח תוכנה, שכלל האשמות מדהריות על פעולות שרות הררי גול הישראליים באמריקה. אך למ עיין בידיעה בזם, לאחר חשיפת פעולתו (לפי כתבה אישום) של שבתאי קלמנוביץ, מראה כי יתכן צדק האמריקני בהאשמותיהם.

אחרי ששמעתי על הידיעה, שהעביר

הידיעה של „הנייטד סטארס“ מסרה כי פקיד-ממשלה אמריקאי מגלים עניין גובר בסרשת-פולארד, כיוון שחלק מן המידע שפולארד מסר לישראלים הועבר לאחר מכן לקג"ב הסובייטי על-ידי חפרפרת סובייטית במוסד הישראלי.

המקורות מסרו כי פקיד-הממשלה האמריקאים הם נוקשים במאמציהם לחשוף את רשת-הריגול השלמה.

חפרפרת במוסד

מקורות מודיעיניים אמריקאים מסרו כי מפעיל-פולארד היו חלק מרשת-ישראלית הקיימת מומן,

האמריקאים נגד ריגול, ואם אין אנשי החוק, מושפעים מהעדפות פוליטיות. העוזר אמר כי גילוי החדירה הסובייטית למוסד, והדיווח על ניסיון ישראלי להשתמש בכור דע אמריקאי גנוב כדי לחסל את הכור הגרעיני הפאקיסטאני, ניהוים גורם חשוב לכך שפרשת-פולארד אינה מסתיימת.

פקיד-הממשלה האמריקאים אמרו כי רשת-הריגול הישראלית, שחזרה למוסד, כלי לה פקיד משרד-הביטחון הקרובים לשר-הביטחון בעבר, אריאל שרון. פקידים אלה, לפי המקור, סחרו עם סוכניה-מודיעין הסובייטים במידע אמריקאי גנוב תמורת עולים יהודיים מרוסיה.

„זה התחיל בתור החלפה שוטפה של מידע תמורת אני-שים“, מסרו המקורות. „אבל התוצאה היתה כי הסובייטים חדרו למימסד הביטחוני הישראלי בדרג עליון.“

העוזר לחבר-הקונגרס קוניירס אמר כי חבר-הקונגרס שמע דיווחים ממסל"תיים עצמאים על כך שישראל סחרה במידע עם הסובייטים. יש לאמריקאים עניין רב בכך, מאחר שהתעוררו שאלות לגבי הביטחון הלאומי.

מומחה-מודיעין, שניתח את המידע שפולארד גנב, אמר כי הוא כלל תצ' לומילווין של מתקנים רגישים של ידדי אמריקה כמו מצריים, פאקיסטאן וסעודיה. הוא אמר כי ישראל, בניסיון למנוע מכל מדינה מוסלמית פיתוח פצצה גרעינית, העבירה להודו תצ'ל-מיוור, של הכור הגרעיני הפאקיסטאני תאני בקאהוטה, שספקו על-ידי פור-לארד. התצלומים נמסרו להודו בינוי 1985. ישראל הציעה להודו תקיפה אווירית משותפת נגד הכור הפאקיסטאני. הודו השיבה בשחצנות כי היא השלישית בעולם בעוצמת חיל-האוויר שלה, ואינה זקוקה לעזרת ישראל.

אביאם סלע, המפעיל של פולארד, הוא, כך נאמר, מומחה-מחשבים, ש' תכנן והוביל ב' 1981 את פשיטת חיל-האוויר שהשמדה את הכור העיראקי. פקיד משרד-החוץ האמריקאי אמרו כי אם ישראל מכינה מיבצע כזה, על אמריקה להזהיר את פאקיסטאן. הם ציינו כי הכור הפאקיסטאני מוגן היטב. מידע אחר שפולארד גנב כולל מדרוך מודיעיני המכונה „התנ"ך“, המפרט את הצעדים שהציג האמריקאי ינקוט אם יותקף על-ידי ישראל או מדינה אחרת.

עובר משרד-המישפטים ציטט רוח, שבו נאמר שהמונים על פור-לארד בחיל-הים האמריקאי היו מועדי עם ומדוכאים, כשנודע להם מה גנב. כמות החומר שגנב היא בגודל גוש שני מטר אורך, מטר וחצי רוחב ומטר גובה.

פקיד-ממשלה אמרו שהם מושוכני עם שהרשת הישראלית ממשכה לפעול. „המוסד הוא שרות-הביון הוד

הפעיל ביותר באמריקה, פעיל יותר ומוצלח יותר מהקג"ב“, אמרו. המקור במשרד-המישפטים אמר כי

כעוזר של שמואל פלאטר-שרון, הסתר-כב ככנסת וניצל את קשריו הקודמים עם ראשי מיפלגת-העבודה, ובכללם

אבי ולמן, העולם הזה

הסולארדים

מכשיר-האזנה בלישכת השגריר...

קשר אישי שהיה לו עם גולדה מאיר, שהעריצה את פעילותו בענייני רוסיה. קלמנוביץ קשר קשר אישי עם אי-שים מירוח-גרמניים, שסייעו לו במיבצע של החלפת הישראלי שנת-פס במומביק.

קלמנוביץ היה בקישרי-עם קים עם אל שווימר (שניסה לר' כרש מקלמנוביץ שיטריהון של זאיר)

היו 42 מיקרים של ריגול ישראלי במשך 15 שנה, עד 1969. מאמציי-איסוף ישראלים קודמים באמריקה מתוארים בסקירה חשאית של הסי-איי-אי, המצויה בתיק בארכיון סכון ברוקינגס, בכותרת „ישראל: מודיעין זר ושרותים חשאים“.

הסקירה, הכוללת 47 עמודי-דום, אומרת כי ישראל ניסתה לשחרר בשגרירות אמריקה בי-תל-אביב מיספר עובדים וחיי-לי-מארינס, וכן הוטמן מבשיר-האזנה בלישבת השגריר בבני-יין השגרירות בתל-אביב. היא אומרת כי שיטות-איסוף אחדות כללו סחיטה, שלמונים ודי-צעות להזדמנויות עסקיות.

עד כאן הידיעה של יוניסד-פרס.

קלמנוביץ באמצע

קריאת הידיעה של יוניסד פרס אחרי הגשת כתב-האישום נגד שבתאי קלמנוביץ מראה קשר ברור. קלמנוביץ

אם אכן היה קלמנוביץ כפי שהוא מתואר בכתב-האישום, הרי האשמות האמריקאים ית' כן היו נכונות. לכן כדאי לקרוא היטב את האשמותיהם הכולות בסקירה של הסי-איי-אי.

על כך ברשימה הבאה.

יגאל לכיב

נאשם קלמנוביץ השבוע בבית-המישפט ישראל ניסתה לשחד סארינס בשגרירות בתל-אביב...

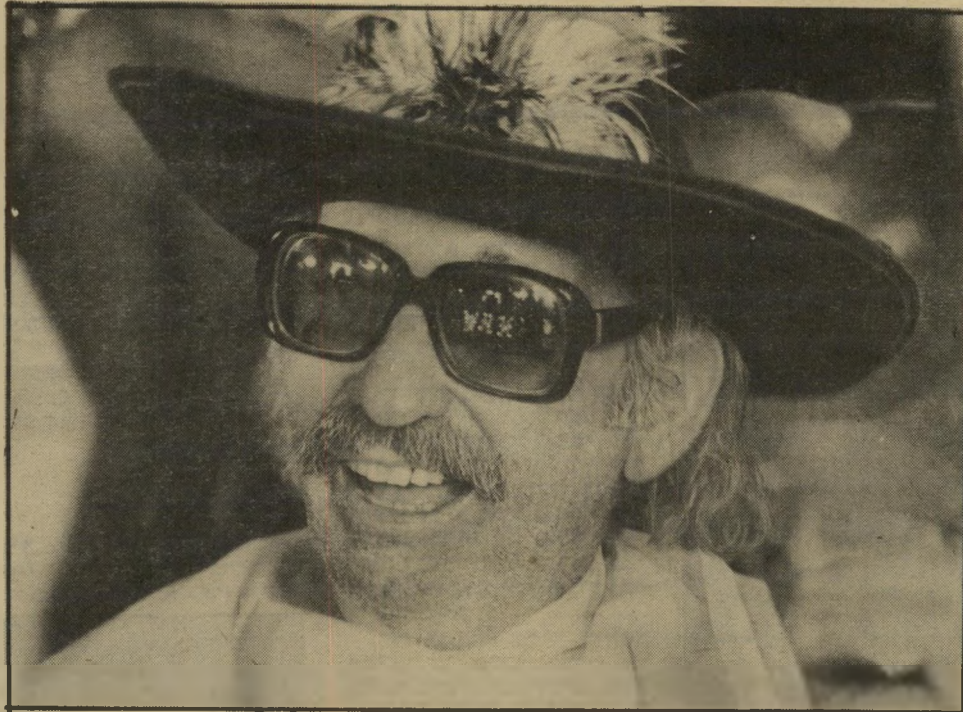
רה סוכנות יוניסד-פרס במיוחד אלי, כיקשתי לראות את המיסמכים שעל-יהם היא מתבססת וקיבלתי גם אותם. המיסמכים כוללים רוח' סמוי, שלא פירסם עד כה שום עיתון ישראלי, ואשר פורסם במקוטע לפני זמן בוועניונטון פוסם.

הרוח' הוא סקירה של הסי-איי-אי על פעולות-הביון הישראליות, והיא כוללה בחומר חשאי על הסי-איי-אי, הנמצא בארכיון סכון ברוקינגס בושינגטון גטון.

כדי למנוע פסילת פירסום על-ידי הצנזורה הישראלית, אביא בכתבה זו ובהמשכה רק מה שפורסם על-ידי יוניסד פרס וכן בוועניונטון פוסם. כל החומר שפורסם בוועניונטון פוסם מצוי גם במיסמכים המעודכנים כמכון ברוקינגס. ולא חל בו כל שינוי.

המגיפה המטילה את אימתה על הגברים והנשים:

דדוים

הגבר הישראלי מומין לעד צמו התקילב, או דוסילב, אמר השבוע המרפא הטיבעוני יצחק בראורי.

יש לי מירשם, למי שמעוניין: קודם כל, תגדל קצת כרס, ואז נשימתך תהיה שיטחית, לא טובה. הלב יצטרך לעבוד קשה יותר, ויתעייף יותר. שנית, השתדל לאכול את ארוחת הערב בשעה מאוחרת ככל האפשר, רצוי סטייק מטוגן בביצים, כדי שהכולסטרול יהיה גבוה.

אחרי הארוחה לך מייד לישון, ואז תוכל היקבה המלאה והנפוחה לחוץ על הסרעפת, וזו תלחץ על הלב. מלבד זאת, אתה יכול להשקיע בכורסה ולהמר, בשכיל המתח. אחריכך תמצא לעצמך פילגש, ואז תהיה לך עוד סיבה להתקילב — תיכנס לפחדים ולמתחים, בעיקר אם אתה מבוגר והיא צעירה. וכדאי גם לעשו, לשתות הרבה קפה ואלכוהול, ולעסוק רק בסוג אחד של ספורט — הנעת שרייריהלסת בזמן האכילה.

התקילב קטלניים, או כאלה שמהם התאושש הפאצינט אחרי טיפול נמרץ, וכן מוות פיתאומי מרוס לב — אינם סיפור חדש. קורבנות, או כמעט-קורבנות, היו כל השנים. אבל נראה שבשנה האחרונה הפכה התופעה למגיפה ממש.

עצמאי, ללא קשר עם חלקים אחרים. מצב זה נקרא פירפורחררים, או רוס לב. הלב פוסק, למעשה, מלתפקד כמשאבה, ותפקתו יורדת לאפס. אם הפרעת-קצב זו אינה מתוקנת (עלידי מכתחשמל), החולה מאבר את ההכרה תוך כמה שניות. ואם אין פעולת-הלב מחורשת תוך ארבע-חמש דקות, המוח נפגע ללא תקנה.

רופא-לב, שהעדיף שלא לפרסם את שמו, ביקש לומר: רופא-לב אינם מתלהבים מהפירסום האגרסיבי למצוריהלב בטלוויזיה. רוב המוצרים, בעיקר גבינות שמנות, רוויים בשומן, הגורם נזק לגוף.

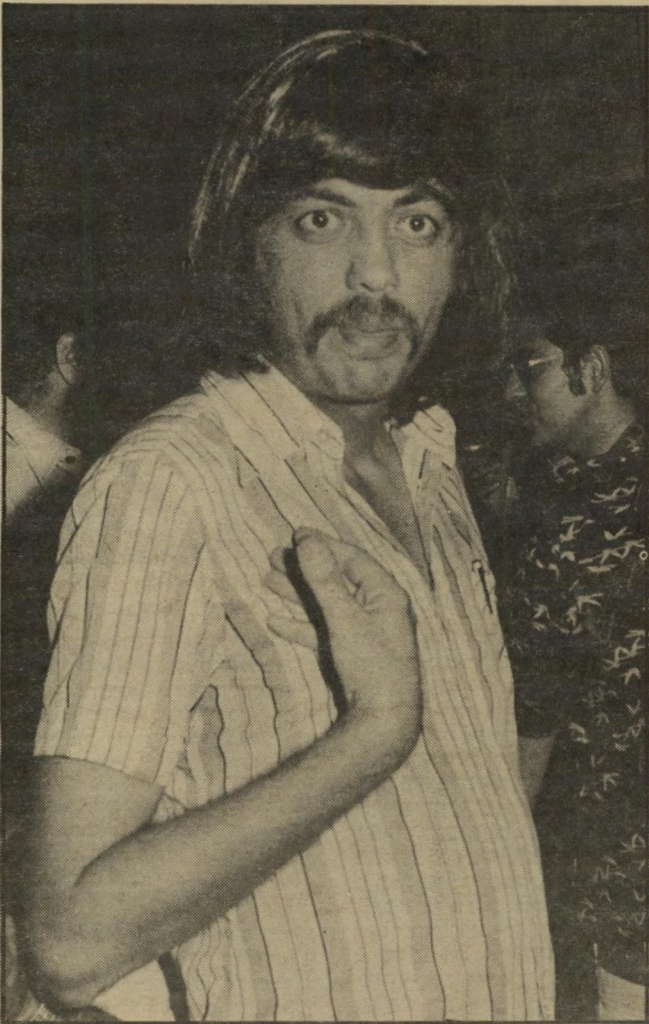
וכן, בנושא העישון: בחודשים ה-אחרונים התברר כי עישון-סיגריות איננו תורם רק לתהליך הסתיידות העורקים, אלא גורם גם, כאופן ישיר, להתכווצות העורקים הכליליים, המזרימים את הדם אל הלב.

זו ממש מגיפה, בזמן האחרון, אומר המרפא הנתנייתי יצחק בראורי, גבר בן 38, חתיך אתלטי, שחקדטניס מעירי, נתניה, מת מהתקילב. קצין שהשתחרר מצה"ל, בן 45, מת גם הוא מאותה סיבה. בעבר הקורבנות היו כשנות ה-70 שלהם, לא צעירים, כמו היום.

אנשים אוכלים יותר מדי חלבונים ושומנים. יוצא שהמדינה מסבסדת את

רפי נלסון

הוא ידע שהוא מסכן את עצמו, אבל התעלסו.

אהרון בכר
בניל 44

משה אישיכסית נפטר מרוסלב בגיל 40. העיתונאי אהרון בכר נפטר גם הוא מרוסלב, בגיל 44. לפני שבועות אחדים הלך לעולמו איש חדשנוח הספורט יזהר ברנר, ובשבוע שעבר — רפי נלסון — שניהם בעיקבות דוסילב.

מאותה הסיבה נפטר גם מפקד הקומנדו הימי, אורי טייץ, בגיל 36, כשהלך לשחות בכריכה ביום חמסין, בקיץ האחרון, אחרי לילה של פעילות בלבנות, ללא שינה.

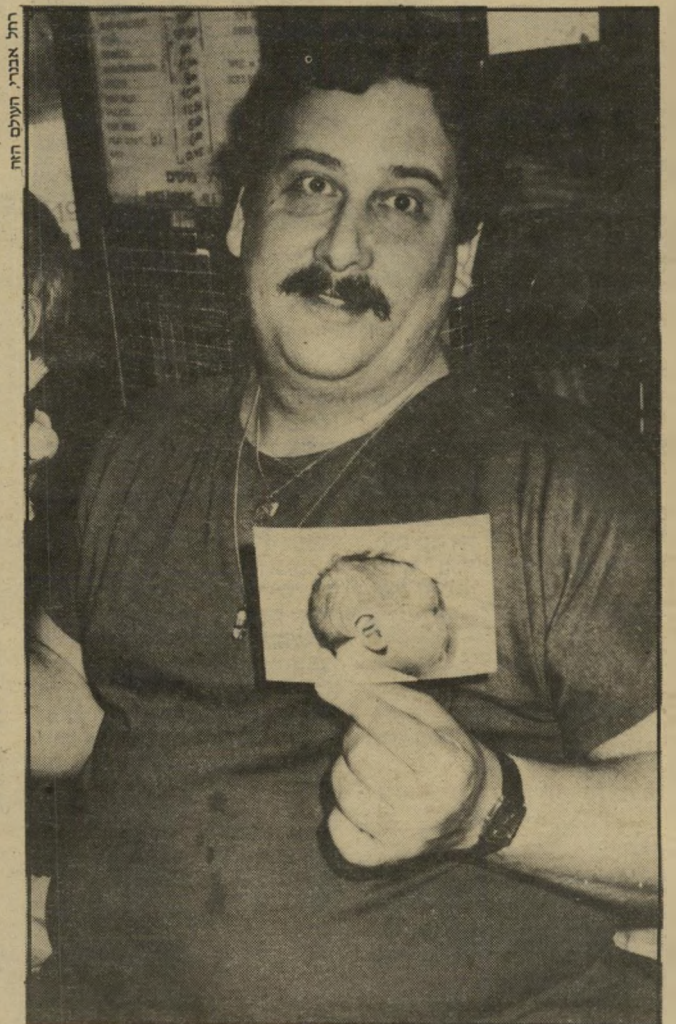
בשבוע שעבר נפטר מפקד מישטרת מרחביה-עמקים, ניצבימישנה יוסי כהן, מהתקילב, בגיל 46. קורבן נוסף בשבוע שעבר, מרוסלב — אלוף-מישנה יעקב שחם (שטיינברג), בן 41, שהיה קצינמוריעין של מיפקדת חילות-השרה.

שחם, לדברי קרובימישפחה, היה עד אז בריא לחלוטין. הוא היה כבר גוף, ובחודשים האחרונים עשה דיאטה והוריד 14 קילו. הוא היה מעשן כבר, כאותו יום השישי אחר-הצהריים הוא עבד בגינה, עם כמה חברים. אחריכך הם נכנסו הביתה, הוא הגיש להם כיבוד, ותוך שניות התמוטט.

עברו התקילב, ויצאו בשלום: דן בראמוץ, השחקן ניסים עזיקרי, אנשי-הרדיו שמואל שי ואלי ישראלי (39), המוסיקאי יאיר רוזנבלום (43), חבר הכנסת יוסי שריד. אמנון רוברמן כבן 50, בעל אולפן קולנוע, הוחזר לחיים אחרי מוות קליני.

סיבסוד למחלות-לב

מהו בעצם דוסילב? ד"ר אילן מיטס, מומחה למחלות-לב: זהו סיכון של התקילב. אצל חלק מהחלקים בהתקילב יש הפרעת קצב, המתבטאת בקצבים גבוהים מאוד או נמוכים מאוד. במיקרים קיצוניים כל קטע של שריר-הלב מתכווץ באופן

משה אישיכסית
בניל 40

פרדריקה סגל
אחרי בקבוק וודקה

נולדו בעידן שבו לא היו עדיין תרופות, ותינוקות שלא היו בריאים כ-100 אחוז, לא עברו את גיל 10. הקשישים האלה עברו, אם כן, את הסלקציה הטיבעית. לא היה אז זיהום אוויר ממכוניות ומבת-חרושת, והמים היו זכים, ללא כלור. לא היה חשמל, ואנשים הלכו לישון בשעה מוקדמת. הם עברו יותר בעבודה פיזית, והיה איוון בין גוף ונפש. הראש היה רגוע, קצב-החיים היה איטי יותר.

מי שמתים כיום מדום-לב, בגיל 30 עד 50, גדלו בתקופה שבה היתה כבר אנטיביוטיקה, הירקות והפירות רוטטו והעופות והפרות קיבלו וריקות של הורמונים וחיסונים רעילים, שבסופו של דבר הגיעו לגוף-האדם. תנאי-החיים כיום הם הרבה יותר מסוכנים מאשר בעבר. לקשישים יש יסוד בריא, החסר לדור הצעיר. למעשה, לא יהיה יותר בתולדות האנושות דור כזה, אשר נולד וגדל ללא תרופות, ומדוק עם תרופות.

הדור שנולד אחרי מלחמת-העולם השניה התחיל את חייו בעולם מורעל, ולכן הוא חייב לשמור על רגיעה נפשית, פעילות פיזית, שעות-שינה מספיקות ותזונה נכונה. מי אכל אז, בעבר הרחוק, אוכל כבד במיסערה, בשעת-לילה מאוחרת? בגלל זה נאלץ הלב לעבוד שעות נוספות, כדי להורים רם למערכת-העיקול, בשעות שבהן היה אמור לנוח ולאגור כוח ליום המחרת. לכן אנשים זקוקים לקפה כבוקר, כי הם לא ישנו רי, גופם לא נח באמת. אנשים מעוררים את עצמם בקפה ונרגעים בעזרת סיגריות.

חיים בנתיב המהיר

תן וולוד, סגן ראש עיריית-תל-אביב, הוא דוגמה לאדם שחי בעבר כמו רבים כיום, בלי חשבון: היה מעשן כבד ואכל כל מה שבא לו. לפני שמונה שנים הוא ראה בטלוויזיה תוכנית על הנזקים בעישון, נבהל, ומאז אינו נוגע עוד בסיגריות. בשנה האחרונה הוא חש בכובד, והרגשה זו, יחד עם עקיצות של מכרים על היותו שמן, גרמו לו ללכת לכריקות. הרופא

נעמי רין
(המשך בעמוד 16)

להיות סמל של בריאות, לתת דוגמה לילדי. הוא צריך להיות דומה לאתלט היווני הוורק דיסקוס, ולא להיראות כקאריקטורה של בנאדם.

אין חיות מעשנות

ניאל מצגר, כלכלן במיקצוע, חושב מעודאביב, נפטר לפני חודש, בגיל 42, מדום-לב. עד לאותו רגע טראגי תפקד מצגר כאדם בריא. הוא נהג לטפס על הרים בשווייץ, ובאופן קבוע, כמשך שנים, שיחק טניס — שלוש פעמים בשבוע, שעתים ככל פעם. כושרו הפיסי היה מעולה, אף גרם אחר של שומן מיותר לא היה על גופו. הוא היה אדם רגוע, שקט: „איש מאושר“, כהגדרת אשתו.

מצגר עישן, כמשך שנים רבות, שתי חפיסות ביום. ימים אחדים לפני מותו הוא החליט להפסיק לעשן. לא הפסיק לגמרי, רק הצליח לצמצם את הכמות. תוך כרי מישחק-טניס, 25 דקות אחרי תחילת המישחק, עפה הרקטה מידו, והוא נפל. אחות מוסמכת, ששיחקה במיגרש הסמוך, הבינה מייד שמצבו חמור, וניסתה להנשים אותו.

המוות היה פיתאומי. כמו קצר חשמלי, „אומרת נורית מצגר, עורכת-דין במיקצוע. „אילו תוך ארבע דקות הוא היה מקבל הלם חשמלי, ניתן היה להצילו. מותו הכניס את החברים שלנו לפאניקה. הם אומרים שאם לדני זה קרה, הם מועמדים הרבה יותר טובים ממנו.“

האם הפסיקה לעשן בעקבות האסון? „לא, היא אומרת, „אני מעשנת עכשיו הרבה יותר.“

כל-כך מקובל בחברה לשתות קפה

ד"ר גידעון רין
החלשים מתו בילדות

ד"ר עזרד רודניצקי
האלכוהול פונוע

ואלכוהול ולעשן, עד שנוצר מיתוס שמעט מהדברים האלה — זה לא נורא, אומר ד"ר (לרפואת-המחטים הסינית) גידעון רין. על אותו עיקרון, יכולנו לשתות קצת נפט, ולומר על כך — זה לא נורא. אבל גם מעט זה נורא. מעט אלכוהול, כוסיית אחת ביום, מרעיל מעט את הגוף. כי אלכוהול זה חומר של פירוק סוכרים. זה ריקבון. כאשר פירות רקובים זרוקים בשדה, אפשר

גוגה רגזאן
שיבה מול הטלוויזיה

ברר-כלל, נמצא יותר מחוץ לבית, והוא חשוף לבעיות — מסה-כנסה, מילואים. ויש הכדל גם בהרגלי-התזונה: הגברים, יותר מנשים, נוטים לאכול אוכל פיקנטי, חריף ומלוח ולשתות יותר אלכוהול.

הדרך להישמר ממחלות-לב, לפי כך-אורי: יש לדאוג שלא יהיה אף קילוגרם מיותר של שומן. צריך לקחת רוגמה מן הסקנדינבים: למרות שהם אוכלים שומנים, אין להם כרסים. חייבים גם לעשות ספורט. הגבר צריך

מחלות-הלב, כי ביצים, חלב, מרגרינה, שמן ולחם הם מחסן של כולסטרול, בכיצה יש 300 מיליגרם כולסטרול, וגם הלחם עשיר בו, בגלל השמרים. קוראים לזה „מוצרי-סוד“, מחירם וול, ואנשים אוכלים יותר מדי מהם. אלמלא היו מסבסדים, היו אוכלים פחות. לדעתי, אין כל צורך לסבסד מזון.

חלק מהגברים שכתו מדום-לב נטלו תרופות נגד לחץ-דם גבוה. כאשר הם שתו אלכוהול באותו הזמן, או אף שעות אחר-כך, נגרם בכך מינון גבוה מדי של התרופה. העיכוב של פעולת שרייר-הלב היתה גדולה מדי (התרופה נגד לחץ-דם גבוה נועדה לדכא את העצבים המפעילים את שרייר-הלב, כדי שיתכוז פחות, וכמות הדם בעורקים תפחת, וכך יירד לחצי הדם) וכך נגרם דום-לב.

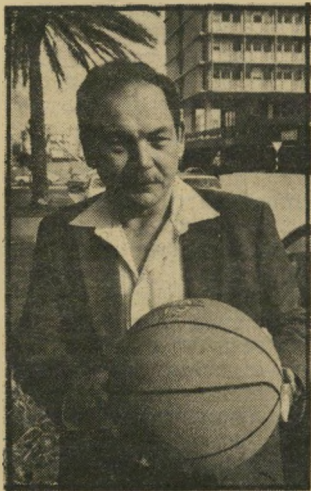
הלב אינו מפסיק לעבוד בלא סיבה. דום-לב זה משהו אלים. מוכרח להיות התערבות חיצונית של חומר כעל השפעה גדולה ומרוכזת. תרופות, כאשר הן באות במגע עם אלכוהול, מקבלות יותר כוח, נעשות אלימות, חזקות מן הגוף עצמו.

קאריקטורה של בנאדם

יש תי נשתיחברה ידועות נפטרו באחרונה מדום-לב: גוגה רגזאן, תוך כדי ישיבה בכורסה מול הטלוויזיה, כמשך הלילה, ופרדריקה סגל, אחרי שחיסלה בקבוק וודקה שלם.

הגברים חשופים למחלות-לב יותר מהנשים, וההסבר, לפי כך-אורי: ידוע שמכחינה גנטית, האורגניזם של האשה הוא יותר יעיל ומתוחכם מזה של הגבר. מערכת-ההגנה של האשה יעילה יותר מזו של הגבר. יש הכדל בכמות ובסוג ההורמונים. האדרנלין, למשל, שהוא ההורמון המכניס את האדם למתח וגורם ללב לעבוד בקצב מוגבר. הגוף חייב להפריש את האדרנלין, המסכן את הלב, דרך בכי, או עליזי-הועה פיתאומית, או הטלת שתן, מפתח. רק אז, עם הפרשת האדרנלין, הגוף נרגע. יכולת גוף האשה לסלק הורמון זה יעילה יותר, ולכן נשים סובלות פחות מהתקפי-לב.

עוד סיבה: הגברים חשופים יותר לגורמי מתח, בעיקר בעבודה. הגבר,

נתן וולך
ובהל ונמט

בני ברמן
כל הזמן בדיאטה

הופני כהן
החזה כואב

אלי ישראלי
הוריד קילוגרמים

איתורית

היום

כשאתה מחוץ למשרד – זה כל מה שצריך כדי לקבל הודעות בקלות, באמינות, בסודיות.

הקטנה והקלה ביותר בעולם. גודל 1:1

- התקשר היום ותקבל אותה מיידי: חכמה, יעילה וקומפקטית.
- כל הודעה המיועדת לך, מכל מקום בארץ, מוצגת בעברית על צג האיתורית, לקריאה מיידית.
- ההודעות נשמרות בזכרון האיתורית, תוכל להתייחס אליהן בזמן הנוח לך, בבטחון מלא מפני אובדן קריאות.
- ההודעות סודיות בהחלט – לעיניך בלבד. (בלי קולות ודיבורים מיותרים, כי עסקים טובים עושים בשקט...)
- פעולה רצופה של 800 שעות (סוללת 1.5 וולט רגילה) ללא צורך במטען.

איתורית הראשונה – מכתובה את כל הקשר וחוסכת לך בהוצאות לכח אדם, דלק ותקשורת ומונעת מתח ובזבוז זמן יקר.

איתורית – שרותי תקשורת בע"מ – החברה המובילה בישראל.
053-344615, 057-79765, 08-561061, 04-380541, 02-224341, 03-7549177

תן טרמפ לחייל

דוסילב

(המשך מעמוד 15)

אמר לו שאם הוא לא יוריד ממישקלו, הוא מסתכן במחלת-לב.

וולך בן ה-51 הוא כיום מינוס 20 קילו. החיים לגביו יהיו תמיד מאבק יומיומי בפיתויים – להגזים באוכל, להשתמש במעלית, במקום לטפס 11 קומות ברגל, כפי שהוא מקפיד לעשות. הוא מחזיק מעמד, אבל לא לכולם יש כוח-רצון. כאשר אמר באחרונה למכר שמן, תתבייש, איך אתה נראה? קיבל תשובה: יותר קל לי להתבייש מאשר לרזות.

הומר בני ברמן, בן 48, סובח על גופו כבר הרבה זמן יותר מ-10 קילוגרמים מיותרים. אין הוא מעשן, אומנם, ואף נוהג להתעמל בקביעות ולרכוב על אופניים, אבל על יצר הולילה אינו מצליח להתגבר. אני כל הזמן בדיאטה, הוא נאנח, אבל פיתאום נשבר לי, ואז אני אוכל כמו אני-לא-יועצמה. אני בגיל הקריטי, אבל לא רוצה לחשוב על זה.

הייתי מיודר עם רפי נלסון, האיש שחי כמו שהוא רצה. הוא יכול היה להאריך את חייו, אילו היה מפסיק לעשן ולשתות, והיה מתחיל לאכול נכון. אבל אולי הוא לא רצה חיים כאלה. הוא חי בנתיב המהיר, חיים מלאים. אם הוא ידע שהוא מסכן את עצמו, הוא התעלם מזה.

באמריקה היה לי ירד, בנקאי עשיר, ששתה ועישן הרבה, גם אחרי שעבר שלושה ניתוחי-לב. הוא אמר לי: אני אוהב לשתות ולעשן. אלה הם שני הדברים הכי חשובים בחיי. קח אותם ממני, ואין לי חשק לחיות. בגיל 60 הוא מת מדוסילב.

להישאר

קצת רעב

ד"ר עודד רודניצקי, רופא פנימי המטפל גם באקופונקטורה ובהומיאופתיה, מונה ארבעה גורמים עיקריים לדוסילב בקרב גילאי 40 עד 60: עישון, אלכוהול, עורף-מישקל ותזונה לא-נכונה.

בארצות-הברית יש כשנה 400 אלף מיקרים של מוות פיתאומי, כתוצאה מדוסילב או התקילב, אמר ד"ר רודניצקי. ברוסית יש פיתגם, שהוא גם אמת: גרם של ניקוטין הורג סוס. תוחלת-החיים של אדם מעשן, בן 30 ויותר, יורדת בחמש שנים.

האלכוהול פוגע, נוסף על הפגיעה בכבד ובמערכת-העצבים, גם כשרירי-הלב. אשר לשומן – כאשר לגוף האדם יש יותר נפח, יש יותר כלירדם, וזה גורם ליתר לחץ-דם, כי הלב חייב לעבוד קשה יותר, להזרים יותר דם לנפח הגדול הזה.

שומנים רבים מדי כרם גורמים לסמיכות-דם גבוהה, וזה גורם למחלת-לב. אדם צריך, אחרי האוכל, להישאר קצת רעב, לא למלא את עצמו עד הסוף, כדי שהלב, הקשור, כמובן, למערכת-העיכול, לא יעבוד קשה מדי. צריך לאכול פחות שומנים, ויותר ויטמינים וזרחונים. הפירוט: 20 אחוז שומנים, 20 אחוז פחמימות, 60 אחוז חלבונים (עדיף מהצומח), ומינימום ג'אנק-פוד – ממתקים וכדומה.

החל מגיל 40 מומלץ לעבור בדיקה יסודית, אחת לשנה-שנתיים, וכדאי גם לעשות פעילות ספורטיבית, בצורה המתאימה לכוסר הגופני של כל אחד, באופן הדרגתי ומבוקר. מסוכן להתחיל במאמץ גדול, כמו מישחקי סקווש, למשל, הגורם למאמץ גדול בזמן קצר. נוסף על כל אלה, יש טיפול מונע, לפני שמתחילות הצרות, בשיטות הומיאופתיות – תרופות של צמחים ומינרלים טבעיים.

לעומת המקפידים על אורח-חיים נכון, דוגמת וולך, או המנסים להקפיד, דוגמת בני ברמן, יש רבים החיים בלי לעשות חשבון. הם מודעים לנזק, אבל אינם מוכנים לוותר על ההנאה.

גולדה

עישנה, לא?

הברדן חופני כהן, בן 41, הוא מעשן כבר ובין ארבע לחמש

חפיסות ביום, שותה כוסית או שתיים כשבא לו, בעל יותר מ-10 קילו מיותרים. אני לוקח דוגמה מבני 75 החיים בקצב שלי, שותים איתי כבר, אוכלים ומעשנים כמוני, הוא אומר. זה מפחיד, הדוסילב הזה. אני מדבר, והחזה שלי כואב. הכרתי את יוסי כהן, קצידהמישטרה. היה איש גדול, שמנמן. שתינו ביחד. שתיתי גם עם אהרל'ה בכר ורפי נלסון. אלכוהול נועד ליצור מצב-רוח טוב, ואם לא מגזימים, זה בסדר.

גרת'ה על בסיס תזונתי טוב, ואותו הבסיס, של הרבה ירקות ופירות ואוכל טרי, אני נוטן גם לילדיי. עברתי בדיקות, והכל בסדר. למרות זאת, ניסיתי להפסיק לעשן, אבל זה היה סבל נוראי, טראומה. שמנתי, הייתי קרוב להתמוטטות-עצבים. אחרי חודש נשברתי. לא יכול בלי כוסיקפה וסיגריה על הבוקר. לפעמים יש לי סיבוכי-ראש, לפעמים העשן אוטם את המחשבה, אבל אני אפילו לא משתעל. וחץ מזה, אני מאמין במזל.

אבי קושניר מצמד הבסטרונים, בן 27, מעשן חפיסה ביום, שותה אלכוהול כשבא לו. מפחיד, מיקרי-המוות האלה, הוא אומר. זה עושה לי עצוב. אני מתכנן להפסיק לעשן בקרוב, רק אגמור את הקופסה...

המוסיקאי בני נגרי, בן 37, מעשן שתי חפיסות ביום, שותה קצת, צימחוני מילדות, לא מהרזים. כשאני קורא על דוסילב, הרגשתי היא כמו בשעה שאני קורא על מוות בתאונת-דרכים. אולי זו סתם הגנה עצמית. אז מה? הוא אומר. אנתנו עושים המון דברים לא נכונים.

אני מכיר בקיום הבעיה, אבל לא חושב שבגלל זה אתחיל להיזהר ולי-חיות חיייהיסטריה. אומרים לי – מה אתה אוכל ביציצים יש בהן כולסטרול! או מה, אפסיק לאכול ביציצים? אני נהנה מעישון. העישון הוא חלק חשוב מאוד מהריכוז בעבודה שלי, בבית או כאלפן. קשה לי להעלות על הרעת עבודה ללא עישון. זה לא מוצא חן בעיניי שמטיפים לי לא לעשן. גולדה עישנה עד גיל 80, לא?

לא נעים, אבל...

מעט כל הגברים שעברו את החוויה הטראומטית של התקילב שינו, או מנסים לשנות, כמה מהרגלי העבר שלהם.

בדאמוץ ושריד הפסיקו לעשן. עזיקרי הפסיקו לשתות. אלי ישראלי צימצם את העישון, והוריד קילוגרמים רבים ממישקלו. גם יאיר רוזנבלום חדל לעשן והוריד מהמישקל.

אישה-רדיו שמואל שי, בן 55, חצי שנה אחרי התקילב, עשוי לשמש דוגמה טובה לכך שבהחלט אפשר לוותר על הרגלים מויקים ולאמץ הרגלים טובים. שי, שעישן מגיל 17 שתי חפיסות ביום, מספר: תמיד אמרו לי שזה לא בריא לעשן, אבל אף פעם לא קיבלתי הוראה אישית מרופא להפסיק מיד. מנהל המחלקה לטיפול נמרץ בבית-חולים אמר לי אחרי ההתקף: אם אתה חוזר לעשן, התקשר איתי ונכין לך מיטה. הוא אמר את זה ברצינות תהומית, וזה מאוד הפחיד אותי. אז הפסקתי.

מאז אני גם לא אוכל בשר, רק מעט עוף ודגים. יש ימים שלמים שאני אוכל רק מוון צימחוני. אף פעם לא אכלו אצלנו סלטים, ופיתאום כל היום רק חותכים פה ירקות. אם אני אוכל לחם, או רק לחם חי.

פעמיים בשבוע אני מתעמל במכון, ובכל יום אני הולך חצי שעה ברגל – שני דברים שלא עשיתי מעולם. יש פה, ברמת-אביב, המון גברים בגילי, פחות או יותר, המטיילים ברגל, אחרי התקף. גם ברדיו יש שישה-שיבעה כאלה.

הדברים האלה אינם קשים, אם כי זה גם לא נעים. אתה זוכר את החוויה הקשה של המחלה, וזה מדברך להיות בסדר. חליתי בגלל הרגלי-חיים רעים, שיניתי אותם, ועכשיו נשאר לי רק לקוות לטוב.

על הג בסייגון

קואליט טיפוסית, כפי יצחק רבין, בן למישפחת יוצאי-רוסיה. (אגב: בפוגרום של קישניב, שזעזע את העולם כולו ושמידל תפקיד חשוב מאוד בדרכון ההתנערות הציונית, נהרגו כ-45 יהודים, פחות מכפי שנהרגו בחודשיים הראשונים של ההתקוממות בגדה וברצועה.)

הקארטל המעופף

בשבועות האחרונים הייתי כמה פעמים בחול. במקומות שונים רצו לשמוע את דיעותי על המצב. בכל פעם שהיתי בחול יומיים-שלושה. המזמנים שלחו לי כרטיסי-טסה. מתוך אדיבות שילמו את המחיר המלא של "מחלקת-עסקים". העולה פי כמה על מחיר הכרטיס במחלקת-התיירים. מארחים איטלקיים שלחו לי כרטיס של חברת אל-טליה. מחלקת-העסקים. ואכן, דיילת אדיבה הכניסה אותי בנמל-התעופה בן-גוריון לחדר-האורחים של חברות התעופה, המיועד לנוסעי מחלקה זו. אחר-כך טסתי במחלקת-העסקים. המקום שם מרווח יותר. זה חשוב לי, מפני שאני רגיל לעבוד במסוס מרגע ההמראה עד לרגע הנחיתה. בדרך חזרה התייצבתי בנמל-התעופה ברומא והגשתי את הכרטיס לפקידת אל-טליה. היא העירה, דרך אגב: "במסוס הזה אין מחלקת-עסקים".

האם תחזירו את הפרש במחיר? שאלתי בתמימות. הפקידה נרהמה. "בוראי שלא!" אמרה. וכך היה. נדחקתי בין הנוסעים ששילמו רבע ממחיר הכרטיס שהיה בידי. אך בקושי הצלחתי לעבור. כעבור שבוע טסתי לגרמניה. היה בידי כרטיס של לופטהאוזן. מחלקת-העסקים. פי שניים מן המחיר הרגיל. אבל אין לנו מחלקת-עסקים במסוס, הודיע לי איש חברת התעופה מראש.

או מדוע אתם גובים מחיר של מחלקת-עסקים, אם אין לכם מחלקת-עסקים? שאלתי. מפני שאתם נוסע לשלושה ימים בלבד. מי שנוסע לתקופה של פחות משישה ימים, חייב לנוסע במחלקת-העסקים. אבל אין מחלקת-עסקים, הוכרתי. אין מחלקת-עסקים, אבל אתה צריך לשלם מחיר של מחלקת-עסקים.

לופטהאוזן, בניגוד לאל-טליה, גם לא הכניסה אותי לחדר האורחים של נמל-התעופה. אם אין מחלקה, אין גם אירוח בנמל. הגיוני, לא? טסתי לגרמניה ובחזרה בחברתם הנעימה של אנשים שכרטיסם עלה כמחצית מחיר הכרטיס שלי. וכתיי כל מה שהם זכו בו, לא פחות ולא יותר. רק המחיר היה כפול.

מדוע יכולות חברות מסחריות להרשות לעצמן למכור סחורה ירודה ולגבות עבודה את המחיר של סחורה היקרה פי כמה? פשוט מאוד: כל חברה כזאת מחזיקה במונופול בארצה. וכל החברות האלה יחד מהוות קארטל. השיטה המטרפת של קביעת המחירים (לא מחקרת-טיסה קובע את המחיר, אלא זמן שהייתך בחול מחוץ למסוס) היא תוצאה ישירה של מונופול וקארטל. כאשר המוכר יכול להכתוב את המחיר לקונה, וכאשר לקונה אין ברירה אלא להזדקק למוכר, כל עיוות הופך אפשרי. וכי מי יארגן שבינת-הנוסעים עולמית?

אגב, לא נתקלתי עד כה בענייה מסוימת ואת באל על. כשמכור לי מושב במחלקת-עסקים, הושיבו אותי במחלקת-העסקים. הייתי מעדיף לטוס בה, אבל כמה מן הטיסות האלה היו בשבת, שבה אין אל על טסה, ובמיקרים האחרים בחרו המזמינים בעצמם בחברת-התעופה. חבל.

זהירות, מיליונר!

היהרו לכם מפני המיליונרים! היכרתי צעירה, שהתחכבה שלה היה לסעוד בחברתם של מיליונרים. איני יודע למה ציפתה מהם. אבל היא שילמה עבור כל הארוחות במסעדות-היוקרה.

לא מרצון. לגמרי לא. אלא שבכל פעם, כשבא התור לשלם, הסתבר כי המיליונר שבה את הארנק שלו בבית, או שהיה לו רק שטר-כסף גדול מדי, או שטרטיסה-אשראי שלו פג. סי-פתי לה נדיחה: בגורד-שחקים בניו-יורק שכן משרד-ענק של חברה פיננסית. בקומת-הקרקע היתה מיספרה. כל עובדי החברה הלכו לשם להסתפר. באחד הימים הלך לשם גם בעל החברה. אחרי שזכה בשרות, שילם עבורו והוסיף תשר בכך 10 סנט. העובדים של רגילים להשאיר לי דולר, ומולטי-מיליונר כמודן נתן לי טיפ של 10 סנט.

התמרמר הספר. השיב האיש: "לכן אני בעל-החברה, והם עובדים אצלי".

אי-פרופו במה נזכרת?

כאשר פירסמה ועדת-הקונגרס את הרוח של פרשת איראן/קונטרס, ביקשתי לקבלו תוך כמה שעות. זה עלה לי כ-100 דולר.

המיליונר יעקב נימרודי שמע שהרוח נמצא בידי, וביקש ממני

— באמצעות ידידה משותפת — להשאל לו את הספר.

מאז עברו כמה חודשים, והספר לא חזר אלי. גם לא 100 הדולרים. זהו.

נימרודי

כדור אחד שורק. אדם שכתב שירים ובנה לעצמו קאריירה על-חשבון הלוחמים. אחד מאותם המודרנים שיש בכל המילחמות, ההולכים אחרי הלוחמים והופכים את עלילותיהם לכסף ולתהילה (לעצמם).

נקיצור: מלחך כל הפינות. או, אם להשתמש במילים של עצמו, מלקק כל העכוזים. כתנאי שהם עכוזי השילטון. עכשיו התנפל חיים חפר בחימה שפוכה על יוסי הראל, מפני שהצטלם ליד הספינה.

אורי אבנרי

יונה אישי

וגם זה נאה וזה יאה. זה בריוק מתאים.

ספינת-המגורשים שהפליגה לא-הפליגה כבר עשתה את שלה לגבינו. היא הפרידה בין המוך והתבן. היא גרמה לכך שנרע על כל אחד מהו, ולאן הוא שיך. כמו התקוממות בשטחים הכבושים, היא הורידה את כל המטיכות וקרעה את כל ההסוואות. אמור לי מה כתבת על הספינה הזאת, ואגיד לך מי אתה.

חיור מסויים

האם אנחנו מאבדים לאט-לאט את שפיות-דעתנו? מבט-לחדשות בטלוויזיה. קריין וקריינית. חיור בפתיחה. אחר-כך, במשך 25 דקות שלמות, ידיעות וזעזע, בוא אחר זו. פוגרום בשני כפרים בגדה. תמונות נוראות של הרס. פנים נפוחות ממכות של הקורבנות, גפיים שכורות. באר שרופה. מכשירי-טלוויזיה שכורים. דודי-שמש מנופצים ביריות. תרמילי-ירי על הגג. חלונות מנופצים. כתובות של גולני על הקירות. כרטיסי-ביקור של חטיבה שעליה היתה פעם גאוותנו.

ראיון עם "מפקד הגיזרה". קצין בכיר, המשמיע תירוצים שהיו מעליבים את האינטליגנציה של ילד בן שש. מחייך, חלק. כמו שחקן הוליוודי המגלם את תפקידו של קלגס קולוניאלי כסרטי-זוועה.

מתנחל שהרג צעיר והשאיר אותו בשטח, והלך לרווח על כך רק אחרי יומיים, כשהעניין התגלה. המיטרה מסכימה לשחרר אותו בערבות. למה לא? מה עשה, בסך הכל? רג ערבי. חברו באו לבית-המישפט, וצחקו בפה מלא. היריה עצמו רק מחייך. וכך הלאה, יריעה אחרי ידיעה. 25 דקות. ואחר-כך תוצגת-פירות ותצלומי-נוף עם מוגיה-אוויר.

סוף המהדורה. הדבר האחרון שנראה על המירקע הוא פניהם של הקריין והקריינית, שקראו את כל הוועות האלה. הם מחייכים.

האיש על הטרקטור

השתמשתי זה עתה במילה "פוגרום". אסוסיאציה איומה. אבל אין מילה מתאימה אחרת.

כאשר חיילים פורצים לבתים, מנפצים את החלונות, הורסים את הרהיטים והמכשירים, מוציאים את האנשים כדי להכותם עד שבירת עצמותיהם, יורים פה ושם, הורגים פה ושם ילד במכות אלה — איך לקרוא לזה?

כאשר עושים זאת המתנחלים בחסות צה"ל, איך לקרוא לזה? יהודים עושים פוגרומים? הרי זה לא יתכן? ואולי דווקא להיפך?

דיברתי לאמכבר עם ידיד איטלקי על מועמר קד'אפי. המנהיג הלובי הצטלם בשעתו כשהוא יושב בגלימתו הברואית על טרקטור ונוהג בו. ראינו וחיכנו. הרי גם המנהיגים שלנו אוהבים להצטלם בפוזות מגוחכות.

אולם ידידי האיטלקי ראה את הסצינה בצורה אחרת. זוהי דוגמה קלאסית של התנהגות קולוניאלית, אמר. הנשלט של אתמול מחקה את השליט של אתמול. הרוגמה העומדת לנגד עיניו היא התנהגות של הרוחן שדיכא אותו אתמול.

קד'אפי חשב על מוסוליני. מוסוליני ששלט גם בלוב, הצטלם כשהוא יושב ונוהג בטרקטור. זאת היתה אחת התמונות המפורסמות ביותר שלו. קד'אפי פשוט מחקה אותו, אולי מבלי להיות מודע לכך.

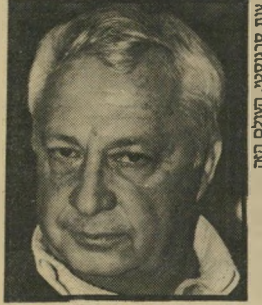
אם זה נכון, אולי יש איזשהו היגיון מעוות בכך שיהודים, בהגיעם לשילטון, יתנהגו דווקא כמו הקואזקים, שרדו באכזר תיהם? אולי הקואזקים הם המסמלים בעיני רבים מהם את העליונות, האדנות? כות, עוצמה ומכות? — הרי זו סיסמה

לאריאל שרון היה רגע של אמת. קורה. בהטיפו מוסר לאנשי-התיקשורת, ההורסים את המדינה, הוא ניבא שבסוף הם יעמדו על גג של שגרירות וזה, ויחכו למסוקים שיצילו אותם.

האסוסיאציה בוררה: אחרוני הדרום-יוצאי-טנאמים והאמריקאים הצטופפו על גג השגרירות האמריקאית בסייגון, ערב נפילתה, והמתינו למסוקי חילוים. אמריקאי, שהצילו אותם מירי הקומוניסטים המנצחים.

אסוסיאציה מעניינת. היא אור-מרת הרבה. על אריאל שרון. על עולמו הנפשי.

אין זו אסוסיאציה של ישראלי הבוטח בעצמו. היא לא היתה עולה לעולם על דעתי, למשל. מה פיתאום? יש לנו הצבא החזק ביותר במרחב. מרדכי ועוננו טוען שיש לנו 200 פצצות גר-עיניות. יש לנו רמה טכנולוגית ואיגונית המבטיחה את חוסנו

שרון

לזמן רב. וכאשר יבוא השלום — ואני בטוח כי בוא יבוא — נפרוץ מן הגטו המזויין שלנו ונתעצם כמעצמה מרעית תעשייתית חובקת-מרחב וחובקת-עולם. אני ישראלי. אני אופטימיסט. בעיניי, שני המושגים האלה והים. אופטימיות וישראליות — חד הן.

ואילו אריאל שרון נמצא מזה שנים כדרך חזרה. חזרה מן הישראליות אל היהדות. חזרה מאביר-עגילה למרד גטו ורשה. חזרה מסכונ וייצמן לישיבת הרב קוק.

הוא מצדיק את שיחורם ההמוני של בחורי-הישיבה משרות כצה"ל. הוא אומר כי השרות לדת היהודית חשוב יותר (ועל כל פנים, לא פחות) מאשר השרות כצה"ל.

נודמן לי להתווכח איתו על כך, ושוכנעתי שהוא מתכוון לזה בכל הרצינות. ומכאן — האסוסיאציה הטיבעית לגג בסייגון. לגטרורשה. לקישניב.

זוהי פסימיות תהומית. זוהי אי-אמונה מוחלטת בעתידנו כאומה חדשה, חופשית ומשגשגת בארץ הזאת. אי-אמונה המתעטפת במחלצות של סופר-טריטוריות, של דירה ברובע המוסלמי וריסוקי-עצמות. אותה אי-אמונה שהובילה את מנחם בגין לרחוב צמח.

יהדות ופסימיות — חד הן. כאן קבור הכלב. מעבר לכל הוויכוחים, מעבר לכל הדיעות וההשקפות, כאן קורה-הפרדה האמיתית.

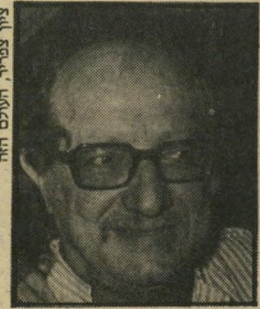
האופטימיות שלנו, הביטחון בעצמנו ובעתידנו בארץ הזאת — והפסימיות התהומית שלהם, אכולי-הספק, רדופי-השואה, אנשי התבוסה הניצחית.

הגבר וההיפך

בתולדות ישראל, יוסי הראל נרשם רישמית בתואר "הגבר". זה היה בימי פרשת-לבון. כאשר היתה קיימת קנוניה כללית להעלים את העניין ולחפות על השקרים, ניגש הראל לישראל גלילי, חבר-הממשלה, וגילה לו את האמת. כך התפרצה הפרשה. באותם הימים אסור היה לגלות בפומבי דבר על הפרשה. והצנוורה מחקה כל פרט. לכן זכו גיבוריה בשמות-צופן, וכך הופיעו בעיתוני-ישראל: "האדם השלישי" (אברי וידנוורוק, האיש שהפיע את רשת-החבלה במצריים), "הקצין הכביר" (בנימין ג'יבלי, ראש-אמ"ן בימי העסקיבשי), "הגבר".

לפני כן פיסקר יוסי הראל על האוניה אקטודוס בהפלגתה, שהיתה לאגרה.

אחר-כך נעלם בציבור האזרחי, כאיש עסקים שקט. כשאני חושב על פטרות אמיתי, על גיבור אמיתי, על לוחם אמיתי, אני חושב על יוסי הראל. אמיץ, בעל-מצפון. צנוע. שקט. לכן לא הופעתי כאשר ראיתי כי יוסי הראל הצטלם ליד הספינה שהיתה אמורה להוביל את המגורשים הפלסטיניים

חפר

הראל

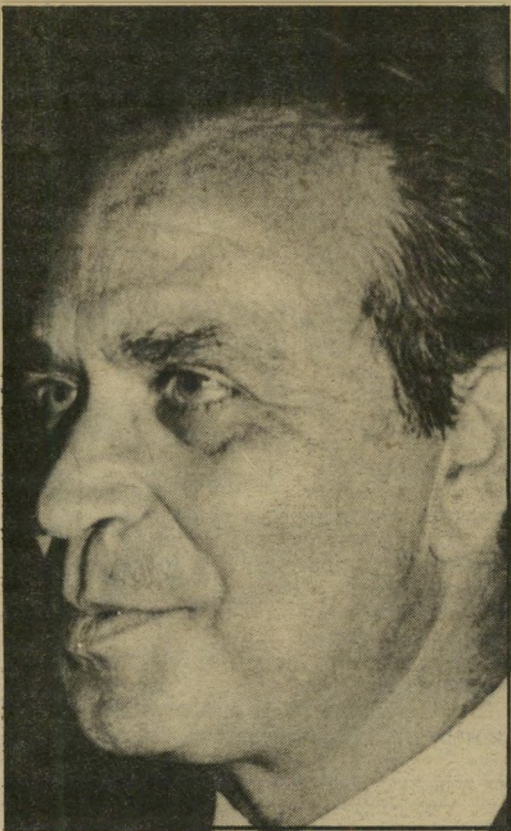
לחופי-הארץ, ושגם אמר כמה מילים חמות על זכות המגורשים לחזור.

כך נאה וכך יאה. כמו שאמרתי לוחם. אמיץ. בעל-מצפון. היום, אחרי המהפכה הפמיניסטית, לא היינו אומרים "הגבר". היינו אומרים, בפשטות: "בן-אדם".

וכשאני מנסה להעלות בדימויני אדם שהוא ההיפך הגמור, המוחלט והטוטאלי לאיש כמו יוסי הראל, אני חושב על איש כמו חיים חפר.

איש שבכל 15 החודשים של מילחמת-העצמאות לא שמע אף

ציון גמירי, העולם הזה

גדעון פת:

„בליברלים יש סיפורים של דפים חדשים!“

רחל אבירי, העולם הזה

הלית ישורון:

„כשהמשלה לא עושה כלום — אני מפגינה!“

יחזקאל שופט:

„אני מאוכזב מחוסר העניין בסיכומי המישפט!“

בתקופה האחרונה אני כמעט לא רואה את החברות שלי. בכל פעם שאני מטלפנת אומרים לי נסעה לעזה, נסעה לגדה, מפגינה בירושלים, מפגינה בתל-אביב. שאלתי את הלית ישורון בכמה הפגנות היתה בזמן האחרון.

בכולן, אבל אני לא קוראת לנסיעה לעזה הפגנה. זאת יותר הזדהות.

● את לא חושבת שריכוז ההפגנות ממעיט את הערך של המחאה? הפגנה אחת של 400 איש עושה רושם הרבה יותר גדול מ-300 הפגנות של 1000 איש. ואני יודעת שיש אנשים, כמוני למשל, שרק בגלל הסיבה הזאת לא הולכים בזמן האחרון להפגנות.

או אולי באמת לא נכון לקרוא לזה הפגנות, אלא אקט של התמרמרות. אין לי דרך אחרת להביע את התמרמרות שלי. אולי נכון שלפעמים אנחנו נראים מגוחכים, אבל האפשרות השניה היא לשבת בבית ולא לעשות כלום.

● ואת מאמינה שההפגנות הקטנות — או כמו שאת קוראת להן, ההתמרמרות — יזיזו משהו למי שצריך להזיז?

הסיכומים במישפט של ג'ון דמיאניוק נמשכים. זה היה צריך להיות שיא-השיאים של המישפט, המתארך והולך, אך ההתעניינות הציבורית היא דווקא בשפל.

שאלתי את יחזקאל שופט, יושב-ראש אירגון בניהם של ניצולי-השואה, אם הוא מאוכזב. אפילו שופט, שלחם בתחילת המישפט בעוז, למען סיקור מירבי, נשמע לי רגוע לחלוטין. התלהבותו פגה מעט.

ברור שאני מאוכזב. לא רק שהתהודה הציבורית אינה בשיאה, אלא שקראתי ראיון עם הפרופסור משה מני. הוא קובע שמישפט דמיאניוק אינו מעניין. זה יזעזע אותי.

סוף-סוף, אחרי שנה וחצי, ישבו להם כל חברי חטיבת הליברלים בכנסת — 13 במיספר — ביחד. ממש כך, בחדר אחד!

מי שכמעט חיבל במאורע, על פי הפירסומים, היה שר-המדע והפיתוח גדעון פת, שלא התלהב מחידוש ההיד-ברות עם עמיתו לסייעה ולמשלה, יצחק מודעי. שאלתי אותו לפרש חוסר-ההתלהבות הזה.

להיפך! ההיפך הגמור! אני לא יודע מי מפיץ את הפירסומים האלה. אני דווקא מברך מאוד על ההתכנסות שהיתה ביום חמישי.

מיפלגות

● התכנסות היסטורית! נראה לך שזהו דף חדש בתולדות הליברלים?

בכל פעם פותחים אצלנו דף חדש... כבר לא נעים לי להזכיר אפילו את שלמות של רפיס חרשים... כבר לא נעים לי להזכיר אפילו את המושג הזה. תקראי לכך „פרק חדש“ או „ספר חדש“.

בכל זאת, אני מקווה שהפעם זה שונה, שהפעם זה יחזיק מעמד.

● מדוע הסעם זה שונה?

לא נעים לאמור, אבל האיום מבחוק: חרות, נראה לי, כבר לא כלייך מאמינה או רוצה באיחוד עם הליברלים. נכון שזהו גורם נגטיבי, אבל אולי זה יוביל לתוצאה חיובית במיפלגה הליברלית.

● אתה נשמע כלייך אוסטימי. האם הוויכוחים והריבים הם נחלת-העבר?

גו, באמת! עכשיו מתנהל ויכוח אם נכניס למרכז המאוחד 1080 צירים, כפי שהסכם מציע, או 450 חברי-מועצה, ואחר-כך נשלמים. אני ומשה (ניסים) תומכים באפשרות הראשונה, מפני שאני חושב שהאפשרות השניה מלאכותית, ו-450 צירים ייטעמו בין צירי חרות. זה הוויכוח הנוכחי. (דפנה ברק)

הפגנות

אני מוכרתה לקוות שכן. אני לא יכולה לחשוב שהמשלה המסומטמת תמשיך לשבת, ולא לעשות כלום ועוד לחשוב שהזמן פועל לטובתנו. מה שנשאר לי לעשות זה להראות להם שזה לא מוצא חן בעינינו, שאנחנו חושבים שצריך להתחיל לשנות רבדים.

● ובעמידה בהפגנה ובנסיעה לעזה, או למחסום ארז, במיקרים שלא נותנים לכם לעבור, את גם מנקה קצת את המצפון?

כן. גם זה. שאף אחד לא יגיד לי אחר כך שלא אמרנו ולא התרענו.

● ואולי במקום ההפגנות, תתארגנו — נניח ארז 100 חברה — ותלכו לעבוד שבוע בבנין, שבוע בקמפיין?

את זה אסור לעשות, זה יחליש את המאבק שלהם. אנחנו חושבים שהבעייה צריכה להזריק לגמרי, ואז אולי שני הצדדים „החכמים“ יסכימו לשבת ולדבר. גם אצלם יש חולרות המסרבות לדבר, ממש כמו אצלנו. כאשר אצלנו לא יהיה אף פועל-בניין אחד, ולהם לא יהיה כסף כי לא כאו לעבודה, אולי פתאום יבער לכולם לחפש פיתרון. (דניאלה שסי)

דמיאניוק

המדינה נמצאת עכשיו בעידן שלא הורגלנו אליו. זהו עידן חדש, התופס כמעט את כל עולמנו התיקשורתי והציבורי — המאורעות בשטחים. זאת בהחלט בעייה. אבל איך יכול היה מישור לצפות זאת מראש?

● אולי הציבור גם התעייף מהמישפט, הנמשך ונלעם?

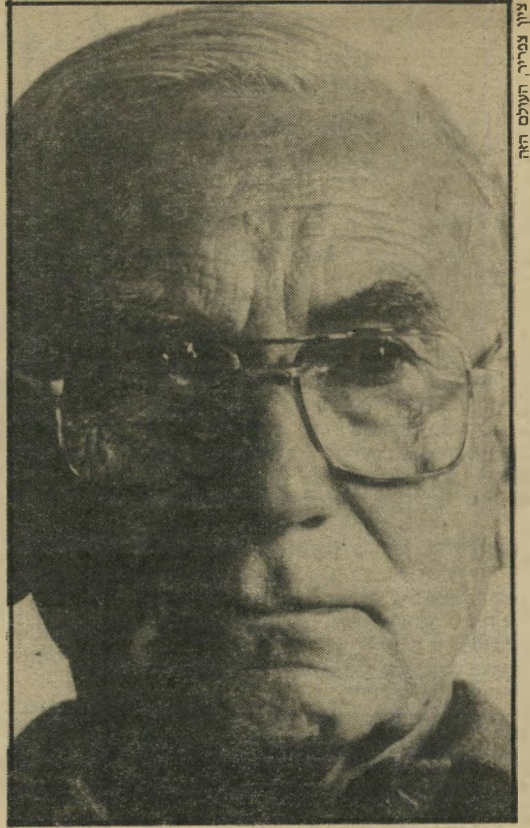
לא, לא, זה לא עניין של עייפות או שיעמום. מי שעוקב יכול לראות מאבקים...

● ומה בדבר מי שאינם עוקבים?

וראי שאני מאוכזב. אני מכין שמתעדים את המישפט, ומקווה שילמדו אותו בכל מיני מיסגרות.

ביקרתי לפני כמה חודשים באושוויץ. באחד הביתנים נתקלתי בזוג המרבר רומנית. הם סיפרו לי שהם בחופשה. הבעל הוא פקיד רומני ממשלתי. התפלאתי: הוא לוקח את אשתו לחופשה דווקא לאושוויץ? כאן התערבה אשתו וסיפרה שהם שמעו וקראו על מישפט רמיאניוק, והיו חייבים לראות זאת במרעיניהם.

לכן, אם המישפט הזה הצליח להביא ולוא גוי אחד לארמה רוויית-הדם הזאת — דיי. (דפנה ברק)

צילום: צביה עזריה

בנימין כהן:

"אני מודאג, אבל בינתיים אלה דיבורים!"

זה כבר הפך למציאות, אם כי מביכה ביותר: הכותרת השבועית בעניין שופטי-ישראל. הפעם: שופט נאשם בקבלת שוחד מיני.

מישפט

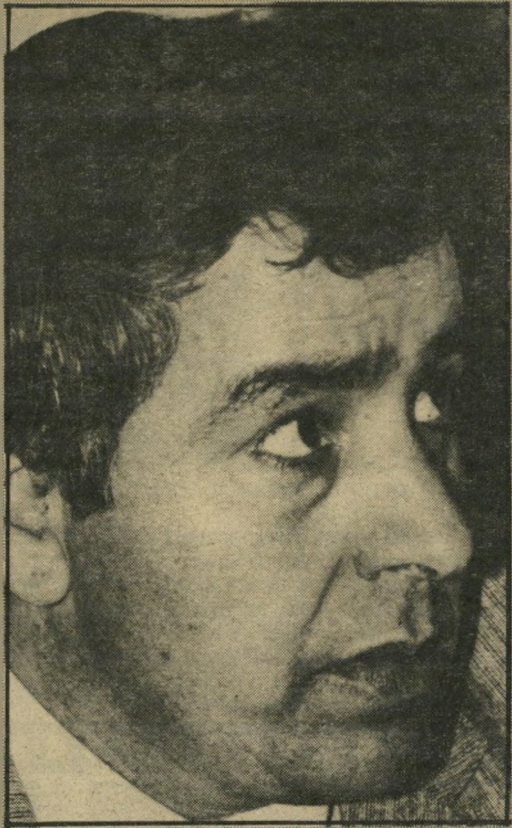
טילפנתי לשופט-לשעבר בנימין כהן ושאלתי אותו כיצד הוא מרגיש לנוכח ריבוי הכותרות בקשר לעמיתיו למיקצוע ולמעמד שהיה כל-כך מכובד עד באחרונה.
כהן פרץ בצחוק גדול.

העניין הזה רותח כבר כמה שבועות. רק עכשיו אני צריך להתעורר ולהיות מודאג?

● **כן, מביזון שנוספים סיפורים מדי שבוע.**
את יודעת אם הסיפורים נכונים? יש סיפורים וזה עצוב. זה אפילו עצוב נורא.

● **אינני מעלה על דעתי שלפני כמה שנים היו מעזיבים לכתוב — ולוא רק סיפורים — על שופטים.**
נכון, נכון. הבה נחכה מעט, ונראה האם יהיו כתבי-אישום, ובאלו מיקרים, ואז...

● **ואז תתחיל לדאוג?**
אני כבר מודאג! מאוד מודאג! זה שמדברים, זה שמספרים, זה שאת מסלפנת אלי — כוודאי שאני מודאג. אבל בינתיים, צריך להרגיש, אני מודאג מדיבורים בלבד.
(דפנה ברק)

שאול עמור:

"גם אני הצעתי לשמיד לסגור את רשות-השידור!"

היועץ המשפטי לממשלה הודיע לראש-הממשלה, שאם לא יתמנה במהרה ועד-מנהל לרשות-השידור — ייווצר צורך לסגור את הרשות, מפני שהוועד הוא הגוף היחיד המוסמך לאשר את האגרה ואת תקציב-הרשות. הוועד-המנהל הקודם סיים את תפקידו לפני שמונה חודשים. טילפנתי אל חברי-הוועד, ראש-מועצת מייגדל-העמק שאול עמור, ושאלתי אותו לדעתו על המתרחש ברשות.

גם אני הצעתי לשמיד, לפני שבוע, לסגור את הרשות. לדעתי, פיסקסנו הדמנות גדולה לסגור את הרשות.

שידור

● **מהו בדיוק מעמדך, ומעמד שאר חברי הוועד הקודם, בטרם מונה ועד חדש?**

מזה שמונה חודשים איננו מתפקדים כוועד, אלא רק כחברי מליאה (גוף רחב יותר).

● **והמליאה מתפקדת?**
לא! היושב-ראש, מיכה ינון, לא כינס אותנו מזה שמונה חודשים!

● **בבליאוס, התואר מחייב. אתה פועל, בצורה בלשית, בענייני הרשות?**

לא, בכלל לא. אין לי מושג, באמת, מרוע זה נוצר. האמת היא שהתייאשתי מהניסיונות לשנות את המצב. כולנו נכנסנו למצב של יאוש, כנראה.

● **בכל זאת, מזכירים את שמך גם כחבר בוועד הבא של הרשות, אם זכאשר.**

על פי הצעתו של השר חיים קורמן, יתמנה מחדש הוועד הקודם, כדיוק באותו הרכב. יצחק נכון, לעומתו, מציע שיתמנה ועד חדש. אישית? עוד לא החלטתי.
(דפנה ברק)

עדי ועומר אדר

מאיה דאובר:

"יש לנו סיכוי כי אנחנו טובים!"

השבוע כל שיחות הגברים במדינה נסבו על הכדורגל ועל הבושות הגדולות שהוא עושה לנו, וכבר יש מי שאומר שעם-הספר יפסיק לעסוק בספורט ולבייש את עצמו בכל פעם מחדש.

אבל מי שמתעניין בענפי-ספורט אחרים יודע שבגליל-שתי-מים, למשל, אנחנו דווקא די בסדר. בימים אלה ממש נמצאת הנבחרת שלנו לגלישת-גלים בפורטוריקו, שם היא משתתפת באליפות-העולם, ואומרים לי שבינתיים, ספורט-טופו, הם עושים לנו כבוד.
בין המשתתפים נמצאת גם מאיה דאובר, בת ה-14 וחצי, איתה שוחחתי לפני שנסעה.

● **מתי התחלת לגלוש, ולמה?**

התחלתי לגלוש בגיל 10. אנחנו גרים במיכמורת ליד הים, וזה רק טיבעי שרצייתי לגלוש.

● **הדורים לא יצאו מדעתם מרוב דאגה, מזה שילדה בת 10 מתרוצצת לה בין גלים ענקיים?**

לא. אמא שלי היא שחינית, ואנחנו מישפחה שלא מפחדת מן הים ומן המים.

● **כמה שעות את מקדישה לגלישה בכל יום?**

מהבחינה הזאת, הגלישה שונה מכל ספורט אחר. כשהמים שקטים, לגמרי לא גולשים. לעומת זאת, כשיש גלים, מנצלים כל רגע.

ספורט

● **ואם קבעת עם חברות לבלות, ופתאום את רואה שיש גלים בים?**

מייד מבטלת עם החברות, ומוזנקת למים.

● **יש לך מאמץ?**

אין מאמנים בגלישה.

● **אז איך מגיעים לתחרויות ולתחרויות בינלאומיות?**

לפני שנתיים היתה תחרות בתליאביב. גרשמתי, גלשתי ולקחתי מקום ראשון. מאז שמו עלי עין, וכבר השתתפתי באליפות-אירופה ולקחתי מקום שלישי.

● **מי מושלם עבור הציוד היקר, עבור הנסיעות?**
בלי עזרת ההורים לא הייתי מגיעה לכלום.

● **יש לכם סיכוי לנצח בפורטוריקו?**

בהחלט. יש לנו סיכוי טוב. אנחנו פשוט טובים.

(דניאלה שם')

קולונוע

תדרוך

חובה לראות:

תל-אביב: הקיסר האחרון. ז'אן דה פלור מלאכים בשמי ברלין, חוכמת רחוב, סרם סמו הדבורים.
ירושלים: הקיסר האחרון, מלאכים בשן ברלין, ז'אן דה פלורס.
חיפה: בוקר טוב בבילונייה, הקיסר האחרון, החנוט מסבר לפינה.

תל-אביב:

*** **הקיסר האחרון** (נח, אנגליה, מוצג גם באורניל, ירושלים וברבנות, חיפה) — ארבעה גלובוסים של זהב וכולם חשובים — סרט, בימאי, תסריט ומוסיקה. ביוגרפיה מרתקת של הקיסר האחרון של סין שהפך לגנן פשוט, כסרט מרשים של ברנארדו ברטולוצ'י שכמותו נדיר לראות בתקופתנו.
*** **מלאכים בשמי ברלין** (נב, נרסניה צרפת, מוצג גם בססדר ירושלים) — פיוט קולנועי רב-מלל, אבל מרשים מאוד חזותית ואסתטית. וים ונדרס תוזר לגרמניה ורואה את ליבה החזוי של ברלין דרך עיניהם של מלאכים. הכל מותר בשם האמנות, הכל מותר בשם האהבה.
*** **תיקרה ותהילה** (דיונוף, אנגליה) — זיכרונותיו של ג'ון בורמן כשהיה ילד בימי הבליץ בלונדון כוללים מעט מלחמה הרבה רומנטיקה, נוסטלגיה והומור. שחקנים נפלאים. גלובוס הזהב כקומדיה של השנה.

*** **גן השיש** (חבכלת, ארצות-הברית) — סרט על ויאטנאם מן החזית שבפורף. גיימס קאן וג'יימס ארל-ג'ונס מצויינים כמי שהיו פעם לוחמים ועתה נאלצים להסתפק בתפקידי-פיקוד על היחידה המובחרת של הנשיא העוסקת גם בקבורה בקבלנות. הרילמה הרגילה — האם מספיק להיות ראש קטן?
*** **הבלתי משההדים** (מקסים, ארצות-הברית, מוצג גם באורניל בירושלים ובעמון בחיפה) — מתחך-פעולה או פעולות הומוריסטי המשמש אנדרטה בידורית לתולדות הגאנגסטר האמריקאי. שון קונרי נפלא. רוברט

שחקנית שר ובימאי יימס בסרם, חשור

דהנירו מגיש פארודיה וקווין קוסטנר בתפקיד האישה הטוב שסוף את כל הנערות.
*** **עכבר הבארים** (שחף, ארצות-הברית) — אלכוהוליסט כדרך-חיים והיטהרות מן הסיכוי המערכי. המקור — צ'ארלס בוקובסקי. בן דמותו — מיקי רורק. הנפלאה — פי רדאוויי.
*** **מעקב צמוד** (רבחן, ארצות-הברית) — בלש מתאהב בנושא חקירתו. מותחן משעשע עם ריצ'ארד דרייפוס ואמיליו אסטוס.
*** **יום במלבורד** (רבחן, ארצות-הברית) — ג'ז ראגטה במסורת סטיבן שפילברג עורך מסע משעשע בגופו של היפוכונדר בעזרת טייס ממזער. הקורבן המוקטן — דניס קוויד.
*** **אריה** (חבכלת, אנגליה) — מיעור של אפרות-ענק לווייראקליפס. משעשע רק בחלקו.
*** **חשוד** (דקל, ארצות-הברית) — למרבה הצער — ערכני בישראל. פרקליטת-מרינה מגינה על חשוד ברצח וחושפת שחיתויות במערכת-המישפט. שר יפה ומצויינת, עזר כנגד — דניס קוויד.
*** **יופיו של החטא** (פאר, יונוסלביה) — זוג מסורתי ממונטנגרו נתקל במין מודרני. רעיון מעניין, הביצוע פחות.

המצפון מתעורר

מורין אוהרה וצ'ארלס לוהטון: הצגה דרמטית

אדמה זו שלי היא (גורדון, תל-אביב, ארצות-הברית) — ז'אן רנו-אר, שנמלט לארצות-הברית בימי מלחמת-העולם השנייה, עשה את הטרט הזה בהוליווד כמחווה לבני-ארצו שנלחמו באותו הזמן נגד הכובש הנאצי. הקרנתו החוזרת של סרט זה, שעוסק לכאורה בנושא שאבד עליו הכלה, יכולה להיחשב כמעשה מוליטי נבון, ולו רק משום שהנושא העיקרי כאן הוא התעוררות המצפון, וזה הרי מה שמעסיק היום במידה רבה חלק גדול מן הישראלים.
גיבור הטרט הוא מורה צייתן וממוסד היטב, מי שלא יעז לעולם לפתוח פה על הממונים עליו, או להטיל ספק בתבונה החלטותיהם, ריוק מזדקן וכבד-גוף החי ביחד עם אמו ושונה באהבה לנערה יפה המאורסת למישהו אחר. לפתע הוא מוצא את עצמו במצב שבו הוא נאלץ לנקוט עמדה. המפקדה הגרמנית, הזועמת על רצח אחד ממשטמי-הפעולה שסיפק להם אינפורמציה, לוקחת בני-ערובה, וביניהם גם המורה. כולם יוצאו להורג אם לא תיחשף זהות הרוצח.
הטראומה שעובר המורה היא קיצונית. הוא מבין סוף-סוף מה מתרחש סביבו. הוא חוזר לחיות כד' אמיתיו וכאשר הוא יוצא לחופשי המעשה הראשון שהוא עושה הוא להרצות לפני תלמידיו בבית-הספר על מגילת זכויות-האדם ועל משמעות החופש. בכך הוא גוזר את גורליו ללא כל אפשרות של עירעור.

לחיות עם זה

חיו גראנט וגיימס וילבי: לסבול כל החיים

מוריס (דיונוף, תל-אביב, אנגליה) — סרט-יוקרה בנוי ממתכונ בדיק — הסופר מכובד, השחקנים מוקצונים, הצילום מלוטש, אבל בסך הכל, זה די צמיו ודי מתיש. גיימס אייבורי, שכבר התנסה בהצלחה אחת מסוג זה בזיכרונות אהבה מפירנצה, חוזר על אותו התרגיל. רומאן של א.מ. פורסט, שעלילתו בתחילת המאה, אלא שהמעם מדובר ברומאן שהופיע שנים רבות אחרי שנכתב, אחרי מותו של המחבר שראה בו וידוי אוטוביוגרפי מכיך.
פורסטר חושף את עצמו ברומאן הזה, כשהוא מסתתר אך בקושי מאחורי זהות הגיבור, מוריס הול, הומוסכסואל שנידון לסבול מן הדיכוי והחשד של החברה שבתוכה הוא חי. מוריס הוא בן למיטחה טובה שהתאהב באחד מחבריו ללימודים בקיימברידג' ועובר כמה טראומות המוכיחות לו את גורלו של הומוסכסואל בבריטניה של סוף התקופה הויקטוריאנית. תחילה הוא מנסה להתעלם מן הנטייה הסיבנית שלו, ודוחה את חיזוריו של קלייב, בן-אצילים, שהוא חברו הטוב ביותר. עם הזמן הוא נכנע לדחף חזק ממנו, אלא שאז מתמוטט בך-זונו נפשית, למראה ידיד משותף אחר שלהם, צעיר מבריק שהכל ניבאו לו קאריירה מזהירה, שמאבד הכל כאשר מודבק לו אות-הקלון של הסטייה המנית.
קלייב נוסע להתאושש ביוון וחוזר שונה לחלוטין. הוא נושא לו אשה ומסרב להכיר בעברו כיותר משיגעון נעורים. מוריס

ביזוי דמות האשה

מייקל דאגלס: מילחמה גלויה נגד שיחורר האשה

חיזור גודלי (בן-יהודה, תל-אביב, ארצות-הברית) — מותחן רב-מכר שלמרות הצלחתו המובטחת, בור-דאי גם בארץ, קשה שלא להת-חלחל למראהו, ולאו דווקא מן הסיבות שלהן התכוון ה-משורר. דמות האשה, כפי שהיא מצטיירת בסרט, היא כה מעוותת ומיפלצתית, ואילו הגבר הוא כה אומלל וחסר-ישע, עד שמתעורר חשד רציני שזו הכרזת-מילחמה גלויה נגד שיחורר האשה.
מה זו תעשה לכשתשתחרר סופית! תיטול סכיני-מיטבח בידה ותרוץ אחרי כל זכר שממנה לה עורף. אין מנוס. גם אם היא מתיימרת להיות משוחררת, היא קיימת רק כפונקציה של הגבר והיא גם יודעת זאת.
העלילה פשוטה — פרקליט, שרעייתו נסעה לסוף-שבוע מחוץ לעיר, מבלה לילה בחברת עורכת ספרותית שהכיר במקרה. זה צריך להיות מיפנס בוגר בין שני אנשים שפויים, הידועים שכל מה שהם מבקשים היא חוויה מינית מהנה ללא התחייבויות. אלא שלא כך חושבת הגברת.
היא מטרידה את הגבר, יורדת לחיי, מנסה לכפות עליו את נוכחותה, רוצה להרוס את נישואיו ולזכות בו בלעדית. כשלא הולך כטוב, היא מנסה ברע, וכשלא הולך ברע, היא מנסה בכיני ובאקורח. זאת, עשה שהמרקליט האומלל מתלבט כיצד להימטר ממנה מבלי שהדבר ייודע לאשתו. שאותה הוא באמת אוהב.

סיבה למסיבה בסו' נסטה באילת * תנועות פרובוקטיביות במסיבה בסינרמה

חגיגה מצרית

רקדנית־הבטן בארי סימון היא תמיד סיבה למסיבה. הנהלת מלון אויה סונסטה באילת החליטה לפנק את אורחיה ומוזמניה במסיבה עליזה במועדון הלילה שכמלון ובחאפלה שנמשכה עד השעות הקטנות של הבוקר.

סמדר גנזי הדוגמנית המופלאה, אמורה לככב בסרט חדש בחברת בן־זוגה לחיים עגנון גרנות, מעצב־הפנים של ה"סינרמה" ושל דירת־הפאר של איש־העסקים שלום פנסטר, ידידו.

חנה אורדן צימרמן שהיתה מלכת־היופי לפני 15 שנה בזרועות בעלה הפסיכיאטר יוסי צימרמן. במסיבה היה גם בעלה הראשון ראובן רכס שהוא ידידס הטוב של בני־הזוג.

מרגו ג'וז (בתצלום משמ) שטתרה חשום הנמוכה היא נועלת נעליים בעלות עקב

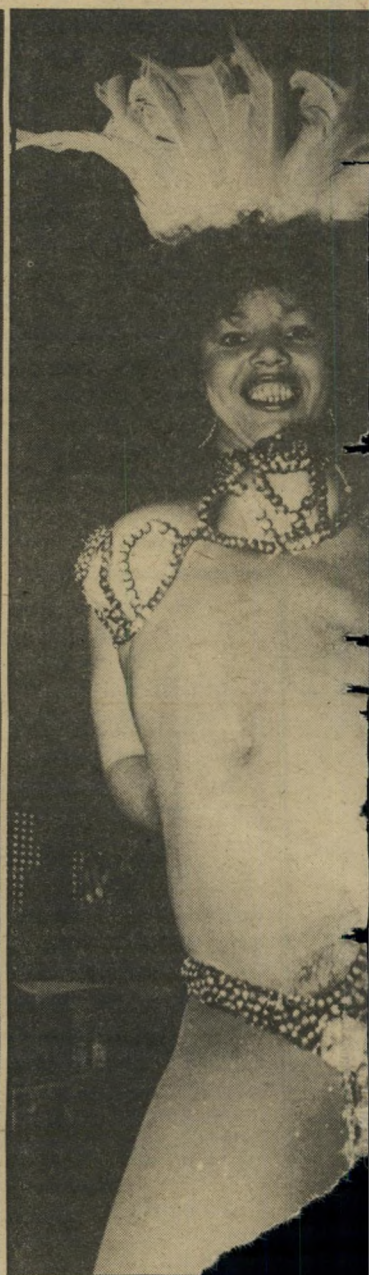
עדי איינהורן הדוגמנית הת־מירה פגשה במסיבה את בעלה החי בנפרד ממנה כיום.

בארי סימון רקדנית־הבטן הנחשבת לגדול־לה מכולם, עסוקה בהכנות נמרצות למסיבת הבר־מיצווה של בנה. סימון המבוגר קשת קיבלה הצעות־עבודה בארצות־הברית ובאירופה. עירית חרד מבורסת־היהלומים (בתמונה מש־מאל) בזרועותיו של קניין ה"שופרסל" חנוך רייכלסון.

לל הנועות שבין הרקדניות והיחידה תיחזה במהלך הערב. בגלל קומתה של 15 סנטימטרים. היא רווקה, שעבדה

אלויות סיפורה ש- עוסקת ב- ראויליים. רקד בחברת אשתו בתיה (בתצלום לצידו) העוסקת כיום ביחסי-ציבור. אליו ישראל השדרן, המכונה מלך הסמבה, בא למסיבה כשהוא מגובס בידו השמאלית. למרות מצבו הלא-נוח הוא

כתב: זהר אוהליאב, צילם: אבי ולדמן

גבי שמואלי שומר-הביתחון בן ה-24 עמד בכניסה לתא-ההלבשה של הרקדניות הבראזיליות. מרגו ג'וז ביקשה להצטלם איתו ואף הינחתה אותו לגבי הפוזה המעניינת.

חגיגה בראזילית, בקצב של להיות פה ולהרגיש שם

מדי שנה חוגגת הסינרסה את הקר-נבל הבראזילי בסמבה ובשירה. גם השנה עשו זאת. מאות רבות של בני-נוער ומבוגרים בתילבושות ססגוניות רקדו סמבה ושרו שירים בראזיליים לקצב להקה מקומית שמנתה עשרות נגנים וזמרים, שהיו לבושים בתילבושת אחי-דה ונראו כאילו נלקחו מאחד מרחובות תיה של ריו דה ז'אנרו.

להרבה מהחוגגים היתה ויקה תרבר תית או מישפחתית לבראזיל. כך לפי חות הסתבר משיחה עימם. חלקם עולים חדשים או ישנים, חלקם בנים להורים מארץ הסמבה. הסיסמה של כולם: להיות פה ולהרגיש שם. את השימחה העיקרית עוררו שלישיית בנות בראזיל ליות שבכמה נענועירי-רכיים ותנועות פרובוקטיביות חיממו את האווירה ואת הגברים שכירכרו סביבם.

שרון בן-שימעון הדוגמנית בלטה בחלימה שחורה על רקע התילבושות הססגוניות.

הפיצוץ שהעיף את עידו טל מהמיטה ★ רפול מדבר ברגש על חמורים וחמורות

אנשים

■ בתערוכה משותפת לעיר תונאייציר עימנואל בריקר מאז ולצירת זיוה רון התרכו רוב המבקרים בתמונותיו של בריקר. אחד המבקרים אמר שהציירת רון, שהציגה בעבר כמוסיאונים מכובדים, זוכה בפחות תשומת-לב בתערוכה זו מאשר העיתונאי ברקדא, שעד עתה הציג בגלריות בלבד, מפני ששמו מוכר יותר בציבור.

■ התכשיטנית מריאנ

ישראל מצאו דרך מקורית להיגוג את המסיבה השנתית שלהם. כל אחד מחברי המועדון קיבל לידיו מעטפה, ובה רמזים לגבי מיקום המסיבה. החברים היו אמורים להגיע למטרה תוך שעה. בין מי שהצליחו היו אנשי העסקים דני פרומצ'נקו ואיזי רובינצ'וב, ונהגהמירוצים הישראלי הבינלאומי סיטר פרייהוף.

■ עריקתו של טייסהמיני העיראקי לפני 20 שנה שימשה

שים הכי פרודוקטיביים ככנסת הם יושב-ראש הוועדה שלה, חבר-הכנסת אברהם שפירא, והמזכיר שלה אייבור קירשינר. לשניהם נולדו נכדים באותו השבוע.

■ חברי המועדון המוטורי ה

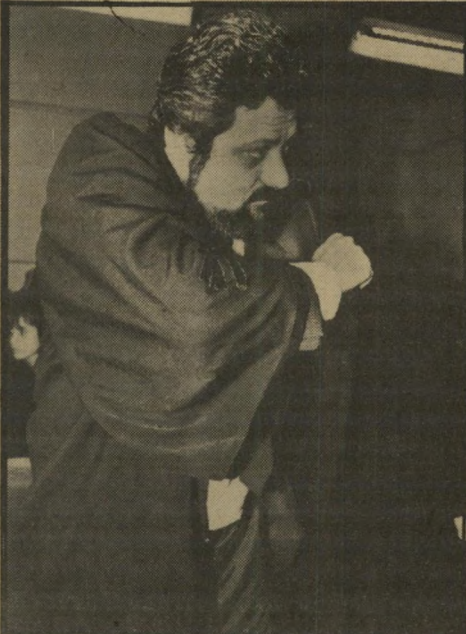
המצרי מוחמד באסיוני הוא אמר שהאוכל טוב מאוד, אך אין לו דיעה על היין. למי שלא הכיר נו, הוא הסביר שכמוסלמי אינו שותה אלכוהול.

■ בוועדת-הכספים של הכנסת מתברחים על כך ששני האנ

■ כגמר הארוחה החגיגית של מיסדר אבירי הגריל נשארו לו השגרירים לדעתם. השגריר הבלגי ז'אק ז'ראר השיב שהיין מעולה, והיין מצויין. השגריר הצרפתי אלן פיירה אמר שהארוחה מעולה ובעלת-מעוף, והיין מעולה. כשנשאל השגריר

אבי ולמן, העולם הזה

אבי ולמן, העולם הזה

אבי ולמן, העולם הזה

הש"ג מליל-הגילשוניים, הובא לבית-הדין הצבאי ביפו כשהוא כבול באזיקים. אמו שעמדה לידו (למעלה מימין), בכתה כל העת. כעשרים מחבריו מהנח"ל מילאו את האולם. רק משהכנסת לאולם, הסירו השוטרים הצבאיים את האזיקים מידי. סינגורו אברהם אורן (למעלה) הראה רוח-קרב, וכאשר לבש את הגלימה נראה כאילו הוא מתאגרף בזירה המתכונן למאבק.

אבי ולמן, העולם הזה

שלמה עמר חבר-הכנסת, איש "אגד", מגיבורי הפנייה שהלילית, אינו מאבד משלוותו גם ב"בית-המישפט. כאשר הבחין בעדת-הצלמים ששטה עליו בצאתו מאולם-הדיונים בבית-המישפט המחוזי בתל-אביב, שדנה בעניינו, פנה אל הצלם מיכאל קרמר וביקש את מצלמתו כדי להנציח את הצלמים. עמר אחז במצלמה, כשחיוך על פניו. הוא עשה כמה הבזקים, ולאחר מכן החזיר אותה לצלם. מימינו: צופה בלתי-מזוהה.

חומר-רדק לתסריט ולסרט כהפיקו של יורם בן-עמי. השחקן גית האמריקאית מוריאל המינגווי, המגיעה ארצה עם בתה בת-החורשייסיזחצי והמטפלת הצמודה שלה, תככב בסרט כאהובתו האמריקאית. המינגווי, נכדתו של הסופר ארנסט היימינגווי, אמורה לשהות בארץ חודש ימים.

■ אנט פלטר-שרון מרוצה מהביקורות שקיבלה על כישרונה המוסיקאלי. היא פנתה לדר מרז'ים מושה וביקשה שילחין עבורה שיר. הזמר הציע לה לשיר בצרפתית את שירו הידוע חודה על כל מה שנתח.

■ יושב-ראש אגודת יד"י החימורות הקאמריח, שרה תדמור, נתקלה בכעיה כאשר חיפשה ממון למסיבה עבור המנצח הפולני קיזשטוף סני-דרצקי. היא פנתה לכמה בתי-מלון, ורק אחד מהם נענה בגלל חשיבות האירוע. מסתבר שהמנצח הכלכלי והירידה בתיירות אינם מאפשרים למרבית בתי-המלון לממן מסיבות כאלה.

על שיניים ועיניים

עם מותו הפיתאומי של רפי נלסון, נזכר השר גד יעקובי בסיפור שסיפר לו נלסון לפני כמה חודשים: פעם התערב נלסון עם תייר אמריקאי שהוא יכול לנשך את עינו בשיניו.

ההתערבות היתה על סכום-כסף נכבד ביותר. הכל המתינו דיוכיס: נלסון שלף את עין-הזכוכית שלו ונשך אותה בשיניו. התייר הנדהם התעשת ושאל: "ומה עם העין השנייה?"

נלסון לא נראה מבוהל. הוא שלף את שיניו והתבונן בן את העין השנייה.

אבי ולדמן, העולם הזה

אבי ולדמן, העולם הזה

מיקי אמדורסקי

גרושתו של הזמר בני אמדורסקי, באה בחברת השחקנית מרים גבריאל למוסיבה לכבוד הבכורה של הצגה חדשה. השתיים מצאו מקום פנוי ליד אחד השולחנות ונהנו מהשימחה. כעבור דקות נכנסו

עופרה הזה הסתובב, בביקוריה הקרובים באיטליה ובי בריטניה, כשהיא מקושטת בתכשיטי כסף תימניים מקוריים. הי רעיון עלה בליבו של מעצבי תכשיטים תל-אביבי, בן-ציון דרור, בן העדה התימנית, כאשר קרא בעיתון שחזה תופיע בחול"ת ותשיר את השירים התימניים שלה. רויד חשב שתכשיטיו ית-

המיסערו אל רונן לבין הנשיא חרסני מבראזיל. הנשיא המצרי התארך בארוחת-צהריים והיר צה את עיקרי רעיונותיו. בתום הנאום הורשה קהילהסועדים לשאול שאלות. מטר של שאלות אקטואליות ניתן על הנשיא האורח. ביניהן היתה גם שאלתו של רונן, שהציג את עצמו כ"ישראלי": "אם אתה כל-כך בעד שלום באזור, למה שלא תבוא לירושלים כפי שעה אנוור אל סאדאת?" מוכארכ הבטיח לענות על ארבע שאלות בלבד. שאלתו של רונן לא נכללה בין הארבע הזוכות.

בוקר שכזה פקד את העיר תונאי עידו טל ביום השישי: הוא התכוון להשכים-קום, כדי לבחור ב"איש השבוע" בתוכנית תם של מלשה נטלבלאום ואברהם מרון ברדיו מאחורי הכתורוח. לטל לא היו בעיות אימתני העיפו מהמיטה. הסתבר שבקומה שמעליו אירע פיצוץ בכלונייהגו. אחרי שרץ לעבר ההריות וקשישה בוערת, ואחרי שהתפנה לברוק אם היו נוקים בריותו, בחר בשלווה ב"איש השבוע".

דפנה ברק, זוהר אהליאב ונעמי רזן

חורות נכנסו השניים להקלטה באולפני זאונר. התענוג להיות גם זמר עלה לקליוסטרו 1500 דולר. השמעת הבכורה היתה בשבוע שעבר, בתוכנית-הלילה של רטנר וקושניר בנ"י צה"ל. קליוסטרו הגיע לאולפן אחרי חצות הלילה, הגיש להם את התקליט, והם שידרו אותו מיד.

מאימות-השפר של רס" אל (רפול) איתן: "הביאו לי שני תיירים מצריתים, פרשו לכ" בודם שתיים מעפולה ועד אר"ת, ויצאו לי בכותרות — הפש"ר בהחיים..."

פנינה נוספת: מה לעשות עם ספינת-המגורשים הייתי משאיר אותם בים, שיתגרדו שם. עד מתי? שיתגרדו."

השר גר יעקובי טייל, להגאתו, ברחוב-ירמיהו בתל-אביב. לפתע-פתאום פגש בוזג מוכר — יוסף בלגון ואשתו. יעקובי ניגש לאסיר-ציון והציג את עצמו: "קוראים לי גר יעקר ב"י". אה, אתה שר בממשלה?" ידע ביגון והתפלא בקול: "ברר" סיה שרים לא מסתובבים לברם ברחובות..."

"פגישה שכזאת" היתה כדאלאס, לפני כמה ימים, בין

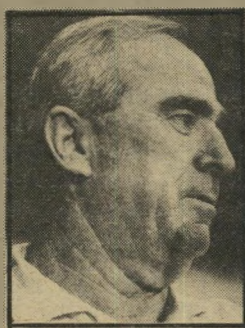
לפנק אותן במחמאות, כדי שיר-גישו שהמאמץ כראי. משתפתת אחרת בהצגה, הזמרת מוניקה טסלר-רדימון, לא נוקקה לשינויים — היא תמיד מאוד אלגנטית.

לצורך צילומי וידיאו-קליפ של שירו החדש אדי. עצור — סיפור על מתאגרף מזורק — התאמן הזמר גבי שושן במשך שבועיים אצל אלוף-הארץ ב" מישקל בינוני, אהרון יעקב-אשוליל. באחרונה צולם קרב-איגרוף בין השניים, שנראה אמ"י למדי, בזכות אימוניו של שושן. למרות שהתבטת היו "כאילו", יצא הזמר מהעניין כש-צלעותיו כואבות — אינדימות שנמשכה כמה שבועות. גבי שאביו המנוח שלמה היה בעבר אלוף-האיגרוף של צפון-אפריקה, אומר שאינו מבין איך מתאגרפים יכולים לחבוט זה בזה במציאות.

קליוסטרו הקוסם הח"ל יש פתאום שהוא רוצה גם לשיר. אחרי שגבי שדה, זמר ומורה לפיתוח-קול, בדק ומצא שיש לקוסם מינעד של שתיים וחצי אוקטבות, נבחר שיר — ביצוע מחודש של משעמם של התרונולים. עידן סוכובולסקי עיבר את השיר, ואחרי הרבה

המוכרת הצליחה להוריד ממנו ולקחת את החפצים הגנובים. אביב, יחד עם חייל שהיה במקום, רדף אחרי הגנב. הם תפטו אותו, והחזיקו בו עד שהגיע קצין-הברי-טחון. למחרת צילצל השרדן ל-מישטרה, לשאול אם הם צריכים עדות ממנו. אמרו שטוב עשה, כי הם מחפשים אותו. עכשיו, הוא אומר, מעניין אם יקבל מיכתבי

החמורה מתל-עדשים

רפול 120 כירושלים

חבר-הכנסת רפאל ("רפול") איתן התחיל כבר במסע-הבי-חירות שלו לכנסת הבאה. במיסגרת זו, הוא אף מוכן לשעשע את הקהל בסיפורים מעולם החי.

בשבוע שעבר הופיע רפול, במשך שעה, בנווה-שרת ודיבר בגוש על חמורים. רפול סיפר, כיצד החליטה בתו להפתיע אותו וקנתה עבורו "חמורה" (אתון, בשמה הלא-רמולית). משנשאל מגדל-החמורים ב" מישמרה-השבעה למה הוא מג' דל כל-כך הרבה חמורים, ענה, על פי רפול: "כשאניע ל-120"

אקח את כולם ואעלה איתם לירושלים, לעשות החלמות..." רפול השתפך באהבה כדמה החמורה שלו אינטליגנטית: "כשמנציאים אותה מהחצר, היא יודעת שהחופש שלה בידינו, והיא לא בורחת. אבל כשהיא יוצאת לבד — אינאפשר להשיג אותה!"

מה שריגש במיוחד את רפול (וקצת את הקהל) היה הסצינה היומית של הרחצה: מכיוון שהחמורה מתמלשת באדמה כדי להתנקות, ואין היא יכולה לרחוץ את מניה, היא עומדת מדי בוקר כשראשה מורכן, ושני כלביו של רפול מלקקים אותה ביסודיות.

מה בכל-זאת מטריד את הרמטכ"ל לשעבר? "הברזוזים! היא לא מסתדרת איתם!"

תודה. הפרורטים, לרבריו, מגי-עים תמיד בזמן.

השחקן ז'אק בהן, מוכי-בי הצגת-הבידור החתונה במי-עדה הנדולה, גרם לשינוי בסיגי-נון לבושן של שתיים משחקניות ההצגה, גליה ישי ואריאלה רובינוביץ. כהן, האוהב נשים אלגנטיות, סיפר שהוא ממש סבל, כאשר ראה את השתיים מגיעות להצגה, ויוצאות ממנה בסוף הערב, כשהן לבושות ב" ג'ינס ובנעלי-ספורט. זהו סיגנון מקובל על רבות, אבל בעיניו זוהי "הופעה מוזנחת". הוא נירנד להן זמן רב, ועכשיו הנירנד נר-שא פרי: השתיים, אולי מפני שר-צו בשקט, או שסתם החליטו שנחמד לשנות את הופעתן מדי פעם, התחילו להופיע בחצאיות, כגרביים אופנתיות ונעליים אלגנטיות. כהן, לפחות, מקפיד

אימו לשירים, והוא הזמין אותה ואת מנהלה האישי, בצלאל אלונז, אל הסטודיו שלו. הזמרת כחרה כשני רבידים לצוואר, אר-בעה צמידים ושש טבעות. כל אלה — בהשאלה. כאשר תחזור, אם תרצה בתכשיטים לעצמה, יעצב אותם רויד לפי טעמה. יחד עם התכשיטים דאג אלונז לקחת איתו כרטיס-ביקור של המעצב, והבטיח למסור כרטיס לכל מי שיתעניין.

ביום השני בשבוע שעבר, כשעות אחר-הצהריים, הסתובב שרדן-הרדיו יקיר אביב בכלבו המשבורי המרכזי בתל-אביב. פיתאום שמע צעקות היסטוריות של אחת המוכרות. התברר ש-עיר לבוש טרנינג הרים, בעורת מברג, את מיכסה הזכוכית של דוכן-התכשיטים, קישט את עצי-מו עד כמה שיכול היה, טמן כמה פריטים בכיסיו, והתחיל לברוח.

אבי ולדמן, העולם הזה

שמוליק עצמון

השחקן ובתו ענת עצמון חגגו את בכורת ההצגות שלהם, שנערכו באותו הערב, בחברת ידידים ובני-מישפחה. שמוליק עצמון חגג את בכורת "קשה להיות יהודי", ובתו חגגה את בכורת "בוטיק השקרים". האם, הניה, עמדה לפני דילמה. את תחילת הערב בילתה בהצגת בעלה, ואת המשכו בהצגת בתה. לאחר מכן נגנשו כל בני-המישפחה לארוחה משותפת.

כל מגורשי חיפה

בחיפה של המערך מגרשים לא רק ערבים (בין השאר כדי להקים מישכן לאמנים המקומיים). גם ועד היוצרים הישראלים והפלסטינים נחקל ב"נייטי" הזיאנוביסטי המכורסם בניסוחיו לשכור אולם לזיכרון שלו. הנימוק הרישמי: אין בחיפה אולם לפעילות כוללת... ועד היוצרים חשף חזית סידוב יהודית המשתרעת מהנהגת המערך ועד מפ"ם, מ"בית הלל" ועד אגודת העיתונאים החיפאית

ספינת המגורשים או דיסינת היוצרים

דומה כי ההרגשה הולכת ומתפשטת: בעצמות ובחפזות, תהיה חשיבותן אשר תהיה, אין די עוד. וגם זה: הגיון הברול של כל הידרדרות מכתב, כנראה, שכאשר צעד אחד מפיסד מיעילותו במשך זמן, הוא מוחלף בצעד אחר, קיצוני ממנו. כשגם זה יתגלה כבלתיאפקטיבי, יוחלף אף הוא בתורו על-ידי צעד קיצוני עוד יותר. כל מי שמבקש לבלום תהליך זה מוטב שיהיה מודע לו תחילה.

ואכן, מי עדיין מתרגש כיום למשמע כינוי הגנאי הנורא שהטיח בשעתו הפרופסור ישעיהו לייבוניץ בפלישה הישראלית ללבנון: "יוריאר נאצי". באותו אופן, למרו הרבנים מאיר כהנא, חיים דרוקמן, שלמה גורן ודומיהם לחיות עם הכינוי "גזענים". והאם באמת יודעו הרב משה לוינגר או העזרישכנגד שלו, דניאלה וייס, אם ימכרו עליהם שהם פאשיסטים? אפילו הציונות — יבטל עקום זו של רוני מילוא ואריק שרון, רפי איתן ורובעם זאבי — למדה לחיות עם האשמת האו"ם הקובעת שהיא תנועה גזענית. על אחת כמה וכמה גזענים מובהקים כהוגי רעיון הסראוסטרי שהפך לריכאוסריאציה כפי שתנו האחרון, משחית הלשון, של פרס ביאליק לחוכמת ישראל.

אותו הגיון שבהקצנה, הפועל בצד הימני של המיתר הגדול הנוצה כיום את מדינת ישראל, פועל כמוזן גם בצידו השמאלי. אחרי הכל, הידרדרות היא הידרדרות, השחחה היא השחחה ומפלת היא מפלת. ומדינת ישראל כנכנסת בימים אלה לחגיגות 40 השנה לקיומה כשבר-כלי יותר מאשר כהגשמתו של איזה חוץ-גאולה רחוק.

לקדם בכרחה

לאור או לחושך כל אלה, לא מיקרה הוא שכאשר נודע לאחרונה על כוונת הפלסטינים לשגר לנמל-חיפה אוניה ועל סיפונה כ-125 פלסטינים, ממגורשי ממשלות ישראל מאז שנת 1967 (ולא משהו מילחמות העצמות, וההבנה חנה שנתה מאן חשובה ויבת-משמעות), התכנסו בתל-אביב חברי ועד היוצרים הישראלי והפלסטיני הפועל מה זמן מה והחליטו פהאחד לקיים בחיפה קבלת-יפנים כדי לקדם בכרחה את הגולים בשובם.

בגילוי-ידעת שעיקרו פורסם בכל אמצעי-התיקשורת, נאמר כי כגוף של סופרים ואמנים המתנגדים לכיבוש ולכל גירוש ותומכים בזכות הגדרה העצמית על העם הפלסטיני במדינה משלו לצד מדינת ישראל, אנחנו מעוניינים בדרך שיש עם אלה מבין המגורשים המעוניינים בשלום עם ישראל על בסיס העקרונות הנ"ל (כלומר, קיום שתי מדינות החיות בשלום זו בצד זו).

עם החותמים על גילוי-הרעת היו (לפי סדר האלפביתי): תווה אלברשטיין, סמיח אלקאסם, שמעון בלס, יעקב בסר, יאיר גרבוז, סיהאם ראוד, יושקה ולרשטיין, נתן זך, אמיל חביבי, א"ב יהושע, נרב לווייתן, סלמאן אטור, מנחם פרי, שמעון צמרת, דן קרד, נסים קלדרון, יורם קניוק, גרשון קניספל, רליה רביקוביץ ויגאל תומקין. יש להניח שאמנים וסופרים רבים אחרים היו מצרפים את שמותיהם, אילו ניתן היה להשיגם בטלפון באותו מעמד. אבל השעה רחוקה, יעילותה של התגובה היתה מותנית בפירסומה המוקדם, וכל יצאה לה גם "הספינה" שלנו לדרך כשעל סיפונה היוצרים הנכורים.

ככוונה הודגש בגילוי-הרעת, שהקריאה היא לרשיח "עם אלה מבין המגורשים המעוניינים בשלום עם ישראל". שהרי עם אברי נדידה וג'ורג'י חבש ועושי דברים אין לנו מה לדבר. ולא נשמע גם קול אחר שהעלה זאת על דעתו. ועם זאת, מאחר שכל הסימנים מעידים על כך

השדר שזיעזע את המדינה

לראשונה — הרי פירסום מלא של השדר שהופנה אל ועד היוצרים הישראליים והפלסטינים, עוכרי ישראל אלה שבכוונתם לפתוח בדרך שיש עם כל המסכמים כי הדרך היחידה לפתרון הסיכסוך בין שני העמים היא בשלום, ליכדה מחדש את המערך והליכוד — בעלי-ברית טיבעיים על אף מראית-העין המטעה — וגרמה ליצחק נבון, נשיא המדינה בעבר ושר החינוך והתרבות האמץ בהווה, מחזאי בשעות הפנאי, שיצטרף לאהוד אולמרט ואל השמאלן הסאלוני פושט-הרגל נחום ברנע לצאת במיתקפת קצף-על-השפתיים על עשרות סופרים, משוררים ואמנים מן השורה הראשונה בישראל.

בתגובה על גילוי-הרעת (של ועד היוצרים) פירסם חבר הוועד המנהל (של אש"ף) מחמוד עבאס (הידוע גם בשמו אבו מאזן) את ההודעה הבאה:

"אש"ף מברך את החתומים על גילוי-הרעת ומביע תודה והערכה על העמדה המתקדמת הזאת של ידידים אלה ושל הכוחות הדמוקרטיים הישראליים. כמו-כן הוא מעריך שהחתומים על גילוי-הרעת מביעים בזה את רצונם בשלום-אמת המבוסס על הצדק וההכרה בזכויות הלאומיות של העם הפלסטיני.

"אלה הדוגלים בגישה זו פועלים ברצינות לחיזוק סיכויי השלום האמיתי ולכן אנו מעריכים את מאמציהם ומבטיחים לפעול יחד למען הגשמת השלום בארץ השלום.

"אין ספק כי הדו-שיח בינינו, שגילוי-הרעת קורא למימוש, יוצר תשתית רחבה יותר למען הפצת רעיון השלום בציוניות הרחבה בין שני הצדדים, ולכן אנו מביעים את נכונותנו למימוש הדו-שיח מיד עם הגיעה של האוניה ("השיבה") לנמל-חיפה ועל יסוד העקרונות המצויינים בגילוי-הרעת.

"אנשים ישראלים אלה, יחד עם הכוחות הדמוקרטיים, פועלים ברצינות אמיתית נגד המדיניות לחיסול העם הפלסטיני ועניינו הלאומי והם רואים בשלום את הדרך היחידה להבטחת האיזור ועמיו. אי-לכך אנו חושבים כי העמדה המשותפת לשנינו תקבל תנופה קדימה".

להתנצלות שניתמת החשש לא הוטרדה בה כלל: הרי המקום שייך לעיריית-חיפה... אתה יודע מה הם עלולים לעשות לי...

בכל זאת הבטיח האיש, שבעבר הפגין דווקא את רצונו הטוב, "לחשוב שנית" על כל הודיע. אם ימצא שיש מקום לשינוי — יחזור ויתקשר בטלפון.

כך הסתיים הדבר. הקו נותר דומם.

קשר השתיקה

את סוד השתיקה פתר למענו ד"ר מרדכי פרי, ראש מינהל החת"ר (מה דעתכם על קיצור נאה זה ל"חינוך ותרבות") בעיריית-חיפה. הלה הודיע כי "כל האולמות השייכים לעירייה אינם יכולים לשמש מקום-מיפגש הנושא אופי פוליטי כלש"הו".

— נעשו אניגנים, המפא"יניקים האלה. מעולם, כידוע, לא ליכלכו ידיהם בפוליטיקה המאוסה; בייחוד בחיפה, חושיטאן לשעבר, היום גורא לובקה.

אללה ירחמום. החלטתו של החת"רן סגרה לפנינו אוטומאטית אולמות כמו בית הנופן — המרכז הקהילתי היהר די-ערבי בעיר (שימו לב לשמו ולתפקידו!), השייך — נכון, שוב נישחטם; — לעיריית-חיפה ולפניך הסיכוי לארח בו מיפגש "פוליטי" יהודי-ערבי שואף לאפס.

האפס החיפאית. מה זה שואף לאפס... הוא כבר שם, בנקודת אכל הגילוי הבוטה ביותר של חוסר אומץ-לב ציבורי ואזרחי באי דווקא מכיוון בלתי-צפוי. פנייה לאגודת-העיתונאים / סניף חיפה והצפון העלתה כי האגודה אינה משכירה את אולם-הישיבות שלה אלא לנישפי בר-מיצוה (ברית-מילה?) של החברים. לעומת זאת היפנה אותנו עמוס כרמלי, כתב הסלוויזיה, כתב מקומון ידיעות אחרונות קול

בפעם האחרונה ששמו של אותו ליבלינג, עשה כותרות בעירו ובציונות הארצית (הער' למ הוה, 28.10.87). היה כאשר שיתף פעולה עם ראש העיר גוראל בכיטול דיון ציבורי בנושא "לשון הרע", שעמד אף הוא לייערץ באולם צוותא חיפה. הטענה שהעלה אז: הרכב המש"תפיים "בלתי מאוזן".

אכל העיתונות ידעה לספר גם על סיבה אחרת לביטול הערב: בריון עמדו להשתתף העיתונאים זאב יפת ויגאל גלאי, הידועים כמבקריה החריפים של השחיתות בעירייה.

כלי חופש פעולה

בעיקבות הפרשה וההרים שלהם זכתה התפטר מי ששימש עד אז כמנהל צוותא חיפה, דן לני, וחזר לקיבוצו בית-אלפא. משנשאל לסיבת פרישתו, השיב כי אינו יכול להוסיף ולכהן בתפקידו בשעה שראש-העיר, בתמיכתו של נציג מיפלגתו שלו בקואליציה העירונית, אינם מר-תירים לו חופש-פעולה. גם ליבלינג עצמו התפטר אז, בעיקר בלחץ חברי מיפלגתו, אבל עד-מהרה חזר בו מהתפטרותו — בלחץ החבר גוראל, כך אמר בימים אלה.

ותיקי חיפה זוכרים בנגועים את מישכנו הקודם של מועדונם כ"מושבה הגרמנית" שבעיר התחתית. נכון, המקום לא היה מהודר, אבל לפחות לא היה בו גוראל.

בררד הטבע, נמצא מי שהביא את הדברים לתשומת-ליבו של מזכיר מפ"ם, אלעזר גרנות. הלה התערב כפרשה ושרה דרוון, מפעילות מפ"ם בעיר, נתבקשה לסייע בידי הוועד הישראלי והפלסטיני למצוא מקום חלופי לאירוע. החברה דרוון התקשרה, הודיעה שתטפל בעניין ומאו אכרו עיקבותיה. המוצא הישר... פנייה לרב בני הוד, מנהלו הסימפאטי של בית הלל הקשור לאוניברסיטת חיפה, הביאה

שאריון אש"ף הוא שעמד מאחורי מיבצע שיגור ספינת-המגורשים — ה"אכסודוס" הפלסטינית במהופך — היה בנכונותם של 20 סופרים, משוררים ואמנים בישראל, כולם כאלה ששמו תיהם אינם דווקא עלומים, לקדם בכרחה את הגולים בשובם", משום קריאת-תיגר פומבית על קונסנזוס "שכירת העצמות" הנוכחי ואולי אף אתראה על נכונות להפר בגלוי, בעתיד הנראה לעין, את החוק האוסר על מיפגשים עם חברי ותומכי אש"ף (כלומר, עם רובה המכריע של האוכלוסיה הפלסטינית, בישראל ומחוצה לה). דומה ששום ממשלה בישראל עוד לא ראתה מעולם חלק נכבד מקהילת היוצרים בישראל מפנה לה ולמדיניותה עורף בצורה בוטה וחרדשי מעית כל כך.

העובדה שבין חותמי גילוי-הרעת היה גם אחד מן הסופרים שקראו בשעתם להקמת ממשלת האחדות הלאומית, כמוה כעובדה ששניים מע"מיתיר-לחתימה על אותה קריאה יצאו אותו שבוע בקריאה נפרדת למיפלגתם (המערך) לפרוש ממשלת האחדות שלהקמתה קראו בשעתו — רק המחישה את היקף אי-האימון של האינטלי-גנציה הישראלית כהנהגת המדינה.

הוסף לכך את התופעה של 600 מרצים במוסדות להשכלה גבוהה הקוראים לגילוי יוזמה מדינית ומביעים אי-אימון במדיניות. היד החזקה" בשטחים הכבושים — וקיבלת את ה"מונה שקוויה נקלטו היטב גם מחוץ לגבולותיה של מדינת ישראל ואפשר שהיוותה את קרדהאור היחידה שיצאה מישראל בימים אלה לבתיהם של אלה החחרים לרמותה ולעתידה, בארץ ובחוץ.

דבר אחד ברור: הקונסנזוס הרעיונותי (על מישקל "הגדר הטובה" עוד ביטוי של לשון הסג"ר נהור הישראלית) התמוטט ונעלם כלא היה. היום בתחומה של המערכת התרבותית והחינוכית בישראל. ומחר בוודאי גם כמערכות אחרות של החיים הציבוריים.

בסופו של דבר תגיע ההכרה בכך גם לתודעתם של עסקני המיפלגות המנהיגים כיום את מדינת ישראל בכרחה אל הבחירות הקרובות ויש הגורד-סים — אל אוכרנה.

שומרי הגחלת

כמעט מיותר לציין שלוועד היוצרים הישראלי והפלסטיני — חידוש מרגיז-לב בנוף המקוטב שלנו — לא היה עד כה כל קושי במציאת מקום שבו יוכל להתכנס, לנהל את דיוניו ולהחליט על הצעדים שבהם ינקוט. אף זה מסימניה של התמוטטות הקונסנזוס.

כמה דברים אמורים — בתל-אביב, כמוזן. מסתבר שלא כך בחיפה.

כששקלנו היכן לערוך את ה"אירוע" שלנו בחיפה — נמלה-היער של ספינת-המגורשים — הועלה ראשונה שמה של צוותא. מועדון התרבות המתקרמת מיסודה של מפ"ם. מועדון צוותא התל-אביבי, בניהולו של נסים ציון, הוביח עצמו לא-פעם כמי שנכון בכל עת להציע אכסניה נאה ומכובדת למיפגשים של רצון טוב מסוג זה.

אבל בחיפה היחלה לנו הפתעה. השב לנו ליבלינג בתשובה לפנייתנו, השיב לנו אשר ליבלינג — נציג מפ"ם במועצת עיריית-חיפה, יושב-ראש הנהלת הסניף החיפאי של צוותא ובעל תיק השילוט (כך) במועצת עיריית-חיפה — כדברים הבאים:

"התיעצתי עם מיספר חברי הנהלת צוותא חיפה ועמרת הרוב שוללת את קיום המיפגש במועדון. ישנן מיספר מיגבלות המוטלות עלינו על-ידי עיריית-חיפה והן אינן מאפשרות לנו לטעות מקונצנזוס (כך?) מוסכם".

על השאלה, מהו קונצנזוס מוסכם", השיב החבר האחראי על צוותא ועל השילוט העירוני: "אירוח ערב בנושא שהחליטם אינו בקונצנזוס". ידוע לנו, ליבלינג, ידוע. אין צורך בשום שילוט לשם כך.

חיפה ויושבי ראש אגודת העיתונאים סניף חיפה (כן, והצפון) לאולם השוכן מתחת לאולם של העיתונאים ואשר אותו הם משכירים לאחר שלומי המקיים בו מועדון בשם דווקא חיאטרון. פנינו איפוא אל רוני מוזס, שותפו של שלומי לחכירת האולם (שלומי עצמו נמצא אותו יום בתל-אביב) והלה הסכים בשימחה. קצת פירוט: לא תזיק אפילו לדווקא חיאטרון חיפאי. הוא אף ניא את אשר את הסכמתו בכתב. למחרת הופיעה בעיתון הארץ הודעה כי כנס ועד היוצרים הישראלי והפלסטיני יתקיים באולם דווקא חיאטרון בחיפה.

אתם חושבים שבכך נסתיימה הפרשה? היא רק התחילה. מסתבר שה"אח הגדול" שלא ינום ולא יישן בעיריית חיפה קורא את הארץ. עוד באותו בוקר טרח הוא או ת"דנו להתקשר לשיחה ידידותית עם עמוס כרמלי ה"יר". תוכנה של שיחה זו לא נודע רבים, אבל מה שכן נודע: נודע שאולמה של אגודת העיתונאים החיפאית, אותו הכרה בתשלום סימלי והשכירה בתשלום לאסימלי לדווקא חיאטרון מיסודו של שלומי מידענו, שהוא מצידו — הוא או שותפו — העמידו אותו לרשות הוועד הציבורי, שייך — הפעם כבר לא תאמינו — לעיריית חיפה!

ומי זה עיריית חיפה אתם כבר יודעים. ואם לא תשאלו אצל החבר ליבלינג, זה מן השילוט. תוצאת השיחה עם איש העירייה היתה שעמוס כרמלי, שהוא עצמו, שהיפנה אותנו לדווקא חיאטרון, זה, שוחח שיחה קצרה עם ארון שלומי והסכמם שניתנה — בוטלה. באיזה נימוקים, מה זה משנה?

העיקר שבשלב זה אתם כבר יודעים מי ומה זה חיפה. כל אנשי המלך? זה לא מלה. יותר מדויק: כל האגפאלות (פאנטיפלעס בלע"ז) של רבי הסריסים או רביהטבחים (תנחרו אתם).

נתן זך

ברגע האחרון

נגעו גם שיערי... האולם הפר-טי לפני מיפגש... ועד היוצרים הישראליים והפלסטינים נגד כי-בוש וריכוז... נימוקם של הבעלים הפעם: התנגדות הלקוחות. מעני-עין אם ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, נמנה גם הוא עם לקי-חותיה של המיסערה...

גרשון קניספל:

אמנים בדרום למישכן המוזות

לאחר שנתנו את ידם לתוכניתו של ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, להקים קריית-מיש-רים, קניון, חניון ומיזון במרבית שיטחו של רר-ציון וארי סאליב הנודע, ההמנו חברי ועד אגודת הציירים והפסלים / מחוז חיפה והצפון לסיום מודרך בווארי שבמסגרתו סקרו גם את האתגן המובטח: הבניין שאותו מבקשת העירייה להעביר לרשות האגודה כבית-אמנים בליבו של הווארי. לכי-25 חברי-האגודה, שהתגברו על שיקולי-אנינות ורגשות נוכח מעלליהם של מי שמדברים בשמם, נכונה הפתעה לא-קטנה. מתברר כי הכלה אינה פנויה, כי התנאים לחופה ולקידושין קשים מנשוא, וכי הגביר — ידו קפוצה ואין בכונתו כלל להניח לניכסי רלאנידי שלו שייצאו מרשותו מבלי להבטיח את המשך פיקוחו ובע-לותו עליהם.

בנסיבות אלו אין זה מובטח כלל וכלל שאפילו כמה מחברי הוועד הלא-אנינים לא יעשו חושבים" ביחס לחתונה כולה. אומנם, מהם אין לצפות לייסורי-מצפון יתרים, אבל בין 375 חברי האגודה אשר לא הופיעו ל"סיום המודרך" ימצאו בווארי לא מעטים שישאלו את עצמם אם נישואים כאלה, שהורתם לא כרוכה-קורש, אין שכרם יוצא בהפסדם.

רק בני-ישובים

חברת עוליהרגל התכנסה בכנין. אל פאשה" — חאן ערבי לשעבר כפאתי הווארי, המארח כיום את בימה 2 של תיאטרון חיפה וכן מועדון-לילה ומיסעדה. בין הבאים: מוזכרו הפרש ועד-האגודה, יום הילך, מהגרס העיריית-חיפה איתמר יוניץ ויועצו של ראש-

העיר לנושא וארי סאליב, מר מארד (שם פרטי לא ידוע).

מ"אל פאשה" (הפחה) טיפסה החבורה במעלה הרובע שהיה ואיננו עוד, חצתה את האזור ש"טוהר" עלידי בולדווי גוראל לצורך הקמת הטיילת המובטחת והכביש הרב-מסלולי, עד שהגיעה בשלום למיבנה המיוזחי היפהפה ששרידי ויטראזים (חלונות צבעוניים) עדיין נשתמרו בו ואת גגו מעטים שרידי רעפים צרפתיים מקוריים (רעפי מארסי) מן השנים הטובות שבהן עדיין לא היתה חיפה אחת תאומה לעיר הדרום-צרפתית.

עוד האורחים הלא-קראים מתרשמים מפי המקום ותוהים למראה גינת הוודרים המטופחת כחצרו של בנין שאמור היה להיות פנוי, והנה נעברה האווירה החגיגית לפתע-פתאום למראה אשה ערבייה, פעוט על ורועותיה וילד נוסף אוחז בידה, שהגיעה לפתע מפתח הבית וניכסה מכוונת בחבורת האמנים שבאו לכאן לחלק את השלל המובטח.

רק כרגע זה התברר שמכל המיכנים הנטושים כואדי סאליב כחיה עיריית-חיפה, בחושה-טאקט המפולא המאפיין אותה, להציע לאמני ישראל את אחד הבתים היחידים באזור שאיננו מאוכלס בבניינים ערביים! ואכן, המחזה של אמנים בישראל העטים כציפורי-טרף אלה על ביתה של מישפחה ערבית כדי לנשלה ולקבוע במעונה את משכנם האמנות-התרבותי שלהם היה חיוני מעוררם לחחלה כאמת.

נדהם מן המראה שאל אחד האמנים, דויד מאסטרון, את מהנרסה-העיר לפשר העניין. זה היפנה אותו ליועץ מארד והלה השיב, בנימה עניינית ומפוכחת, כי המדובר רק ב"מיספר קטן של מישפחות שעדיין לא פונו מן האזור" וכי העניין יוסדר בקרוב" עוד ציין כי, אחרי הכל, המדובר רק בבני-מעוטטים" הנאחזים בעקשנות במקומות מגוריהם בתיקוה להעלות בדרך זו את מחיר הפיצוי שבו יזכו.

יליד הבית

תחקיר קטן שערכנו אני וכתב המקומון החיפאי כלבו, רמי רוזן, שנתלווה אף הוא לסיום למורת רוחו של מהגרס-העיר וה"יועץ", העלה כי הדירת הניצבת כאן אול מול חבורת העיטים היא אשתו של ערבי יליד חיפה בשם יוסף סאבאג'ה, שנולד באותו בית עצמו ואינו חפץ בשום מניס-ואופן להתפנות ממנו. כן נודע כי במסגרת

ה"ציע" להם הצעה ידידותית לבחור בגב' נעמי זיידמן כמרכזת או מנהלת המוסד החדש. עד לכתיבת שורות אלה עדיין לא נודע מהיה אותה נעמי זיידמן, אבל יש מקום לסברה שאם גוראל הציע דווקא אותה — הוא ידע יפה מה הוא עושה. כדעכר השלים ועד-האגודה עם הבחירה. האם יש לו ברירה? שהרי לגביר אין מסרבים. אבל אז נשלף ה"אס" האמיתי מתוך תבילת" הקלפים שבידי ראש-העיר. מדיכרי המהגרס מתברר שהמיבנה שבו מדובר לא יהיה ראוי להצגת תערוכות אלא אם כן יושקע בו סכום של בין חצי מיליון ל-750 אלף דולר. וכסף זה מניין ימצאו? מקופתה הריקה של אגודת האמנים / מחוז חיפה והצפון???

הכושי עשה את שלו

לעג לרש. אבל לעג מוצדק. לפחות מזה כאמת לא היו 25 הצדיקים שלנו ראויים. ובאמת, מה חשבו שאחרי שגוראל הוציא מהם גילודעת האומר כי תוכניתו ל"שיקום" וארי סאליב תתרום להקמת "פנינה בלב חיפה" — הוא עוד וקוק להם?

לא, הכושי עשה את שלו. עכשיו שילך לחפש שלושת ריבועי מיליון דולר. נראה מי ייתן לו. גוראל עוד יפנה אותם לבוק הפונלים... איך נאמר שם במקורות שלנו: רג יאכל רג עד אשר יבוא מלך הרגים ויאכלם כולם". ואולי עוד יותר מתאים לענייננו: "מנתבא רחורתא לא תעביר סטרימל"א". שפירושו בעברית: מזנב החזיר אין עושים שטרימל. על החתום: שלום עליכם. ועוד נאמר שם מפי איש חכם אחד: זנבך עשוי קש — אל תקרב אל האש.

בית-המשוגעים חוגג

או: סינדרום תל-אביב

ובכן, שם שוברים עצמות, ידיים ורגליים במיבצע משולב הנקרא "נועם הליכות". "נועם" על שמו של נועם סמל, היחיד מטריגומיו-ראט חיאטרון חיפה שגותר על כנו, וה"הליכות" על מישקל שני עמיתיו שהלכו לאן שהלכו. ואילו כאן — בשטח מדינת היהודים התל-אביבית עם שלוחות ליפו ולעכו — חגיגה אחת גדולה. נוך סטופ כמו שאומרים בזמננו בעברית צחה. הדיווח הבא מתבסס על הפירוטים שהופיעו

אמנים מחלקים שלל: מאחור - הדיירת הערבית

בעיתון אחד ביום אחד. אבל, אם תרצו ואם לא תרצו, אין זו אגדה. זה בידור, ויש גם ימים אחרים. לא הוספנו מילה, גרענו מילה פה ושם, והרי המידע כמרכז לנחותם של קוראים שוחרי-תכנות.

או נתחיל. מישפט דמיאניוק בשידור ישיר וענים פתוח (מה זה?) על ביקורת עצמית החיים הטובים שוכנית דוקומנטרית ורדים רק לעשירים סידרה אמריקנית מטלוק שופט רמ"מעלה הורג את פילגשו מכיוון שלא שמרה לו אמונים בקר הבריאות שרות-בריאות במידבר מדור לדור מישפחת לפיד 3 דורות של אנשי-עט כולם מעיתון אחד משוחחים על מורשת-ישראל אופי טיקה Nova סוף-סוף אפשר לנשום לרווחה גם בנושא המחירים החיה שבארם איך לשכוח את התרבות והמוסר ולהפוך לחיה טורפת במטרה להישרד מוסיקת-פסנתר נהדרת של הארוי שמיט היו גם רגעי-חדש כשיהודה שר את אפר ואבק ואת כשתונדל אלה רגעים שאתה זוכר לזמן רב רגעי-קסם יש שלוקחים סמים או שותים אלכוהול כדי להגיע לזה לפעמים זה קרה אחרי 14-15 שעות של עבודה רצופה כשכבר אין בקרה במוח זה לא נכון מבחינה טכנית אבל נכון מבחינה

ריגשית הרגשנו שיש משהו כמעט התאכרותי בעשייה הזאת אומר גלעד מי ירצה לקנות תקליט כזה את מי יעניינו הטרפים האישיים שלנו אחרי פירוק המיטען הריגשי בתקליט מרגיש יעקב גלעד מרוקן לחלוטין כבר לא נמצא שם לא איכפת לו אם יפסיק לכתוב בכלל כוכב גולד פורים בין זמרת צעירה לבין אלכוהוליסט בהוליווד מסיבת-ידידים בביתו של הסופר-הממ" ציא יגאל מוסינזון בגידה-בגידות בגידה כאשר בגידה כמולדת מישפט דמיאניוק מבני-האומה עושים עניין עם גבי גוית ושולם קיטל מבצע אמצע החורף באמצע השבוע בבת-ימלך נבחרים עצור את פיצעייה-בגרות ג'ימס בונד היהודי רוח קדים סירת תסכיתים 12 פרקים שבוימה לרדיו לילדי נסים קמחי על פי סיפרו של יושבראש הכנסת שלמה הלל שלמה הלל בזהות מושאלת חרשה של ריצ'ארד ארמסטרונג אחד ממנהליה של חברת התעופה האמריקנית נור אים אייר מרונספורם שב לבגוד ב-1950 אשה קשה מרתון רוק נשי חרילדים קומפלט דגם בוגי רק 670 שקל איך אפשר להאשים אותי בזה אני זמתי את מצבי-הרוח אנסתי את ירון לונרון לעשות אותה למדתי להיות עם זה הפך לחלק ממני פיתחתי מין חייץ ביני לבין התגובות הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בתבנית אלבומית (29-23 ס"מ) הסיבה לכך שאין לזהות זאת בעין בלתי מזויינת בסרט מ-1943 המוקרן אצלו מיסחרית כבר בפעם השלישית אל ראהה הם מגיעים שוב לשמיים לנצח לרקיע השביעי בכל המובנים כן ילדה יש אהבה נצחית רק שהיא כשמיים חיסול כל מלאי-הצמר מחירים אלה לעולם לא ישובו קשה שלא לומר מלה טובה על המנצח היהודי בעיר הרגיש שלא הצליח להביא את התיזומרת לרמה הגבוהה המיחלת שהוא עייף מהנושא קם והתפטר הללויה המילחמה כמשחק-ילדים פצצות כחגיגה של זיקוקין ריגור וזכרונות-ילדות אר טוביוגרפים מימי הבלוף הנאצי על לונרון קולנוע שווייצי יש דבר כזה ארץ-השוקולד

גברת טאבאג'ה עם ילדים במישכן האמנים העתידי

שעוניה-הקוקיה והאלפים המושלגים גם צריכה ומפיקה קולנוע שאלה במקומה עד לפני כ-20 שנה התשובה על שאלה זו היתה תורה לא אחרי עליות וירידות הקים תיאטרון הקוסה השנלישית ביפו את א"ה אגודת תיאטרון-האגרות שאוהב את אוהבי-התיאטרון פסיפס של סיפורים שירים וקולות המציג את צמיחתה של אשה בעיריית פיתוח ימי האחרונים של כוורן המחפש את טעם (המשך בעמוד 28)

פרסים לציפי שחרור ואשר ריץ

ועדת שופטי פרס חומסקי ה' מוענק על-ידי אגודת-הסופרים, בהרכב חיים פסח, פרופ' ראובן קריץ ושלמה טנאי, החליטה לה-עניק את הפרס השנה לציפי שחרור על קובץ שיריה האחרון, שפה משותפת.

ועדת השופטים להענקת הפרס על-שם מרדכי ברנשטיין לספר שירה עברי מקורי, בהשתתפות פרופ' חיים שוהם, פרופ' הלל ברזל ומר גיורא לשם, החליטה להעניק פה-אחד את הפרס למשורר ול-עורך אשר ריץ על סיפרו סדר השירים.

(המשך מעמוד 27)

החיים שאבר לו השחקנית אסי אשר פותחת אשנב לעולמה כאם לילד מוג' גולואידי דני סגדרסון חכם על קטנים אופרתי-רוק פוליטי-חברתית מלצית מעיירה נידחת הופכת למוקד מריני מנצח מיכאל שנוגרט מנצח נועם ייני מנצח סטנלי ספרבר סוף לא שמח לזוג עם ריח במחזה של האוסטרי פיטר טורני הוא והיא מבליים בחשיפה עצ' מית רוקא במיזבזה העירונית מנצח סרג'ו קומיסיונה בעיקבות ירדנה הל' היטים הגדולים של הצוענים בגירסה אינסטרומנטלית ארוזי מציקה את הנושא אלבום זה הוא פיתרון זול לבעלי-מיסעדות להשקטת רעב חובבי הרוק הכבד כארץ עושה אוסף זה שערך אפי שפריר משוגע כסאח עם קבלות לא הוא לא זמר שחור עב-גוף אסטלי הוא נער כריטי צנום ענקיקול אפילו מעריציו של צ'ארלס ברונסון ירכינו ראש בעצב הטאו שאפשר לדבר עליו הוא לא הטאו האמיתי מצטט רביב גזית מפילוסופיה הורית עתיקה כשהוא מת- בקש להגדיר את המוסיקה שהוא יוצר אושרה אלקיים כוריאוגרפית ורקדנית סוגרת חשבונות במידה מסוימת עם דמותה של חווה אמנו אלקיים נהנית הפעם משיתוף-פעולה עם הקאמרי מי יסיף את גרונה של פקידת בית- מיש פט בווינגטון אריק לביא כל החנוך סוח זמר מצויין באוסף שירים חלומות ותקוות שלו שלנו של המדינה לא מתאפק מלהלטר אהבת-נפשו אלכס פלאג למד השבוע על כשרות את תעוועייה-גיל שיכול לעבור שחקן רפי גינת כועס על כל מי שאמר שבשדודו חוקר היא סתם הצגה ולראייה מציג נתונים עד היום שדודו 8 תוכניות 32 מיקרופשע 11 פוענחו קומדיה על טרזן מהג'ונגל האוסטרלי המגלה את אמריקה מנתם גולן חוגג השבוע נכד אורזים את בריה-המילה של נכד מיספר 3 רוטב וינגרט 2 כוס רוטב קלאסי המתאים לכל סוגי סלטייה-ירי קות למה סולמות סולמות של החיים עולים ויורדים בהם מן השמיים וארץ גם מזכיר לי את סולס-יעקב החומרים כרוב בינוני נקי ומגורר 100 גרם נבטי- סוייה עיצוב החיתול החדש תואם את מיבנה התינוק ופוסר את בעיות העודר פים שהצטברו בין רגליו אין מילים קשישה חביבה עם הומור בככורה של אותיות פורחות האמרגנית אורלי ביי- גל פתח מישרד במכסיקו הכל כרי לקדם את יחסי-התרכות מכסיקו ברית- המועצות בכארי-שבק נולד תינוק עם כרטיס-חינם להצגת המוסר לבידוח הלאום בכיכובם של גדי יגיל ומוטי גלעדי איך קרה המיקרה אפרים קישון חלם כל ימיו לגדל זקן עכשיו שהוא תקוע כאן שלושה חודשים עם סאלח שבתי מרשה לעצמו מצויין סרט חובה 9 בסולם בן-רצון טוב מאוד חשוב עניינים שחורות האלסנה השחורה יופיו של החטא קאוינו פאמי בבק הזמר איזידור שר ומארח דודו טהאן עם הדי להיט שלום בתי הפיונה הלבוה ביי- הנהלת גמאל ושמשון אמירה רקדנית- הבטן יוספה רקדנית-בטן ג'ודי רקד- נית-בטן סוונה רקדנית-בטן אלקסיס רקדנית-בטן אפור נותרו 4 מקומות לילה מנויב אי אפשר לקנות אהבה מיספר המקומות מוגבל להקת הקוקי- טלים בפיונה הלבוה ממשיכים לרכב על הגל הטורקי מינו הרייג מכין למנהי- ליהחברות הסועדים אצלו רגים ספיי- של על האש עם רוטב מיוחד ריסקו 88 לתכונות-טעים וצעירים ערב שנות ה-60 ושיירי ארץ-ישראל עם להקת קצב יהו- רם גאון ירדנה ארוזי קרנבל בראזילי שימפנזה שובב מנגן על כינור וחליל יהודית רביץ באה סאהבה חבלי סחיה בעכו החוק לאיסור הסחר בתקניות והשלכותיו על המוסיאונים בארץ ערבית-ספורות ענק עם ג'וז' שולץ הולנד שוקי זיקרי ישראל להקת האריות אתי רישראלי תעזור לך הזמר פסנתרן מישל מארח את הזמרת אנדלה ניר וין קרדינל שוב איתנו לחוף הכינרת בחור'ל אנגלית מדוברת הדגמה אישית חינם טייסט אוף ס'צ'ואן כפר שמריהו אהלו לחוף הכינרת לכנות בלבד במישל גומרים טוב כפנים קרם גדול באמצע ווסל עגול ושוקולד נפלא עוסף את הכל.

שלושה עורכי-הדין הנאשמים בפגישה הלילית מגינים על עצמם. האם זה טוב?

כמו רופאים שאינם נוהגים לנתח בני-מישפחה, גם עורכי-דין אינם נוהגים, כרגיל, לייצג את עצמם. כאשר עורכי-הדין מעורב ריגשית במישפט, קשה לו לשקול את המצב בקורה-הרוח הררוש לאיש-מיקצוע. על-כך רווחת כאנגליה האמירה כי "לעורכי-דין הי מייצג את עצמו יש לקוח טיפס". קשה לייחס טיפשות לעורכי-הדין

בגלל הרברים שהתפרסמו בשמו כערי תונות, ברבר השוחר שקיבל מעמר. כעורכי-דין בקי בחוק, הזוהר כספי את לקוחו עמר מפגישה כו. "הודעתי לעמר שאל לו להיפגש ביחידות עם אלברט אוולאי. עמר ביקש לראות אותי, ואכן הופיע במישרי כלוויית אביטל למברסקי, שהוצג כחבר. בפגישה קצרה זו נמסר לי כי אכן

לעורכי-דין המגן על עצמו יש לקוח טיפשו!

יגאל ארנון, רם כספי ושרגא בלור, ובכל זאת סטו ממינהגם של עורכי-דין, והחליטו לייצג את עצמם כאשר הם נאשמים במישפט. הפגישה הלילית, לעומתם, חברה-הכנסת שלמה עמר, שבגללו החל כל העניין, רווקא הוא, הנאשם המיערי, השתמש במיד כשרי- תיו של עורכי-הדין הטוב ביותר והיקר ביותר שיכול היה להשיג. כאשר חשש כי הסתכן בפרשת-שוחר לאלברט אוולאי, שטען כי ח"כ עמר שיחר אותו כדי שיעבירו משרות-מילואים בלבנון לשרות במקום אחר, פנה לעורכי-הדין רם כספי כדי שייצגו. אך למרות העצות המישפטיות שקיבל מעורכי- דינו, ואולי רווקא בגללן, הסתכן עמר יחד עם עורכי-הדין בניסיון להרחתו של אוולאי.

השבוע באו שמונת הנאשמים ביי פרשת הפגישה הלילית לישיבת ההקראה לפני השופטת שרה סירוטה. עורכי-הדין ארנון, כספי ובלור הגיעו לבית-המישפט בגפם. הם בחרו לייצג את עצמם, וכפרו באשמה. את ח"כ עמר מייצג עורכי-הדין מיכה קירש, שהיה פרקליט-מחוז ירושלים, ואת יתר הנאי- שמים, החוקרים הפרטיים אהרון יקים

שבו בא קצין-המישטרה במכונת מיש' טרתית להניח-אכויב, לא שילם דמי- חנייה, ושהה במקום יחד עם בחורה שלא היתה אשתו.

מאהבת בחניון

כאשר נודע לבני-יעקב כי מתנהג לת חקירה מישטרית נגדו בענייני נים שונים אחרים, טילפן למנהל-החני- יון וביקש ממנו שלא יספר לאיש כי

אזולאי מבקש פגישה עם עמר, וכי הדברים שפורסמו בכתבה אינם נכונים. הודעתי לעמר כי אם אכן מבקש אזר לאי פגישה, עליו לבוא אליה כשהוא מלווה בפרקליטו. הפגישה תקיים ביי השתתפות עמר ופרקליטו, וכן בהש' תתפת עורכי-דין שלישי, שאינו ששור כצר מן הצדדים.

מרבנו אלה של עורכי-הדין כספי עולה כי ידע שיש פסול מסויים ביי פגישה כזו, וחשב שברוך זו הוא מונע פסול כזה.

כדי להבין את הגנתם של הנאשמים יש לקרוא בעיון את סעיף-האישום נגדם, סעיף 245 (א) לחוק העונשין. ה- 1970. הוא אומר: "הדחה בחקירה. ה- מניע ארם, או מנסה להניע, שבחקירה על-פי דין לא ימסור הודעה או ימסור הודעה-שקר, או יחזור בו מהודעה ש' מסר, דינו מאסר חמש שנים."

יסורות העבירה הם כוונתו של הנאשם להניע את האחר לשנות עדות או שלא למסור אותה, כאשר יש חקירה על-פי דין.

מרוע טענו כל הנאשמים כי ה- פגישה הלילית נערכה לבקשת אוולאי כדי לרונ כחששו מפני מישפטי-דיבה

נאשם ארנון שיחזור בו מהודעה שסמסר...

ביקר במקום עם ירדה. באותו השלב לא חשש הנאשם כלל כי תיפתח חקירה מישטרית בעניין זה, מכיוון שלא חשב שביצע איזשהי עבירה בעניין. הוא פשוט היה, לדבריו, מפוחד מאוד מהמירדף נגדו, ורצה למנוע מאשתו כאבילב אם ייודע לה על בגידתו בה בחניון.

בבית-המישפט העליון זוכה כך יעקב גם מהאישום האחרון, ויצא זכאי לחלוטין. אולם תוך כדי דיון במהותה של עבירת הודעה בחקירה, קבעו השופטים מנחם אילון, גבראל כך ואברהם חלימה את יסודותיו של סעיף העבירה.

אמר השופט כך: "יש לפרש את סעיף 245 (א) פירוש רחב עוד יותר. אין גם צורך להוכיח כי היה ברור לפי ה- נסיבות כי חקירה כזו עומדת להיפתח, די שהנאשם ידע או האמין כי חקירה כנושא מסויים עלולה להיפתח, ואפילו הוא מקווה שזה לא יקרה, ואף אם אימין סיבויים טובים שלא תיפתח,

נאשם כספי. המניע ארם, או מנסה להניעו...

וגביטל למברסקי, ואיש אוד יוסי הוכמן, מייצגת עורכתי-הדין מיכל שקד, שהיתה במשך זמן קצר שופטת- שלום בתל-אביב. גם הם כפרו באשמה.

לא ביחידות

א רנון, כספי ובלור טענו כי כאו לפגישה הלילית עקב בקשתו ה- מפורשת של אוולאי, שרצה להיפגש עם עמר, וכי הפגישה נועדה לרונ בתביעת-דיבה שממנה חשש אוולאי

לפני רגע האמת

ישראל כעניין של ציבור חובביהכדור רגל במדינה. בהשוואה לרכבות הצר פים שהגיעו בהמוניהם עד לפני כמה שנים לצפות בכל מישחקי הנבחרת, מגיעים עתה למישחקי אלפים מעטים בלבד. לאלה נותר רק לאכול את הלב מתצוגות הנפול החזרות ונישנות, ול' הפגין את מחאתם כשריקות'כו ממוש' כות.

הכדורגל הישראלי חזר, כך נרמה, 20 שנה אחורה, לימים של הפסדים בכבוד. עד סוף שנות ה'60, הסתפקו קברניטי הענף בהופעות בינלאומיות מכובדות, לכאורה, שבהן נוצחה הנב' חרת בהרשים רחוקים, רוגמת ההפסד 4:2 לאיטליה ב'1960, או המישחק ההיסטורי בשנת 1956 ברמת'גן, לעיני 50 אלף צופים, שבו גברה נבחרת ברית'המוצות על נבחרת ישראל בתוצאה 2:1.

שערי'הכבוד שהביקע נחום סטלמך לרישתו של לב יאשין האגרתי זכור עד היום כאחד מרגעיו היפים ביותר של הכדורגל הישראלי בכל הזמנים. על ניצחונות כמעט ולא דיברו. ניצחון'החוק' ההיסטורי על יוגוסלביה 2:1 (מצמד'שעריו של רפי לוי), היה כטיפה מול ים הכישלונות. בסוף שנות ה'60 חל המיפנה. עימנאל ('מנוקד') שפר, מאמנה עטורי'ההישגים של נבחרת'הנוער הו' עלה בדרגה ומונה כמאמן הנבחרת ה' אומית.

שורת

★ הביזיונות

מינויו של שפר סימן את תחילת 'תורה'הזהב של הכדורגל הישראלי, שעד היום מתרפקים עליו בגעגועים. בניצחו של מונקד העפילה הנבחרת בכחול'לבן לאולימפיאדת'מכסיקו ב' 1968, וזכתה שם במקום החמישי, אחרי שרק הטלת'מטבע אכזרית מנעה את

קומדיה של טעויות. רק כך ניתן לסכם את עידן מיליינקו מיחיק' כמאמן נבחרת'ישראל ב' כדורגל. ערב רגע'האמת של תחילת מישחקי הבית הקדם'אולימפי ב' אוקיאניה, פחות משלושה שבועות לפני שריקת'הפתיחה למישחק בין אוסטרליה לישראל, נראית הנבחרת ה' לאומית כמתאגף המתנרנד כשיכור בזירה, סופג מהלומות ללא הרף, וממתין לנוק'אאוט שיגאל אותו מיסודיו. יציעו הכמעט'שוממים של האי'צ' טדיין הלאומי ברמת'גן מעידים כאלף עדים על הפיחות שחל במעמד נבחרת'

רנני רוזנמל — ישראל'סולין שוב, להפסיד בכבוד?

יוגוסלבי כמעט'אלמוני כמאמן ה' נבחרת הלאומית, היוו את בעיטות' הפתיחה בכדור'השג, שהידרדר ו' הוביל את נבחרת'ישראל של היום אל עברי פי פחת. **אבי כמירי**

לאולימפיאדת מונטריאול, אך נכשלה שם. ב'1982, תחת שרביטו של ג'ק מנסל, הוגרלה הנבחרת במסיגרת קרם' הגביע'העולמי לבית אירופי קשה, ביחד עם סקוטלנד, אירלנד, שוודיה ופרטוגל. ישראל אומנם לא העפילה למישחקי'הגביע'העולמי, אך עמדה בכבוד מול אריות'הכדורגל האירופי, בחלצה שתי תוצאות'תיקו מול שוודיה, תיקו בודר עם אירלנד וניצחון (4:1) על פורטוגל.

ההידרדרות, שהסתמנה בכדורגל הישראלי, קיבלה תאוצה עם מינויו של יוס'יה מרימוביץ כמאמן הנבחרת. מרימוביץ, מאמן בעל רקורד דליל ובלתי'מרשים של תוארים, ניצל את הצטיינותו ביחס'ציבור ובעיתונות אוהדת, ונכנס לנעליים שהיו גדולות בכמה מידות על רגליו. כשהוא שבו

עלייתה לחצי הגמר. שנתיים לאחר מכן חווה הכדורגל הישראלי את 'ימי'מכסיקו העליונים', כאשר העפילו חניכיו של שפר לגביע העולם במכסיקו ב'1970, ולא הכזיבו. אחרי הפסד 2:0 לאורוגוואי באו מישחקי'התיקו עם שוודיה (1:1) ועם איטליה (0:0), והפכו את ישראל, בראשונה, לגורם בכדורגל העולמי. הכדורגלן הישראלי הפך, בן לילה, למיצרך מבוקש בשוק השחקנים הבינלאומי, וקבוצות ידועות חיזרו בלהט אחרי כדורגלנים מישראל. שלושה מכוכבי הנבחרת חתמו על חוזים בקבוצות'פאר אירופיות — גיורא שפיגל בליאון הצרפתית, שמואל רוזנטל בכורוסיה מינשנ' גלארבאך הגרמנית ומוט'יה שפיגלר כפ'ק פאריס ובסאן'דורמן הצרפתיות.

ניצחונות: אפס

12 מישחקים בינארציים קיימה נבחרת'ישראל בהדרכתו של מיליינקו מיחיק', ובטור הניצחונות רשום עדיין אפס. שלוש תוצאות'תיקו, תישעה הפסדים, ויחס'שערים מחפיר של 28 שערי'חובה לעומת שמונה שערי'זכות בלבד. זהו המאזן. לא נעים.

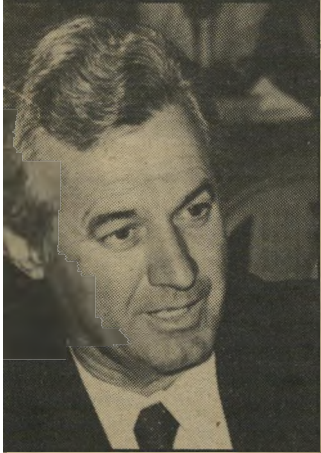
ישראל - צמח'אירלנד 1-1	ישראל - מלטה 1-1
ישראל - מערב'גרמניה 2-0	ישראל - שוויץ 2-0
רומניה - ישראל 2-3	ישראל - בלגיה 3-2
שוויץ - ישראל 0-1	ישראל - צרפת 1-1
ישראל - ברזיל 4-0	ישראל - רומניה 2-1
אייר - ישראל 0-5	ישראל - פולין 3-1

בקונספציות שגויות, הוביל מרימוביץ את נבחרת'ישראל אל אחד הביזיונות הגדולים ביותר בתולדותיה — מוקד דמות הגביע העולמי, באוקיאניה באוקטובר 1985.

הביזיון, שהביא אף את עסקניה ה' מסתאבים של התאחדות'הכדורגל ב' ישראל למנות ועדת'חקירה, באיצטלה של 'ועדת'לימוד ובריקת הכנת נבחרת'ישראל למישחקי גביע'הער' לם'. טיוח הביזיון ב'ועדת'הלימוד', ה' התעלמות אף ממסקנותיה הצמחונות, ומינויו של מיליינקו מיחיק, מאמן

אך מעל לכל — הכדורגל הישראלי השתנה לחלוטין, והפך מחובבני למיקצועני. נפרץ סכרה'השלומים, והכדורגל בישראל הפך למיקצוע העמניק שלומי'עתק לעוסקים בו. מי שסבר כי 'ימי'מכסיקו העליונים' יהיו פריצת'דרך, נוכח לדעת כי היתה זאת הברקה חר'פעמית ומיקרית של דור מוכשר מאוד ומאמן מיוחד במינו. מאז מנסה ישראל לחזור למפה העולמית ונכשלת.

ב'1976 אומנם הגיעה הנבחרת, בהרכתו של דויד ('דוביד') שוויצר,

מאמן מיחיק' מסע'כישלונות

מאמן שפר' חור'הזהב

ניר קלינגר — ישראל'רומניה איפה סטלמך?

ולרי יצא מברית-המועצות במירמה וחזר אליה בדרכו שוודי מזויף כדי להוציא משם את אשתו, ילנה (למטה) שאותה נשא כשהיתה בת 14

ציון צמיר, העלים הזה

קשה מאוד לדעת איזה חלק מסר פורו של ולרי סיחרולידה הוא אמת ואיזה הוא רימיון. גם כיום, לאחר שיחה ממושכת עם ולרי, ולאחר שר-איתי צילומים ותעודות שונות וניסיתי לאמת את סיפורו המדהים, אינני יודעת מה אמת בפרשה.

מה שברור הוא כי ולרי (43), הוא מרען רציני, שסיים את לימודי הפי-סיקה הגרעינית בברית-המועצות ועבד שם בפרוייקטים סודיים וחשובים. כידיו של ולרי תעודות המוכיחות זאת וקטעי-תענוגות על חלקו בפרוייקט האחרון שניהל שם, מחקר על בדיקת האטמוספירה בתחום האטום.

מכיון שולרי היה מרען בתחום זה סודי ורגיש, לא ברור כיצד הצליח לצאת מברית-המועצות ולעלות לישראל, אבל הוא עשה זאת בשנת 1983. לדבריו, רצה לעלות לישראל כאשר עלו הוריו, בי-1972. אולם כל בקשותיו הושבו ריקם. על כן החליט להתחכם.

מאחר שהוא יליד גרוזיה, חזר בשנת 1983 לטביליסי, עיר מולדתו. שיחד את מי שצריך היה לשחרר, התגורר בביתם של הוריו והציג את עצמו כפועל שחור. לדבריו קיבל כך את היתר-היציאה. הוא עזב את רוסיה, ואילו אשתו ובנו נשארו שם.

ולרי נולד ב-1945 בטביליסי, למשפחה יהודית ציונית. הוא הצטיין בלימודיו ואחרי שסיים את האוניברסיטה בגרוזיה נשלח לעשות את הרוק-טוראט שלו בלנינגראד. שם הכיר ווג מדענים יהודים שלמדו איתו. כאשר נולדה בתם, ילנה, עזר ולרי כגידולה כמו אב. כשהורים היו עסוקים, טיפל

אנוכי-ססיה

כאשר יצאו מבית-החולים שאלה הילדה את ולרי אם התכוון ברצינות למה שאמר לאביה. "התביישתי לענות לה בשלילה ולא רציתי לעלוב בה". אמר ולרי, ולכן ענה לה שהוא רוצה להתחתן איתה. אז חיבקה אותו הילדה ואמרה לו שהיא אוהבת אותו כבר שנים רבות וכי היא רוצה להיות אשתו. כאשר ביקרו השניים למחרת את האב הפצוע דרשה ילנה מוולרי שיחזור על הצעת-הנישואין שלו, והצליחה לשכנע את אביה שיסכים.

ולרי ידע כי בלנינגראד אין לו כל סיכוי לשאת לאשה ילדה בת 14, אבל חשב שאם יסע איתה לעיר מולדתו, טביליסי, יצליח לסדר משהו. הם נסעו לשם, אבל אפילו בגרוזיה לא מצא מישהו שהיה מוכן להסדיר לו נישואין רישמיים לילדה בת 14, לכן ערך חופה יהודית וכתב כתובה.

הווג הצעיר חזר ללנינגראד. הם התגוררו בביתו המפואר של ולרי, ואילו ילנה הלכה בכל בוקר לבית הספר. כעבור שנה נולד בנם היחיד, יעקב.

למרות מישרתו היוקרתית, ביתו המפואר ואשתו היפה, המשיך ולרי להתגעגע לציון. הוא רצה לעזוב את רוסיה ולחיות בארץ דמוקרטית. בשנת 1983 החליט לסדר את היתר-היציאה שלו מרוסיה באותה הדרך שבה הסדיר את נישואיו. באותו זמן כבר היה נשוי באופן רישמי לילנה, שהגיעה לגיל הבגרות.

הוא חזר לטביליסי, שיבש כמה

הגבר גדליהקומה בתינוקת הקטנה. הוא לקח אותה לגן ולשיעורי-הבלט, והיא התיחסה אליו כאל אביה.

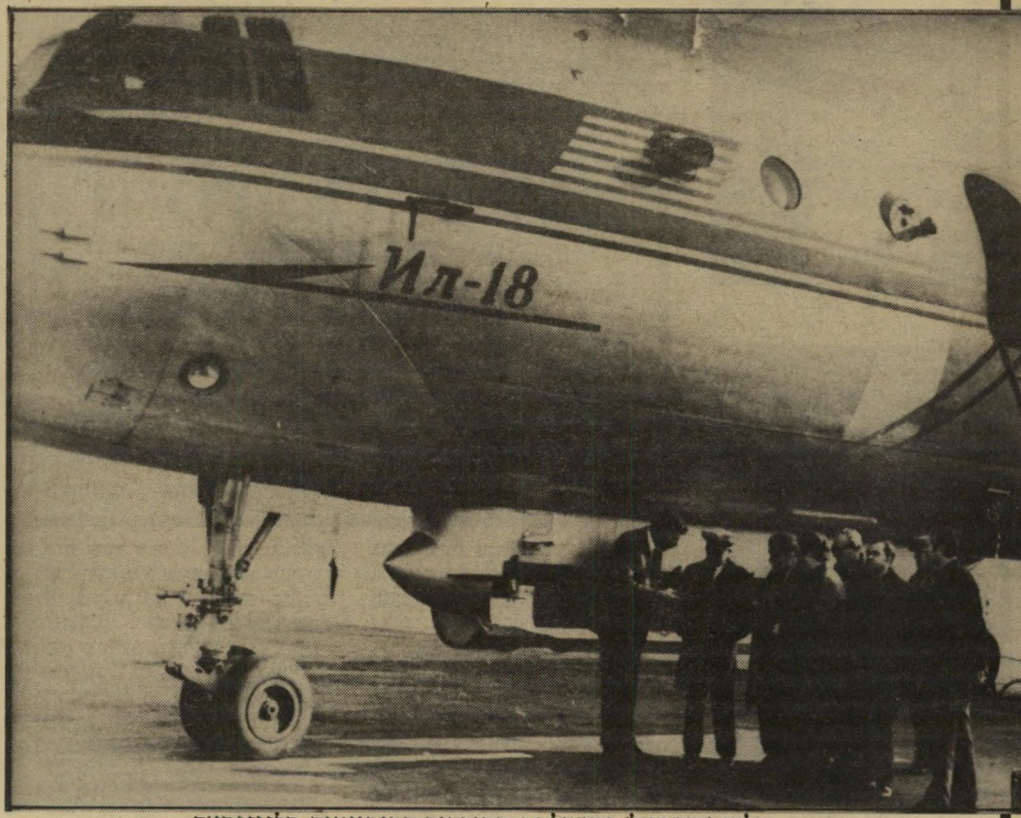
אסלה מבדולח

כאשר סיים ולרי את הדוקטוראט שלו התמנה לפרופסור-חבר באוניברסיטת לנינגראד, והקאריירה שלו ניגזרה. גם מצבו הכלכלי היה מצוין. הווילה שלו בלנינגראד היתה בת שלוש קומות ובה מעלית. הרהיטים היו עתיקים ומפוארים והקירות מנוספים משי.

בתצלומים שהביא איתו נראים חבריו למחלקה באוניברסיטה כשהם חוגגים במסיבה בביתו. הבית נראה יותר כמוסיאון, או כארמון מאשר רידה של אורח ברית-המועצות. ולרי מספר בחיוך כי האסלה בשירותים היתה עשויה מבדולח, שהוא הזמין אצל אומן מיוחד.

בי-1978 עלתה כל מישפחתו של ולרי מגרוזיה לישראל. הוא נשאר שם לבדו והובהר לו שלעולם לא יקבל היתר-יציאה.

בי-1978 נפצע חברו הטוב של ולרי בתאונת-דרכים קשה. כאשר שכב בבית-החולים, הביע החבר את רגנתו לבתו, ילנה. הוא שאל מה יעלה בגורלה אם ימות מהפציעה. ולרי, כדי להרגיע את ידידו, הבטיח שאם יקרה לו משהו הוא ישא את ילנה לאשה. ילנה היתה אז רק בת 14, צעירה מוולרי ב-19 שנה.

ולרי (משמאל) ומישלחת-החוקרים הסובייטית בלנינגראד אסלה מבדולח

ילנה במיזבחה של בעלה ועם בראה לישראל
20 אסף דורר שיחות מלפון לאשה

לכתיבה המיטפת המחוי, אבל השופט אריה סגלסון דחה את בקשתו ואמר כי אינו מאמין לסיפורו של ולרי בדבר הסיבות שבגללן רכש דרכון מזוייף. עורך-הדין קנה עירער לכתיבה המיטפת העליון ושם זכה. מאחר שכתבה האישום על הקשר לסחיטה באיומים הוגש גם נגד שני אורחים ישראלים אחרים — אהוד שמר וחנוך אלוני, והם שוחררו בעד רובה, קיבל השופט את טיעונו של הסניגור כי יש אפליה במעצרו של ולרי בעוד שהשניים האחרים משוחררים.

רה לו בטלפון על מסיבת-החתונה שאליה הומינה את אנשי הקג"ב ואת פקידיו הקונסוליה השוודית, כדי לשכנעם באמינות הנישואין. כאשר נאמר לו בטלפון שילנה קיבלה אישור לצאת מרוסיה באוקטובר 1987, מיהר גם ולרי לנסוע לשוודיה. הוא דאג קודם להשיג עבור ילנה ויזה לישראל והסדיר את כל העניינים עבורה. אבל כאשר הגיע לשוודיה ונפגש עם אשתו התברר לו כי הוויזה שהובטחה לו בארץ אינה תקפה. לאחר מאמצים גדולים חזר ולרי לישראל

האם ברחא ילנה היפה מבעלה העצור בישראל אל הבעל השוודי שהיא נישאה לו בנישואין פיקטיביים?

עורך-הדין קנה גם טען כי על-פי החוק הפלילי יש צורך באישורו של היועץ המיטפטי להגשת כתב-אישום בגלל עבירה שבוצעה על-ידי אורח ישראלי בחו"ל. לעניין הדרכון המזוייף לא נתקבל אישור היועץ המיטפטי. כמובן סיפר עורך-הדין קנה לכתיבה המיטפת את סיפור-האמת של ולרי לאשתו ובנו ואת הסבל שעבר, כדי לשחרר את

בסוף אוקטובר, וילנה באה יומיים אחת ריו. כאשר ירד בנמל-התעופה בלוד כשהוא מצוייד בדרכון המזוייף, נעצר ולרי. כאשר הגיעה ילנה, כיום בת 23, לישראל, גילתה כי בעלה בכלא, הוריו מתנכרים לה ואין לה קרוב ומודע בישראל. היא ישבה בישראל וכילתה את עיניה ברמעות. ולרי ישב במעצר וליבו התפרץ. הוא עשה מאמצים כה

ולרי עם פרקליטו קנה
קשר לסחום כספים בנורווגיה

ילנה. השופט מנחם אילון קיבל את טיעונו של הסניגור ושיחרר את ולרי לפני שבועיים ממעצרו. בשבועיים האחרונים טילפן ולרי לכל העולם כדי לגלות את עיקבותיה של אשתו. הוא גילה כי היא חזרה לשוודיה וכי היא מטופלת שם על-ידי משרד-הרפואה. היא לומדת את השפה ונתמכת על-ידי המדינה. ולרי הוציא כבר יותר מאלף דולר על שיחות עם אמה, בעלה השוודי וידידים בסקנדינביה, אבל עד כה טרם מצא את אשתו.

רבים כדי להתאחד עם אשתו, והנה, כאשר הצליח סוף-סוף להביאה לישי ראל, הוא נמצא בכלא והיא-חסרת-אונים. ולרי נעצר עד תום ההליכים באשמת קשירת קשר לסחיטה באיומים באוסלו, ועל זיוף דרכון ושימוש בו.

המיבצע הבא של ולרי

שמונים יום ישב ולרי במעצר ונאבק להשתחרר. ילנה נשברה. היא לא יכלה לסבול את המצב שאליה נקלעה. לא היה לה כסף, ידידים או תיקוה. היא לוותה כמה דולארים וחזרה לשוודיה, שם יש לה זכויות בגלל היותה נשואה לשוודי.

ולרי שכר את עורך-הדין שלמה קנה וביקש ממנו לעשות את כל המאמצים כדי לשחררו ממעצר. קנה עירער

אותיות בשמו, והצליח לקבל היתר-יציאה. הוא לא יכול היה להשיג היתר-יציאה באותה דרך לאשתו, מכיון שהיא נולדה בלנינגראד והעלאת שמה היתה מטורפת גם את היתר-היציאה שלו. הסבירו של ולרי לשאלה מדוע הסכים להשאיר את אשתו ובנו ברוסיה ולצאת משנו לבדו אינו ברור לגמרי. הוא טוען כי זוהי בטוח שיצליח להוציאם מיד אחר-כך לאיחוד-מישפחתו.

דרכון מזוייף

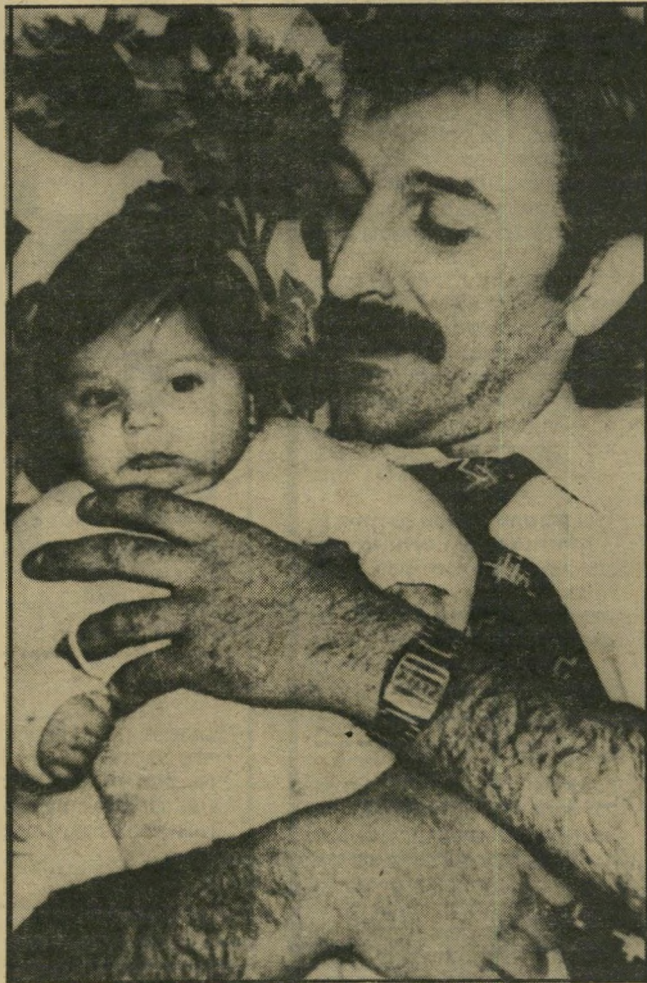
ב"1983 עלה ולרי לישראל. הוא פגש את בני-מישפחתו שפתחו בארץ עסק, וניסה למצוא מקום-עבודה כמייצג. אפשר להבין מדוע התקשה ולרי, העולה החדש מרוסיה, להשיג עבודה בישראל כמדען-אטום, אבל הוא טוען כי לא היה לו ראש לעבודה. הוא התגעגע עד שיגעון לאשתו הצעירה ולבנו, והקדיש את כל מירצו וזמנו כדי להתאחד איתם.

בחדרו בבית מיטלמן ברמת-אביב, מכוסים הקירות בתמונותיהם של אהוד ביו. ומסיגרת גדולה ניצבה תמונתה של ילנה ליד דגל ישראל, לפני גרות דולקים. ליד הנרות עמד לוח גדול שבו החליף ולרי מדי יום את מניין ימי הפרייה מאשתו, שהלכו והתארכו. חשבון-הטלפון שלו, לשיחות עם אשתו, הגיע 20 אלף דולר. למזלו של ולרי זוא הצליח להוציא מרוסיה סכום של כסף גדול שעליו חי בתקופה שלא עבד.

מזיחותיו עם אשתו התברר לוולרי כי תיקונו היא תבוא בעיקבותיו היתה תיקונו-שווא. אשתו סיפרה לו בככי שהיא מוסרדת על-ידי הקג"ב בגלל עריקתו של בעלה. היא סולקה מבית-הספר שבו למדה פסיקה ומת-מטיק, ולא הצליחה למצוא מקום-עבודה. שליחי הקג"ב הזמינו אותה לחקירות ארוכות בלילות והציקו לה בימיני. כדי להקל על חייה החליטו השניים להתגרש.

אבל אהבתו של ולרי לילנה הפכה לאט-אט לאובססיה. כאשר הבין שלא יצליח להוציאה מבית-המועצות ברוסיה, החליט לנסוע לאירופה ולמ-צוא זרבים עקלקלות. ב"1986 נסע ולרי לגרמניה ולבלגיה והסתובב שם בקונסוליות כדי לקבל ייעוץ.

לדבריו, נאמר לו כי מגוריו בישראל הם בעוכריו, וכי לא יוכל להיכנס לרוסיה כתייר, אלא אם כן יהיה ברור מדרכונו כי יותר משנה כבר לא ביקר בישראל. לכן, לדבריו, החליט ולרי לקנות דרכון מזוייף ולהשתמש בו.

ולרי עם יעקב התינוק ברוסיה
אבא בישראל, אמא בשוודיה

את רואה איזה כוח-צדון יש לי? שאל אותי ולרי כאשר סיפר לי על כך. השתגעתי לנשק את הילד ולקחתו בזרועותי, אבל חשתי שמכיון שהוא ילד הוא לא יוכל לשמור את סודי ולכן לא התגליתי אליו.

כאשר חזר ולרי מלנינגראד לסקנדינביה היתה לו תוכנית מושלמת. החתן השוודי אמור היה לחזור ולהיכנס לרוסיה שש פעמים במשך שלושת החודשים הבאים כדי לחזר אחרי ילנה. או היו אמורים להירשם לנישואין, ולהוכיח כי אין אלה נישואים פיקטיביים. אחר-כך היה "הבעל" הטרי אמור לדרוש את יציאתה של אשתו מרוסיה כדי להתאחד איתו.

ולרי לא יכול היה לחכות זמן כה רב בשוודיה, ועל כן חזר לישראל בדרכון המזוייף. לדבריו עשה זאת כדי שלא תופיע חותמת מדינת-ישראל על הדרכון והוא יוכל לבקר ברוסיה ולקחת משם את בנו, בתום שנה לשוהותו באירופה.

ולרי חיכה בישראל עד שנערכו הנישואין בין ילנה לשוודי. ילנה סיפ*

בריות ולרי ברמת-אביב לפני בו-אה של ילנה לארץ. ליד דיוקנה הודבק דגל ישראל, הודלקו נרות וסומן בכל יום מנין הימים מאז שנופרדו.

אזרח נורווגי, ולדרוש ממנו להחזיר כספים שהיה חייב למישפחתו בישראל.

בכתבה-האישום, שהגישה התובעת מרים רוזנטל, נאמר כי אחרי שנורו יריות לעבר ביתו של לונרון באוסלו, ואדם בשם פרנק איים עליו אימים קשים, התקשר גם ולרי לג'ק לונרון ודרש ממנו לשלם את הסכום שהוא חייב לבני-מישפחתו בישראל. לריברי כתבה-האישום אמר ולרי: "אם לא תשלם את הכסף שאתה חייב, אפוצץ את פרצופך ואת אצבעותיך. אשים לך רימונים, אחתוך את ראשך ופניך, ואז תדע כי העולם הוא ג'ונגל". שיחה זו הוקלטה על-ידי ג'ק לונרון והוא התלונן במישפחת-אוסלו.

קג"ב בחתונה

ב"ינתיים קנה ולרי דרכון שוודי מזוייף ויחד עם הארם שיועד להתחתן עם ילנה נסע ללנינגראד. הסיכון שנטל עליו היה עצום. הוא התגורר בעבר שנים רבות בלנינגראד ואנשים רבים הכירוהו שם. על כן שהה את רוב הזמן במלון ופגש שם את אשתו. הוא הסביר לה את תוכניתו, הציג בפניה את חתנה המיועד וביקש לראות את בנו מבלי שזה יראה אותו.

הבן יעקב
נשאר ברוסיה

איכתיב

לרותי

נעמי רון

להרצאות כאלה. חברה מעשיים, לא כולל אותי, יושבים בהעולם הזה. אמרתי לה שהיא יכולה לגלגל אותו לחדר, והוא בא, עם ספרים ביד, שאותם ניסה למכור לי. צעיר מזוקן בן 27, שלא מיהר להסתלק כאשר הודתי לו מראש שאין לי כסף לקנות את הספר שלו על גילגולי-נשמות (מאת הרב ר"ד ש.פ. ברג) וגם אילו היה לי, אין לי זמן וחשק לקרוא אותו.

אבל הייתי נחמדה, לקחתי ממנו ספר, ודיפרתי בו. פתאום ראיתי פרק בשם "כיצד נגלה את כיוונו האמיתי", וביקשתי מהאברך לתמצת לי את הפרק, לטובת קוראי המדור המיואשים ולטובתי הפרטית.

למרות שהוא הבין שכסף הוא לא יראה אצלי, הוא הסכים, וככה הוא אמר: "לפי הקבלה כל אדם הינו רק חצי נשמה. מכאן הרחף שלנו לחפש את כנף הזוג. לפעמים טועים, ונקשרים לאדם הלא-נכון בגלל משיכה זמנית. כן הוויג המיועד עשוי להגיע רק כאשר אדם נמצא בחיפוש אחר האני שלו, רק כאשר הוא מנסה להיות מושלם וטוב יותר, ורק אם הוא רואה בנישואין אמצעי להגיע לשלמות בחייו. רק אז, כמו עלי-תריס כתוב, הגורל יסדר את המיפגש."

אם האדם משועמם, או אומלל, וחושב שבכיוונו יפתור את הבעיות — זו טעות. זה רק יכפיל את הבעיות. האדם צריך להיות בסדר עם עצמו, או — כיוון שאף אחד לא יכול להיות בסדר במאה אחוז — מספיק לנסות להיות בסדר, להמשיך לחפש כל יום בחיים אחרי הטוב. וכל אחד אמר לדעת מהו הטוב? הנה זה שלי."

התעייפתם? או אולי גיליתם עניין? אם רק קורא אחד התעורר וספג רעיון חדש, אני את שלי להיום עשיתי. המי שך בשבוע הבא, כולל התאמת כיוונו לפי המזלות. להאמין בגורל זה יופי, עושה את החיים לקלים כאלה, ולי זה בהחלט מתאים, אבל מי שרוצה לניסוח סתם לעזור לגורל, יכול להכתוב מיכ"ת חביב, לרותי בטלפון, כתמיד 221017.

מירב גבאי

קטנה ועקשנית, בסדר בתורה

גנדרנית, נודניקית, פדאנטית, מטפסנית-פחד, ועם כל זה, קצת ביישנית.

"הייתי לא מזמן בלונדון, ואמרו לי שם שאני, באטרפליי, לא הבנתי למה הכוונה, שאלתי, ואמרו לי ש, באטרפליי, זה, בס' לנג, ביוטיפול, יפה."

"אחר-כך הייתי באתונה, ו- הצטלמתי עם השומר הכי נחמד של בניין הפרלמנט. אמילו שמתני יד על כתפו, למרות שאסור. למי חרת עברתי שם, והוא חיידך אליי, וגם זה אסור להם. כעבור יום שוב עברתי שם, והוא סיפר לי שבגלל החיידך הוא קיבל נזיפה ועונש של שמירת-לילה במשך שבוע."

גבר נאה

הוא רווק חיפאי, בן 28, עצמאי בעבודתו, 1.80 מטר גובה, אמר לי שמגדירים אותו כגבר נאה. הוא רוד"ה להקים בית חם, ולכך הוא מחפש שותפה רצינית. לסיום הוא הוסיף עוד משהו: לא שירתתי כצבא, מטעמי בריאות. אני מספר את זה כדי למנוע שאלות אחר-כך. אבל אין מה לדאוג, עכשיו אני בריא לחלוטין. הוא ממתין בת"ד 6568. חיפה.

★ ★ ★

פס ההצלחה

הוא בן 40, פנוי, איש-עסקים, עירניים ירוקות, גובה 1.74 מטר, נאה. אני נמצא על פס ההצלחה כבר שנים, הוא סיפר לי בטלפון. רוצה להיות מאושר עם משהו, לתת ולקבל הרבה חום, לחיות טוב, בשלווה. מעוניין להיכר בתורה בין 25 עד 40, בעלת הופעה נאה, מושכת, עם פלפל, טמפר-מנטית, מיוחדת, לא ביישנית, חברתית וספונטנית. אשמח אם יהיה לה, בנוסף לכל אלה, גם ראש טוב לעסקים, כי באיזשהו שלב, אם היא תרצה, הייתי שמח להכניס אותה לעסקים שלי — שיווק בעולם האופנה — ואז נוכל לעבוד בשיתוף-עבודה. הוא בת"ד 16143, תל-אביב.

★ ★ ★

דיווח מן הכנסת, מהשבוע שעבר: רמי אדרי הציע הצעת-חוק — למסד בבתי-ספר מסורת של ש"י רה-בציבור כל בוקר. אחד הנוכחים העיר שאילו הוא עצמו היה מתחתן עם אשה עשירה ויפה, גם לו היה מתחשק לשיר כל בוקר.

★ ★ ★

הגורל יסדר כיוונו

נראה שכל הפונים אליי, השבוע, הם גברים. מה קרה, בנות? התיאשתן? או הנה קטע שאולי יעזור אתכן: לכל אחת יש כיוונו המיועד לה. ברגע המתאים הוא יגיע. לא צריך להתאמץ, הגורל יסדר את המיפגש.

אך אני יודעת שזה ככה אבי יודי קביץ, אברך-שיבה וקבליסט, אמר לי. ישבתי לי במערכת, והמוכירה צעקה מרחוק: "מישהו רוצה לדבר איתך על גילגולי-נשמות." למה רווקא איתי, אני לא יודעת. היא בטח תיארה לעצמה שאף אחד אחר במערכת לא פנוי

פרפר זה יפה

כפי שבוודאי הבחנתם בחודשיים האחרונים, הפסקתי להציג בפניכם תמונות של פרנזיות יפות בנות 20 מינוס. ביקשתי שתספיקו לי את החלק הצילומי של המדור, אבל משום מה, הבושה (או אני לא יודעת מה) חוגגת. אז אני, בתגובה, הכרתי על שבי-תה, והפסקתי לחפש יפים ויפות. אבל השבוע בלי להתאמץ מצאתי אחת, והחלטתי שהיא תקשט יפה מאוד את המדור חסר-התמונות שלי (התמונה שלי, כך הודיע לי המפקד, עורך התבנית יוסי שטן, לא נחשבת). קוראים לה מירב גבאי, והיא כמעט בת 18 וחצי, 1.73 מטר גובה, גוף חסוב, ראש טוב, וככה היא מספרת על עצמה: "אני מזל בתולה קשה מאוד — עקשנית, ביקורתית, יודעת להיות רעה,

תשבץ השוכן הזה

2633

מאריך:

9	8	7	6	5	4	3	2	1
14		13	12		11		10	
	19	18	17	16		15		
	23	22			21		20	
27		26			25		24	
		30			29	28		
			32			31		
37	36	35				34		33
				40	39			38
			41					
				46	45	44	43	
			47					
				50		49	48	
				52		51		
60	59	58	57	56		55	54	53
			64		62		61	
		69	68	67		66		65
			73	72		71	70	
						74		
80	79	78					77	76
				85	84	83		82
	87	86						
		91						88
97		96			95	94	93	92
	103		102		101	100	99	98
			105					104

- 1 פרי הצלף; 5 ררחי; 10 עוף טורף; 11 ישיש; 13 כינוי כבוד לנפטרי; 14 ציפה; 15 כמתנות. 16 קורקור. 18 רוח. 20 אחוריהגוף; 21 צמח-מים; 22 עמוד; 24 בן ירבעם; 25 נהר באפריקה; 26 עץ פרי; 28 טייסת; 30 פרפרת; 31 משורר גרמני; 32 פעילות וולקנית; 34 חוד הסכיף; 35 פן; 38 דמות שספירית; 39 תבלין; 41 משה; 42 גוף; 43 אם הפנינה; 45 נהי; 47 מגש; 48 אחי הברק; 50 עיר השוטים העממית; 51 כלי לנזולים; 52 צף; 54 שלט ביד רמה; 57 פרי עסיסי; 61 מכיירי המלחינים; 62 כספני; 64 מילת ברירה; 65 בן העז; 66 נושא תורה; 67 ענו; 69 כתם שמש; 70 קש; 72 נחל; 74 גובה; 75 חי בעל שר-גלים; 77 פושע אלים; 78 יצירת המהר"ל מברג; 81 כננה; 83 גיל חופה; 85 מחזאי; 86 ללא בליטות; 88 משמש למאור; 89 המקדש ברדלי; 91 אנקול; 93 רסן; 95 בגד; 96 כיסוי הבניין; 98 טנא; 100 יהיר; 102 גוף; 103 עמית; 104 שם של דג (סוכה יח); 105 עץ נוי.

מאריך:

- 1 מתכת שאינה מחלידה; 2 לעג; 3 צינור בליעה; 4 עיר כהנים; 6 סוד; 7 בן; 8 חידת חשמה; 9 נועם; 12 חיה בעלת קרניים; 15 אמת-מים; 16 מועד; 17 אחד המזלות; 19 עשב רב שנתי, ארטישוק; 20 מבני יעקב; 21 מירווח של שמונה צלילים בסולם; 23 אחד התווים; 24 אבי אבנר; 26 שטה עממי; 27 מנת אוכל; 29 קול; 30 סיפור; 33 מגורים; 34 גלדיאטור; 36 אגודה למניעת גרנקומיות; 37 מבני יוסף; 40 מילת שלילה; 41 גיבועה; 44 ביש; 46 בן; 47 רסיסי-לילה; 49 עיר קדושה לאיסלם; 50 פשע; 53 בית-תפילה מוסלמי; 54 נשק; 55 רצוף; 56 ריקבון; 58 כמו 100 מאון; 59 מאמין מוסלמי; 60

תן טרמפ לחייל

איתן עמיהי הדברת מזיקים

ב"מ מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים, עירפול מיוחד לארועים למניעת יתושים וחרקים מעופפים.

1987

רמת-גן רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272-6-5-790114

בשמירה על בריאותך ורכושך

חיים בניחין

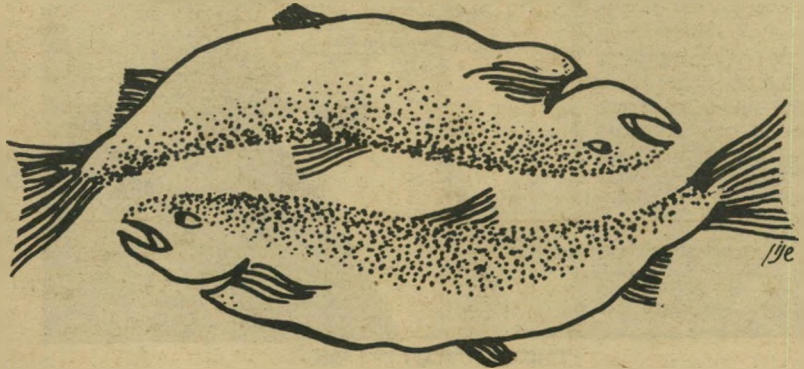
מזל החודש: דגים מה צפוי ב-1988 מזל דגים

שנת 1988 אינה מן השנים המבטיחות שקט, נוחות וחוסר-דאגה. הכוונה אינה דווקא למזל דגים, אלא, באופן כללי, לכל המזלות. מלבד תקופות קצרות לא תהיה זו שנה נוחה. אולם, בהשוואה לשנתיים האחרונות שעברו על בני מזל דגים, תהיה זו שנה קלה וטובה יותר, מהשנים שקדמו לה. שנת 1986 הייתה שנה מעורבת. כלומר, היו בה גם הישגים והזדמנויות בתחומים שונים. 1987 הייתה קשת ובעייתית יותר. ב-1986 שהה כוכב יופיטר בדגים וריכך את הקשיים שהקרין כוכב סטורן למזל. אשת-קד שראו בני מזל דגים חשופים למגיעותיו של כוכב סטורן. הימצאותו של הכוכב, אז, יצרה היבט קשה למזל דגים, והוא זה שהביא לקשיים. יציאתם של שני הכוכבים - סטורן, ואוראנוס - ממזל קשת, וכניסתם למזל גדי, מקילה על בני המזל. מצב חדש זה קשה לכולם, אבל בני מזל דגים ירגישו מחותמוק, עיכובים ומעצורים בכל מה שעשו. מצב-הרוח שתמר, דרכים חדשות יפתחו בפניהם והם יוכלו לנוע ביתר חופשיות.

איש אינו מעוניין להתנסות בקשיים, אך קרינה קשה של כוכבים אינה נעשית כדי להקשות, על-פי-רוב זהו זמן שבו נבנים - אומנם במאמץ רב ובעבודה קשה - אך כשזה עובר מתברר שעצם ההתגברות על הבעיות היא מחזקת ומחשלת, ומביאה, בסופו של דבר, לכוחות מחודשים ולמרץ להתחיל מחדש ולהגיע להישגים גבוהים יותר.

שנה זו היתה טובה יחסית מהבחינה הכלכלית. השנה הבאה תהיה די מעורבת. בני דגים יצטרכו להיות מאוד זהירים. יש נטייה לסבול מהפסדים בגלל שיקול לא נכון. אין זו השנה המתאימה לבצע ספקולציות, או לסמוך על המזל. הכל צריך להיעשות בשיקול דעת, כשכל מהלך נמדד ומנוגד לגבי השלכותיו על העתיד.

אלא לשבע השנים שחלפו. כוכב אוראנוס, שנכנס לקשת (בית עשירי) - בית הקאריי (רה) לפני שבע שנים, הביא למהפיכות, לשינויים, לתפיסה שונה ולשאפה למצוא דבר-מה שונה לחלוטין. כוכב סטורן, שנכנס לבית העשירי לפני שנתיים, הכביד עליהם והגביל אותם כל-כך שהם נאלצו לקבל החלטות. להיאבק בעצמם ובאחרים ולהתקדם, למרות כל המיכשולים שניצבו בדרכם. עכשיו הם מתחילים ליהנות מתוצאות המאמצים. השנה, אחרי שמצאו את הכיוון, הם יוכלו להגשים את שאיפותיהם ולהתקדם ביתר קלות. נסיעות רבות צפויות להם במסגרת העבודה. מציאת ידידים חדשים ושונים, מאלה שאלהם היו קשורים בעבר, תעזור להם רבות בדרכם החדשה. יש תקווה

שנה קלה יחסית לבני מזל דגים - הגשמת שאיפות הישגים, מצב-רוח משופר. היכרות קשרים חדשים ונסיעות רבות

השנה יתכנו הוצאות רבות שלא נלקחו בחשבון מראש, כך שגם אם ההכנסות יהיו טובות, לא יסאר מהן הרבה. רצוי, אם כך, לחסוך יותר, במיוחד בתקופה שבין ספטמבר לנובמבר.

מגורים תהיה זו שנה קלה יותר. אלה שהתקשו למצוא מקום-מגורים מתאים, לרכוש דירה, או אף לשפץ, יוכלו לעשות זאת השנה ביתר קלות. בכל הקשור לנושא המגורים לא צפויים קשיים מיוחדים, כך שבני דגים יוכלו לשפר את תנאי-המגורים שלהם ולהינות מעצם החידוש והשינוי.

אפשר יהיה להינשא ביתר קלות, וכן לפתוח בקשרים חדשים ובריאים יותר. פרידות, שהכאיבו בשנתיים האחרונות, יפוצו ביצירת קשרים חדשים. מכרים חדשים ינסו למעגל בדרך מיקרית ובעיקר במקום-העבודה (לאו דוקא בעבודה עצמה, אך אולי דרכה), או במקומות שנושאים אופי חברתי, דוגמת מועדונים, או מקומות שבהם עוסקים במעילות חברתית לאחר שעות-העבודה.

לימודים מבחינה זו מצפה להם שנה קלה יחסית. הרומאנטיקה חשובה לכם מאוד. בני המין השני נמשכים אליכם, אולם אלה שבהם אתם רוצים אינם בהי-שגירי. הם אינם מש-רים הרגשתי-יציבות ומ-עוררים את הביטחון. מגישה, שתתקיים ב-20, או ב-21 בחודש, תבטיח רבות, אך כבר למחרת צפויה אכזבה. כדאי שהפעם תעמדו על המישמר. בעיות כספיות מעיקות עליכם במיוחד ב-22 וב-23. יגיעו אליכם תביעות להתשלומים שונים, אך יתכן שחלה טעות.

זהו שבוע קשה במיוחד. שקט שלפני הסערה יוצר הרגשה לא נוחה. כל מה שנשמר עד נכשיו בסוד יכול להחלול לפתע בגלל חוסר זהירות, או דיבורים סותרים עם אנשים לא וכוונים. אתם עומדים לפני שינויים חשובים מ-אוד, ולא תמיד מתוך בר-רה, אולם חייבים לשים לב לתנאים שנוצרים סביבכם. אם אפשר - רחו כל שיינוי לחדש הבא. בעבודה היחסים רגישים מאוד. שימו לב לסימונים להיחלם נדבם מאחורי הגב. כוח גדי נוטות לפתוח במריבה עם בקהונ.

נסיעות שתכננתם עלולות להתבטל. לא מומלץ לתכנן עכשיו נסיעות, אפילו אם אתם מתכוונים לבצען בתקופה רחוקה יר-חר. בעבודה אתם נתקלים בקשיים שאינם תלויים ב-כם. קשיים כספיים מעכ-בים השלמת פרויקטים חשובים, ועבודה זו מחרי-פה את הבעייה הכלכלית. למרות שאתם עובדים קשה לא מאפשרים לכם לעמוד בהתחייבויות ש-נתתם. חפצים יקר-ערך עלולים להיעלם. שימרו היסב על כל מה שיקר לכם ודאגו שהדירה והמכונית יהיו נעולים היטב.

ענייני כספים ממשיכים להדאיג אתכם. אל תמהרו לבצע צעדים דראסטיים בכל מה שקשור למכירה, לקני-יה, או לעסקה כל-שהי. המהירות, שבה אתם רגילים למעול לא חר החלטה, אינה מת-אימה לחדש הנוכחי. הוצאות גדולות, או התחייבות לטווח רחוק יגרמו לנזק. בעבודה, טפלו בממונים עליכם בכפפות של משי. דע-תם עליכם תקבע רבות את עתידכם המקצועי. אתם מתחילים בדרך חדשה.

קשה לכם מהבחינה הנפשית וגם הגופנית. אינכם חשים טוב, ואתם סובלים ממחלות ישנות שמקדו אתכם בעבר. שום דבר לא גו-רם לכם שימחה. צל מלווה אתכם בימים אלה וקשה להשתחרר ממנו. ה-18 וה-19 יהיו קשים במיוחד. אך הם יקבעו את השבועיים הבאים. עומס-עבודה, אינו מקל עליכם. אין לכם ברירה, אלא לבצע את כל מה שמצפים מכם. הצלחה מיידית לא מובטחת ותצטרכו לגייס הרבה סבלנות.

אתם עייפים ונוטים לדיכאון. מומלץ להתרחק מכל התחייבות, לשבת יותר בבית ולנוח. בענייני הרגש אתם די מוכזבים. הציפיות, שהיו לכם מק-עד החדש, אינן מתממשות וההרגשה היא שנוצלתם. כדאי שלא תמהרו לחת-להקריב ולוותר לבן-הזוג, ביחוד אם אינכם מכירים אותו היטב. בני מזל אריה וסלד עלולים לפגוע בכם קשות בתקופה זו. חברי-אוח אינה טובה וכדאי לברר מה אינו כשורה. בעבודה התקדמותכם טובה. אתם מאוד עסוקים ויוצאים מהקשיים.

אתם שקטים ורגועים יותר. הדבר יתבטא בפקום העבודה וגם ביחסים עם הסביבה. יש מי שיוכל לעזור לכם לבצע את הע-בודה, אך תצטרכו להתפ-שר על עמדותיכם ולתת ביטוי לרגינות שלא מוצ-אים חן בעיניכם ברו-ראשון. בענייני כספים מצבכם משתפר. לא מדו-בר בכסף שהרווחתם בסו-ידיים, אלא בעיקר בכס-פי-שישפחה, או בירושות ובהגדלות. ה-21 וה-22 טובים לטיפול בכספים, אך קחו בחשבון שהזוי-תקופה מבלבלת, ולכן הקפידו להיות מסודרים.

Grid of zodiac signs with descriptions: טלה (Aries), סרטן (Cancer), דגים (Pisces), ארנב (Taurus), ארנב (Gemini), אריה (Leo), שור (Virgo), ארנב (Libra), ארנב (Scorpio), ארנב (Sagittarius), ארנב (Capricorn), ארנב (Aquarius), ארנב (Pisces).

רחל מרחלת על כל העולם

יחסי ציבור פרטיים

פעם, כשאודי אנג'ל, בן למישפחת אנג'ל המפורסמת, היה אומר לאשתו שהוא יורד לאילת, היא ידעה שהוא הולך להיפגש עם **ענת עזר**, היח"צנית של מלון אויה סונסטו. אשתו, **ליאורה**, בתו של איל-הספנות יולי עופר, ידעה שהוא מתפרפר, והכינה שזה זמני וכך היה. אחרי שהרומאן נגמר, חזר הבעל הסודר לרעייתו האוהבת. אך בעת האחרונה התחיל הבעל להיעלם שוב, והפעם במרחבי גוש דן. רעייתו חשדה שמדובר ברומאן חדש, אך בחוש הנשי שלה היא החליטה לברוק את העניין.

אודי אנג'ל במרחבי נושדן

בחשאי, וגילתה שהיח"צנית מהעיר הרומית העתיקה את פעילותה המיקצועית בתחום הפירסום למרכז השפלה, ובעיקבות השינוי התחרש הרומאן.

האשה החכמה נקטה יוזמות. הבעל שוב חזר לביתו, ושלוס-הבית הושב על כנו. כעת ענת עזר מקווה שאולי בפעם הבאה יהיה לה רומאן עם גבר פנוי.

צבי טיב העולם הזה

אסי ריין וקרוליין לנגפורד האמא התעצבנה

ובמשך שעתים הוא קרא לה את כל החומר. לא, אני לא יודעת על חשבון מי הטלפון. אמא של קרוליין מאוד התעצבנה, ומייד היא טילפנה לבתה וצעקה עליה כאנגלית. זהו!

אסי ריין — ידעתי שנחשתם כבר — לקח את שלושת גליונות ידיעות אחרונות. שכהם התי- פרסמו קורות-חייה של קרוליין לנגפורד עם ריין הצעיר, תירגם את כל החומר לאנגלית וטילפן אל אמא של קרוליין, היושבת באנגליה,

צעקות באנגלית

דין! געולר! מספיק! אני לא רוצה יותר לשמוע! מה אתם רוצים ממני? אני לא יכולה יותר! אני לא מוכנה יותר! מסרבת לשמוע! מסרבת להקשיב! תעזבו אותי! אין לי כוח! אני ממוטטת! אני שבורה! אני הרוסה! קצתי בחיי! לא נרדמת בלילה! נמאס לי מהמישפחה הזאת! אם אשמע עוד סיפור אחר עליהם, אחתוך לי את הוורידים. זאת הבטחה! אז עכשיו הסיפור האחרון, ויותר לעולם לעולם-לעולם לא תשמעו ממני כלום באתו עניין.

המדע לשרותינו

פעם, כשאשה מבוגרת ניהלה רומאן עם גבר יותר צעיר ממנה, סבלו מזה כולם. כל החברים של הגבר היו אומרים, "למה הוא לקח זקנה?" וכל החברים של האשה היו אומרים "מה היא צריכה את הילד הזה?" אבל אנחנו חיים בסוף המאה ה-20, והמדע עובר לטובתנו שעות נוספות. הנה, המיקרה של **אשת-העסקים** המפורסמת, **שבועלה** התגרש ממנה לפני קצת יותר משנה, ואחרי-כך ניהל רומאן עם **האלמנה** הכי מפורסמת בארץ. האשה היתה במשבר שנמשך די הרבה זמן, וזאת אומרת עד שהיא פגשה **גבר** הצעיר ממנה בשמונה שנים, ובעזרתו התחילה לחייך שוב. אבל האשה, למרות האהבה, לא נעשתה עיוורת, ובכל בוקר היתה מסתכלת בראי ואומרת לעצמה "אני נראית מבוגרת ממנו, וזה לא טוב." אמרה את זה פעם, אמרה פעמיים, אמרה שלוש, ואחרי זה טילפנה למנתח פלאסטי וקבעה תור. לפני שבוע ראיתי אותם. היא נראית יפה, ואלמלא ידעתי שהוא צעיר ממנה, לא הייתי מעלה ברעתי. טוב, אז גם את הבעיה הזאת פתרנו. אפשר להמשיך הלאה.

ועוד דיין

לפני כמה חודשים סיפרה לי אחת מדוגמניות הצמרת שהיא ראתה את הגברת **רחל דיין** המטיילת בשעות-הערביים בים העתיקה בין הגלריות והמיסערות, כשהיא מלווה בגבר מרשים וצעיר. לא האמנתי. ימים אחרים לאחר מכן סיפרה לי אופנאית ידועה, המתגוררת ביפו המשוחררת, שהיא ראתה את הגברת ריין האלגנטית כשהיא רצה על חוף ימה של יפו, בחברת גבר מרשים וגבה קומה, ושניהם לבושים בטריווינג. אפילו לא ביררתי זאת. אמרתי לעצמי שהן בוודאי טעו, וזאת מישהי אחרת. מה גם שחל שינוי כתיסרוקת שלה, ושהמרחק שבו שתי הנשים צפו בה היה רב. לפני כמה ימים התקשר איתי השפיון שלי במנדלי-דייד וסיפר לי שהוא ראה את הגברת ריין יוצאת לכיוון החניה של בניין-מגוריה, בחברת גבר אלגנטי, ושהשניים נראו מיוודים מאוד. אבל

מצא אשה טובה — מצא טוב

מירה שאר ואשתו החוקית לא הספיקה לו

על **מירה ומושה שאר** כתבו הרבה, בזמן האחרון. בנייהווג הם בעלי-הברת-האופנה מיפ, שהסתככה בצרות גדולות. משה שאר נשא את מירה לאשה לפני 10 שנים, ובעזרתם של הורי מירה, שהם בעלי מיפעל-בגדים בבלגיה, פתחו מירה ומושה בית-חרושת שהלך וגדל וגדל, עד שכנראה התנפח לגמרי והתפוצץ. בזמן שמיפ היה עסק משגשג, הרגיש משה שהוא כמעט מלך-העולם, ובתור שכזה אשתו החוקית לא הספיקה לו. היו לו איראלה רומאנים קצרים, וגם רומאן אחד ארוך ורציני עם אשה בשם **אילנה**, שגם עסקה בענייני-אופנה. כשנודע הרומאן למירה ולמישפחתה, הם הפעילו עליו לחץ לנתק את הקשר, והוא אומנם ניתק, ואילנה נסעה לפאריס. אבל בארץ נשארו הרבה נשים, וגם חוץ-לארץ מלאה בהן. באחד ממסעותיו למיורח הרחוק הכיר **אמי ריקאית** עשירה, התאהב בה ונשאר איתה. פעם בחודש הוא היה מגיע ארצה, לבקר את אשתו ואת הבנות, וחוזר לאמריקאית. ככה זה נמשך זמן רב — למעשה עד שמישטרת-ישראל שמה עליו יד, והושיבה אותו בבית-המעצר, עד שהתביעה נגדו תהיה מוכנה או לא. תנחשו מי באה לבקר את משה שאר כמעט בכל יום בבית-המעצר, כשהיא מביאה איתה חיוך חם, סירים מלאים אוכל, עיתונים וספרים? מירה שאר, כמוכן. אז אני אומרת לכם — אם לא בשביל משהו אחר, אז לפחות בשביל יום גשום צריך שתהיה לכם אשה חוקית.

חשבת לעצמי שאילו היה זה באמת רומאן, אז הווג הרומאנטי היה בוודאי מעדיף להיפגש בחלקים אחרים של ארץ-ישראל. שיערתי שזה אחד החתנים שלה הרואג לה. אז החלטתי לדרג-דרג אותה ולשאול למוצא פיה, אבל לא הצלחתי להשיגה, ובינתיים הסיפור נותר כחידה לא-פתורה.

רחל דיין נבר מרשים ואלגנטי

רינוני רון

אהבה לא מהנשיכה הראשונה

יש חיים אחרי רחלי חיים

רחלי חיים ובני נדלר היא התאהבה במתופף

לוליק, הזמר בעל הקול המלטף, עשה את זה בפעם השלישית. התחתן, זאת אומרת. הוא יסגור, בדיוק השבוע, 50. היא בת 29. אבל מה זה פער של 21 שנה כשיש אהבה? הסיפור התחיל לפני שנה וחצי, כאשר רונת וייסבלט, רווקה חמודה, עובדת-בנק, הגיעה למועדון הסרוף הקטן ביפו, שם לוליק הוא זמר הבית. היא באה עם אחיה וגיסתה, כדי להגוג את אירוסיהם. הזמר המוזק והמבחר הכיר של לחגוג את העמים שלו מצאו חן בעיני השלושה, והם החליטו שאותו, ורק אותו, הם רוצים בחתונת אחיה של רונת.

איציק ביר

אלון הלל, שהיה אז קצת נשוי לשחקנית ציפי מור, ובני נשאר לבר, הרוס ופגוע. הוא הרי אהב את רחלי מאד, ואפילו ויתר על הקאריירה שלו, כי הוא חשב שלפחות אחר צריך להביא פרנסה בטוחה הביתה. במשך ארבע שנים הוא ניהל את תחנת-הרלק של אבא שלו, עבודה שדי עלתה לו על העצבים ותיסכלה אותו.

נדלר, במנוולוג קצר: כשנפרדנו, רציתי לטפס על הקירות מרוב צער. לא רציתי בכלל לצאת מן הבית. כל הביטחון העצמי שלי נעלם. היה קשה. נשמות טובות דאגו להודיע לי שראינו את רחלי פה, ראינו אותה שם. לאט לאט יצאתי מזה, כוכות החברים הטובים שלי, הזני נחמיאס ובעלה צביקה, שסחבו אותי בכוח לבלות איתם.

עכשיו, שנה אחרי, כשהוא כבר בן 32, הוא מרגיש נפלא, ברור לו שיש חיים אחרי רחלי חיים, שהיתה כל עולמו. הוא מתרכז בקאריירה שלו. מרגיש חופשי כציפור. עכשיו, אם לא יהיה מה לאכול, הוא אומר, "אי מה, זה רק אני לבר".

אבל לפי הכיסופים ששמעתי בקולו למיש פחה, לילדים, לא נראה לי שהוא יישאר הרבה זמן לבר. המדלך שלו תגיע, מתי-שהוא.

באחת ההצגות האחרונות של טימפוניית הצעצועים ואדון מחשב, הצגת-ילדים הרצה עכשיו בארץ, ניגשו ילדים לומר בני נדלר ושאלו אותו: "נכון שאתה אורי מצפון דרום?" הבחור, שלא ראה טלוויזיה בחודשים האחרונים, מפני שהיה עסוק מדי בעניינים אחרים, לא הכין על מה הם מרכיבים. חשב שאולי הם מתכוונים למישהו מהלהקה הצבאית, וענה ברצינות: "לא, אני בני מפיקוד מרכז".

החברה מההצגה התפוצצו מצחוק, הסכירו לו שהילדים מתכוונים לשחקן סטריק סוויזי, המגלם את הגיבור הרומי אורי מיון מסדרת הטלוויזיה הידועה. הם הסתכלו בו טוב-טוב, והחליטו פה אחד: "כן, יש משהו, אתה רומה לו, אבל הוא יותר יפה ממך".

כפי שכולם כבר ראו, אורי השיג סוף-סוף את מדלך היפהפיה שלו, אחרי הרבה צרות. בני, לעומת זאת, עדיין מחפש אותה. בעצם, מומך מוזמן הוא מצא אותה. קראו לה רחלי חיים, הזמרת היפה והאכזרית, זאת שאוהבים לקרוא לה "היפאנית של עולם-הבידור". אבל מה, החיים זה לא פיקניק, ואחרי 10 שנים של ביחד, חמש לפני החתונה, חמש אחרי, הוא איבד אותה. היא התאהבה במתופף מהליגה הלאומית,

גדון עמוק (3) נערת הביפר

בשבוע השלישי לעבודתו החליט הגרון העמוק לספר סיפור שלא כליכך בא לי עליו, כי שום אישיות ידועה אינה מככבת בו. אבל הקול המיסתורי קטע את מחאתי, אמר שזה מה שהוא רצה לתת לי השבוע. יש לו הסדר שלו, ושלא אפתע לו בעניינים. אז כמו שנאמר: כאשר מקבלים סוס במתנה, לא בורקים לו את השיניים. אישיות ידועה אומנם אין כאן, אבל בית-הדירות המפואר, המככב כסיפור, מאכלס כמה דמויות מפורסמות. אני משערת שהם יקראו בעניין את הקטע, ויתחילו לבדוק מעתה בחשך כל ריחת חדשה וצעירה.

סיפר הגרון: למרות השל המסויים בעיסקי הנדלר, יש בנורה אחת המתעניינת בקניית רירה. מדובר ברירת-פאר כסיונדי דויד. היא בת 22, בסך-הכל. זה יעלה לה, ולא מדובר בפנסהאון, ברבע מיליון דולר. בשנה האחרונה הוקרנו ארבעה סרטים, שהיה להם מכנה משותף: נערת ליווי. שירותים אישיים.

נסף. יש לה מדים — כיגדי ערב סקסיים, והוא היא כמו חייל, היודע שיש לו כדויכך שנות-שרות. העבודה, בינתיים, היא כל חייה.

ההורים שלה יודעים מה היא עושה. הם ניסו להזיז אותה מהעיסוק הזה, ניסו להציע לה כסף, אבל הם, כשני שכירים, די מוגבלים. אלפיה ירוקה ביום היא לא יכולה לקבל מהם.

במשך השנה וחצי לעבודתה, היא נעשתה מוכרת למדי בעיר. קציני-ביטחון כבתי-מלון מכל הסוגים מכירים אותה. יש לה הספק גדול, והיא לא כרנית במיוחד — יוצאת ונכנסת עם בני כל הדתות, הגילים, הצבעים.

יכול להיות שהיא המוכרת ביותר בין חברותיה למיקצוע. האחרות הן, בחלקן, מבוגרות יותר, גרושות אשר צריכות לפרנס ילדים וכדומה. רק אצלה זו ממש אובססיה.

סדרים שלה הוא ברך-כלל כזה: היא קמה ב-5 אחר-הצהריים, מקבלת את קריאות הטלפון שהצטברו עבורה. למעשה, היא לא נערת-טלפון, היא נערת-כיפר. היא עובדת בלהט ובחשק עד 5 לפנות בוקר, וחוזרת לישון, לבר. לא סרטים, לא מיסעדות, לא דיסקוטקים, לא מחורים. לא רוצה לישוע על קשר רציני, או חתונה. כאמור, אובססיה לדבר אחד.

עד כאן הגרון. אחרת יפה תודה, ושאלתי, שוב: נו, מתי כבר ניפגש? התשובה היתה: כשהגרון יהיה צרוד.

נדלק על התמונה

לא מזמן ראו אותה בטלוויזיה, כלהים בראש. בשימלה סקסית שחורה, צמודה לגוף, כתפיים חשופות וסרט בשיער, כשהיא שרה את השיר שלה, נעזבת בלדה, מאופרת, מקושטת ומעכסת סטייל מאדונה. המסך כמעט נשרף מהאנרגיה שלה, ואני מכירה כמה גברכים שנדלקו, אבל מוטב שהם יקפאו את ההתלהבות, כי עד להודעה חדשה, הגברת הצעירה הזאת, רונלי קחמן, תפוסה.

עד גיל 16 קראו לה רונת, אבל אז היא החליטה שהשם הזה נאמס לה, והיא חיפשה לעצמה שם מסעיר יותר, דומה בצלילצולו למקור. היא בת 22, ועד שתגשים את החלום ותתפרנס כזמרת, היא עושה זאת כקצינת-ביטחון בנמל התעופה. מתחקה נוסעים, כדי לוודא שהם בסדר, ולפעמים גם מחטטת במגריהם. פה ושם מפנים להתחיל איתה, אחר-כך שנהנים מהבדיקה, מבקשים טלפון. היא מחייכת, נחמדה, אבל שומרת מרחק.

האחר בחייה, שממנו איננה שומרת מרחק, הוא עולה חדש מבריטניה, בריגילה, אדם נובל שמו. הוא לומד עברית באולפן, ומפני שהוא גבוה, נאה

רונת ולוליק לוי

האח הדגול של אושיק אחרי הערב הראשון הם ניגשו ללוליק, ביקשו את שרותיו, אבל הוא סירב בנימוס. מה לו ולחתונות? אבל הם לא ויתרו, והתחילו להגיע למקום ערב-ערב, ולגונד אחרי ההופעה. לוליק התרכז לנוכח הנאמנות וההערצה, והסכים, "תמורת סכום לא-סימלי", כמו שהוא אומר. מפה לשם, הזמר ואחות-החתן התיידדו. הוא אומר שאצלו לו לא היתה "אהבה מהנשיכה הראשונה", והיא טוענת "אצלי דווקא כן". במשך שנה הם גרו ביחד. לפני חודשיים הם נישאו בחוג המישפחה, כשלוסי, הבשן הידוע, מכין את הארוחה לכולם. עכשיו רונת בהריון, בחודש השביעי.

אבי ורדיק, העולם הזה

רונלי קחמן ואדם נובל

שם מסעיר יותר מהמקור ובנוי היטב, הוא מקבל מדי פעם הצעות לדגמן. עוד לפני שהם נפגשו, היא כבר מצאה חן בעיניו. ירד שלה, צלם-חובב, צילם אותה, נסע לטייל באנגליה, פגש שם את אדם, והראה לו תמונה של רונלי. הבחור נדלק, לא שכה. כעבור זמן הגיע לביקור בארץ, בילה באחד הפאבים, ופיתאום הבחין בחייה מוכרת. ניגש אליה, שאל אם היא לא רונלי מהתמונה, והודיע לה שבמצאיאות היא עוד יותר נהדרת.

זה קרה השבוע: כלא, נווה תירצה" הועמד על רגליו

גרנות: מחוץ לתא!

תשתחררי מכאן. ותני לי קצת מנוחה" את המיצרכים שקניתי בקניינה השארתי אצל גרנות בארגז מתחת ל" מיטה. בחרר שבו גרתי נגנבו רוב הדברים ולא היתה לי סבלנות לפתוח ולסגור את הארון כבר משעות־הבוקר המוקדמות. הפריעה לי גם העובדה שהבגדים והאוכל נמצאים באותו ארון, והעפתי להטריד את גרנות.

לאחר שעה נשמעה צעקה מכיוון אחד הארגזים הגדולים שהובאו בכוכר עליידי הנהג של תירצה. ניגשנו ל" ארגזים וראינו את אביבה יושבת מקופלת בתוך אחר מהם. היא אמרה: "יכולתי לצאת מכאן בתוך ארגז ואף אחד לא היה יודע. אבל לאן הייתי הולכת? אולי בעצם לקפה לונדון ל" אכול עוגה עם קצפת ואחר־כך הייתי חוזרת, בלי ברירה."

הסוהרת, כך סיפרה גרנות, הציעה להוציא אותה מהתא ולסרק אותה בחוץ. הסוהרת, המשרתת בשב"ס זה חודשיים, טענה כי לא ידעה שעשתה דבר אסור. היא הושעתה מעבודתה, עד לכירור שייערך בוועדת־חקירה. ההנהלה טענה כנגד גרנות כי לא הסכימה לטוהרת שאסור היה לה ל" פתוח את התא ולהוציאה. גרנות הסכימה שאין זה תפקידה כאסירה.

אביבה וחווה. אצל חווה ואהוד הכסאות עפו חופשי

היא רוצה להקטין את החזה שלה ולהיות בלונדית ★ חווה ואחותה תפסו את אהוד, על חס" ★ היא התחבאה בארגז כדי להוכיח שקל לברוח ★ כנד מטוגן בכיתה לעידעור בירושלים

ככל בוקר הכנתי לאביבה ולי סנדר וויצים שאותם לקחתי ל"מתפרה" בתדיראן. אביבה הביאה איתה קפה ר ממתיקים שאותם אכלנו בהפסקת־הבוקר. לפעמים יצאנו לחוגים ביחד. אביבה השתתפה ברוב החוגים והיתה דמות דומיננטית באירגון ערבי־תרבות.

אביבה היתה הרוח החיה בחדראן. היא היתה עובדת חרוצה והתייחסה ל" עבודה ברצינות. שעות רבות לא קמה ממקומה והיתה קשורה למכונה ה אוטומאטית שעליה עברה. היא לא הירשתה לאף אחת מהאסירות להחליף אותה בעבודה. היא קראה למכונה "רווינגטה" (שהיתה הסוטה של דו"ק קיחוט), והסבירה לי פעם שהיא ר" "רווינגטה" רגילות זו לזו.

הסיפור שיעשע אותי, תיארת לי עצמי איזה מהומה קמה בנווה־תירצה ונזכרתי בשיתות הרבות שהיו לי עם אביבה גרנות בכלל, שבהן סיפרה לי שאנשים רבים לא מבינים את חוש־ההומור שלה. קשה לי להאמין שגרנות תיכנה בריחה דראמטית, בדיוק עכשיו, לפני העידעור כבית־המישפט העליון.

קאנט

וקירקגור

אביבה מלמדת צרפתית וכמו כן מעבירה חוג לפילוסופיה. היא שולטת בשפות רבות, אך כותבת עברית בשגיאות־כתיב. היא מעולם לא למדה עברית בצורה מסודרת. נהגתי לשבת בחדרה בשעות הערב לפני סגירת התאים ובעיקר בימי השישי והשבת, שהיו ארוכים ומשעממים כי מיוחד.

באחד הימים פרץ ויכוח בין שתי אסירות. בלחט הוויכוח הרימה אסירה אחת מגירה כבדה, שהיתה לידה, והעיפה אותה לכיוון צרתה. זו התכופפה והמגירה פגעה בחוקה בראשה של אביבה, אך היא לא זזה ממקומה ונשארה עומדת פעורת־פה. אחרי דקות מיספר התאוששה ו אמרה: "הייתי בהלם. עכשיו אתן מאמינות לי שכאשר משהו קורה לי אני נכנסת להלם. כך הייתי גם אז, בליל־הירצה, אך השופטים לא האמינו. אבנור (חנה אבנור, שגורה על גרנות מאסר־עולם) לא יודעת מה זה הלם."

קפה ועוגה

ב"לונדון"

זכרתי באחת המתיחות של גרנות כשעברנו יחד ב"מתפרה" כי מיפעל חדראן. יום אחד נעלמה אביבה לפתע. הסוהרת חיפשה אותה, וכולנו נכנסנו ללחץ ולא הבנו להיכן היתה יכולה להיעלם כשהשער נעול.

ביום השישי עוסקות האסירות ב" ניקיון התאים. בשעה שש בכוכר מוציאים את המיזרונים לאוויר ב" חצר. במשך שעות־היום אין שום עיסוק. קשה לשבת על הרקבים ב" מיטות ואסירות רבות מסתובבות ב" פרודור בחוסר מעש.

טרנזיסטור

בתוך סנדוויץ

כל בוקר ב"7.30 יצאנו לעבודה בתדיראן. התאספנו בחדר־האוכל, ומשם, אחרי חיפוש שיטחי, הוציאו אותנו לבתי־האכלה. אסור היה לנו לקחת איתנו טרנזיסטורים. היו אסירות שרצו לשמוע מוסיקה והסתירו את הטרנזיסטור על גופן. אם היה המכשיר מתגלה בחיפוש הוא היה מוחרם מיד.

אביבה דורשת העלאת־שכר בכלא!

ואיפשר לעורך־דין עמירם לבדוק אם מקבל האסיר את מלוא השכר. ההחלטה בעניין נדחתה עד ל" חודש אפריל. אם יקבל בית־ה" מישפט את טענות של עורך־דין עמירם תהיה זו החלטה רבת־מש" מעות לגבי כל האסירים שיהיו, כתוצאה מכך, כפופים לחוק שכר" והשכר גבוה בהרבה מזה שמקבל האסיר, מבקש הפרקליט להחליט עקרונית על העלאת־השכר לאסירי רים.

עותרת נגד החלטת הניציב, העתי" רה היא בעצם כנגד נציבות־בתי" הסוהר, וכי השכר שנקבע הוא למ" עשה כמעט חצי משכר־המינימום המקובל במשק. הקריטריון שנקבע צריך לחול על כל אחד, בלי כל קשר להיותו אסיר. לכן דורש ומבקש עורך־דין עמירם ששכרה של גרנות יותאם לשכר־המינימום במשק. והיה והשכר גבוה בהרבה מזה שמקבל האסיר, מבקש הפרקליט להחליט עקרונית על העלאת־השכר לאסירי רים.

יום השישי האחרון הגיע אבי ("עמרה") עמירם, פרקליט" טה של אביבה גרנות נכלא נווה־תירצה כדי ליצגה בפנייתה לבג"ץ. להמתנת הפרקליט הוצאה אביבה וזאת למרות שהדין התנהל בתוך הכלא ובנוכחות הסוהרות. הדין התנהל לפני השופט יהו" שע בן־שלמה מבית־המשפט המ" חוזי בתל־אביב. השופט בן־שלמה מגיע בכל יום שישי לנווה־תירצה כדי לשמוע עתירות של אסירות. לכל אסיר יש זכות להגיש בג"ץ נגד גורמים ציבוריים ורישמיים של המדינה.

חדרה של אביבה מסודר בטוב־טעם. זהו חדר קטן ובו שתי מיטות, שולחן קטן, כיסא וארונות מפת, שעליה ניצבת טלוויזיה ציבוענית. מעל ל" מיטתה תלויה תמונה גדולה של (וינסנט) ואן־גוך שנתלשה ממגזין צרפתי.

לגיתית יורעאלוב היתה דרך מקורית. היא החביאה את הטרנזיסטור בתוך סנדוויץ, וכך הוא לא נמצא מעולם.

בהגשת הבג"ץ משמשת גרנות פה ליתר האסירות.

פרקליט עמירם כפה מקבלת ההחלטה

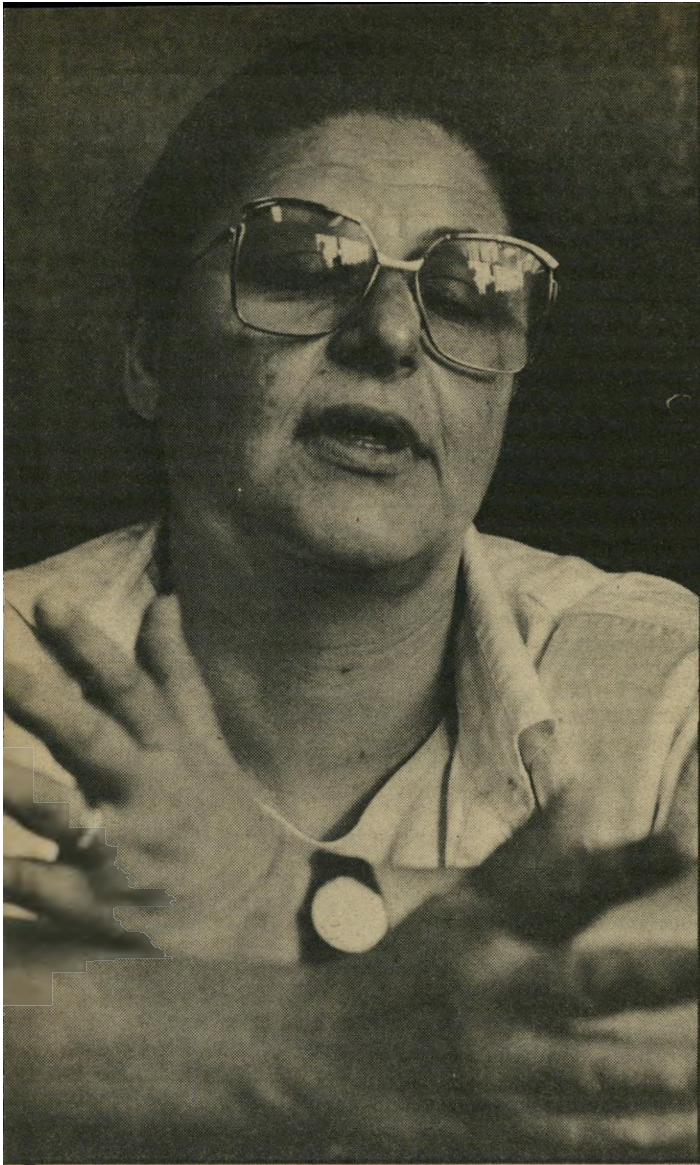
מתחתם מרף ובו ספרים רבים, בשפות אחרות, וכנייהם סיפורים מה" מיתולוגיה היוונית, סיפרי־פילוסופיה של ג'אן־פול סארטר, עימנואל קאנט ומיכתבים של (סרן אוני) קירקגור. גרנות קוראת הרבה, שולטת בשפה הצרפתית, ברומנית, בספרדית ובי אנגלית, ומכולן היא אוהבת את השפה האיטלקית. בשעות־הפנאי היא עוסקת בתרגום ולאחרונה היא התחילה לכתוב שירים.

הייתי מיוודת עם אביבה גרנות ויחד יצאנו ל"מתפרה" בכל בוקר. נהגתי לקום לפני כולם. אני רגילה לקום בין חמש לשש בכוכר ולטפל בבעלי־החיים שלי. לרוב האסירות היה קשה להתעורר לפני שש בכוכר והן נהגו לשכב במיטות עד לרגע שהי סוהרות הגיעו לספירת־הבוקר. היו כאלה שניקו מהמיטות בספירה, וחזרו מייד לישון עד יציאתן לעבודה.

קשה למצוא את גרנות לבדה בחדר. תמיד נמצאת שם אסירה זו או אחרת, שבאה להתייעץ או לבקש ממנה טובה כלשהיא. אביבה סבלנית, לא משיכה פני איש ריקם. אסירות המיוודות עם אביבה נמנעות מלבוא לתא, כאשר נמצאת שם שותפתה.

יש אפשרות לערער לבית־ה" מישפט העליון על החלטה של שו" מט מחוזי ברשות השופט בבג"ץ עצמו, או שהרשות ניתנת לעלידי בית־המישפט העליון. עורך־דין עמירם, שהופיע ב" שם אביבה גרנות, ביקש מהשופט בן־שלמה לבדוק כמה משלם מיפעל חדראן לשב"ס עבור כל אסיר. נציגת הפרקליטות מיקה תמיר טענה כי החוק נוגע ליחסים שבין עובד ומעביד ומשום כך יש סמכות ייחוד אך ורק לבית־הדין לעבודה.

עורך־דין עמירם טען מאידך שאכן יש סמכות, מהטעם שמשכו" רות האסיר נקבעות על־ידי נציג השב"ס, מאחר והאסיר מועסק על־ידי השב"ס, ומכיוון שגרנות

אסירה גרנות
עונה וקצפת בקפה לונדון

תצא וכאית והשנייה תתאבר. אין לי סבלנות לכל השטויות האלה. ואני לא מאמינה בכישופים. אני עוסקת ב' אסטרולוגיה וזה אחד מהרברים שקשר את חוזה אלי. היא מאוד מאמינה ברברים על-טוביכיים. וכל אחד ש' משתמש בזה יכול להתל בה. היום אין לי כל יחס לחוזה וכשאני רואה אותה, אני כאילו רואה מולי עציץ. לפי דעתי הטריוף שלה החמיר בכלא, אבל אני לא רוצה להתעסק בזה. אני נמצאת במתח בגלל העירעור בבית-המישפט העליון. אני יודעת ש' הגנה שלי במישפט לא היתה מוצלחת במיוחד. באמצע-התיקשורת תוארתי כמיפצלת בלתי-אנושית וזה חרה לי מאוד. עורך-הדין שייצג אותי עשה מה

שהבנתי שבעצם אין לי שום דבר משותף עם אותם אנשים.

הכישופים של ציפורה רימר

יש לי ידיד שאיתו אני נמצאת בקשר עד כמה שזה אפשרי כאן, ואני מקווה לבנות איתו קשר כאשר אצא מהמקום הארור הזה. עם חוזה ניתקתי כל מגע. אחרי שנשפטנו למאסר-עולם היתה תקופה שהיה בינינו קשר שיטחי. זה היה קשר קורקטי כמו עם יתר האסירות. אך מעבר לזה לא היה כלום. אבל זה יכול היה להימשך עד היום, אבל אז נכנסה ציפורה רימר לתמונה עם כל

שנינו. נישאנו ונסענו לבראזיל, שם נולדה הבת שלי. ידעתי מומן שהפוך ואני לא מתאימים. הוא טיפוס של צמח ללא תגובות, והקשר בינינו היה כאמת צימחי.

סיפור עם חבר-כנסת

א הבתי את חוזה ואת יצירה' רפתקנות שבה. בכל יום קרה משהו חדש. ולי היה תפקיד מרכזי בכל הרפתקות, שאז נראו לי תמימות לגמרי. אני זוכרת מיקרה שלחוזה היה סיפור עם חבר-כנסת והיא ביקשה ממני ללכת לאשתו בתור עיתונאית, ולראיין אותה וכך עשיתי. שמעתי שם סיפורים מעניינים והיה משעשע.

לפעמים הסתובבנו בתל-אביב ב' מכונית. קנינו גלידה, נעצרנו לרגע, נתנו את גביע-הגלידה למישהו ו' נעלמנו.

פעמיים נסענו יחד לחו'ל. תקופה קצרה אחרי שחזרנו מאחת מהנסיעות נודע לחוזה, שאהור יוצא עם בחורה מסוימת והוא נמצא איתה בבית-מלון בתל-אביב. חוזה ביקשה שאכוא איתה לעקוב אחריו וכשאמרתי שלא אוכל לבוא, היא לקחה את אחותה ציפי ושתייהן תפסו אותו. על חס' במלון.

כך זה התנהל במשך שנים. לא קלטתי את איותו-הסכנה. וכשהבנתי, בסופו של דבר, לאן זה הוביל אותי זה היה מאוחר מדי, וזאת הסיבה שאני נמצאת כאן.

אני לא רוצה להיכנס לפירטי המיקרה. אני מנסה שלא לחשוב על העבר יותר מדי. שואלים אותי איזו הרגשה זו להתהלך עם סטיגמה של רוצחת. אני לא מרגישה כך. אני לא רוצחת! זה שבית-המישפט קבע כך זאת עוברה, אבל היו הרבה עיוותים. אני מקווה שמשוהו יתוקן בבית-המישפט העליון בעור חודשיים.

החיים כאן בכלא לא קלים. והזמן כאילו עומד מלכת. השיגרה יכולה להציא אותי מרעתי. אני מאוד רוצה להתגרש. את הקשרים שלי עם הפוך איזואנוביץ גמרתי מזמן. אני זוכרת את היום שבו הפגישו אותנו במישטרה. הפוך היה חיזור כסיר. הוא דאג רק לעצמו. לא ידע איך להגיב. אחר-כך הלך הביתה וחתך את הוורידים. בתי לו.

הכעס הגדול שיש לי אליו הוא בגלל מה שעשה לחתול. היה לנו חתול סיאמי יפה ופיקח בשם 'סיסי'. אהבתי את סיססי אהבת-נפש. גם הילדה היתה קשורה אליו. לפני שהפוך ידע מה יקרה הוא מסר את החתול לצעבר-בעל-חיים. בוודאי הרגו אותו שם. מי יודע. זה דבר שלא אוכל לסלוח לו לעולם. הפוך בא לווזה-חירצה. בדרך-כלל לא היה לנו על מה לדבר. פעם הביא

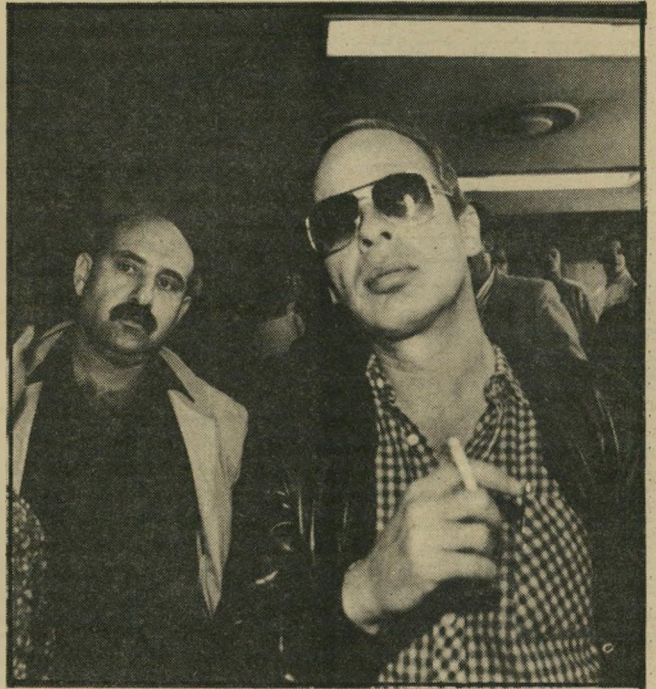
מדוע הפסיקו לדבר זו עם זו, אחרי שהורשעו שתייהן ברצח ונידונו ל' מאסר-עולם, ולמרות שכימים ה' ראשונים אחרי המישפט היו עדיין בידירות.

סיפורה גרנות:
לקח לי שמונה שנים להבין מי זו חוזה, ו'18 שנים להבין מי זה פוך איזואנוביץ (כיניו שבו מכנה אביבה את בעלה — אבי גרנות). אני, כעצם, לא מאשימה את חוזה בכל מה שקרה. הייתי צריכה להבין עם מי יש לי עסק. אני מאשימה רק את עצמי שנתתי למטרופת הזאת ל' השתלט על חיי. הקשר הזה בינינו ענה, כנראה, על צרכים נפשיים בתוכי שלא הייתי מודעת להם.

חיים בזבל

ל חוזה היו בעיות מהרגע הראשון שהכרתי אותה. היא נתלתה עלי עם הצרות שלה ונתנה לי להרגיש כאילו אני האדם היחיד שיכול להושיע אותה. היו לי אז בעיות עם הסתררות-הרוקחים ועברתי קשה מאוד כדי ל' החזיר את החובות. גם הפוך איזואנוביץ עבר קשה ובסופו הצלחנו להחזיר 100 אלף לירות.

חוזה היתה שכנה שלי והיתה עסוקה בענייני הבורסה. היו לה נפילות גר' לות והיא היתה וקוקה לכסף. אהור,

בעלים אהור יערי ואבי גרנות
פון, איזואנוביץ

מישפחה בירושלים. מיכל אלקיים גם היא יצאה לחופשה. גרנות מדברת על כל נושא, אך בשום אופן אינה מוכנה לדבר על הסיבה שהביאה אותה לכלא. ניסיתי להעלות את הנושא פעמים מיספר, אך אביבה התחמקה, כדרכה, באלגנטיות, עד לאותו יום, כשישבנו בחדר-האוכל, ואיתנו היו כוכבה לוימורחי מחיפה שנספטה בעוזן סחר בסמים ועורכת-הדין אילנה לב. נושא השיחה היה 'נשים בעולם הפשע'.

באותה שיחה הזכרו שמות של עברייניות שביצעו פשעים שונים ומרי פעם חזרו לכלא. תוך כרי שיחה אמרה כוכבה לאביבה: 'ויזי, את בעצם לא עבריינית, אז מה אם הרגת את (מלה) מלבסקי? זה היה מיקרה חרי-פעמי'. אביבה ענתה: 'אני לא הרגתי את מלבסקי ותאמינו לי שהוקנה המיסכנה הזאת עלתה לשמיים בלי לדעת למה.' מאוחר יותר ישבתי עם אביבה ב' חדרה ושאלתי אותה מה באמת קרה לילי-הרצח? שאלתי אותה גם על יחסיה עם חוזה יערי, ואמרתי כי יערי טוענת שגרנות הרגה את מלבסקי כמו ידיה וכי גרנות שיקרה בעדותה כשסיפרה שיערי היא זו רצחה את הוקנה בעזרת מעורר.

ביקשתי את גרנות לספר לי על יחסיה עם יערי בעבר ושאלתי אותה

בעלה, לא היה בבית רוב הזמן ולא ידע מה נעשה מסביבו. החיים שלהם כוזג היו בזבל.

היו שם מריבות איומות וכשהאהור היה מכה אותה היא באה להתחבא אצלי בבית. אצלה בבית עפו כיסאות חופשי. אהור, בעלה, לא אהב אותי וזה היה הדדי. בתקופות שחוזה היתה איתו לא נפגשנו הרבה. היו תקופות בתחילת ההיכרות שהיינו די הרבה ביחד. גם נסענו למצרים — פוך איזואנוביץ ואני, ובני-הזוג יערי.

לי לא קרו דברים מסעירים במיוחד עם הפוך. הכרנו באיטליה, שם למרנו

קטע ממיכתב ששלחה אביבה גרנות לנעמי אדווה בכלא, פצועה פיזית ונפשית

שחשב לנכון, אך אני לא הייתי שלמה עם קריה-הגנה. היתה לי הרגשה שלא כלי-כך איכפת היה לפרקליט ממה שקורה איתי.

בעירעור מייצגים אותי שני עורכי-דין צעירים — דוד יפתח ואבי עמירם. שניהם מאוד מסורים ובאים אלי לעיתים קרובות. אני חיה בתיקווה שלא הכל אבוד ואולי יש עוד תיקווה. **עד כאן דיברי אביבה.** אחרי אותה שיחה היו בינינו עוד שיחות רבות. נהגנו להתכתב בערבים

האינטריגות, ולי לא היה סבלנות וכוח לדברים האלה. פעם ניגשה אלי ציפורה רימר בפרוודור ושאלה אותי בדאגה, כביכול, אם אני סובלת מ' נשירת-שיער. היא ביקשה שערה מראשי כדי לבדוק משהו. הבנתי שהיא צריכה שערה מראשי לצורך כישוף ואמרתי לה: 'ציפורה, אם את צריכה שערה לכישוף תיקחי יותר מאחת.' מרסתי כמה שערות מראשי ונתתי אותן לרימר. מעניין מה היא עשתה איתן.

רימר גם סיפרה לי בהזדמנות אחרת, שראתה בחלום כי אחת מאיתנו

איתו אשה שאיתה הוא חי עכשיו. הוא רצה ממני חוות-דעת עליה.

לאחר תקופה, כשהרגשתי שהברי קורים המאולצים האלה מסרידים אותי, ביקשתי ממנו שלא לבוא יותר. ופעם, כשהגיע בכל זאת, לא איפשרו לו להיכנס על-פי בקשתי.

אני מאוד רוצה להתגרש, כדי לנתק את הפרק הזה של חיי אחת ולתמיד. כאן, בכלא, יש לי זמן לעשות חשבון-נפש. אחרי סלקציה שעשיתי כיני לבין עצמי החלטתי לנתק קשרים עם אנשים שונים. ההחלטה באה אחרי

נעמי אדווה
(המשך בעמוד 38)

מצחיק שבא לבכות

אולי זה לא הזמן לבריחות. עוצר בכפרים ערביים, זריקת אבנים, ומולן אלות. הפגנות של בעד ונגד, הפרופסור ישעיהו ליבוביץ אינו רואה עתיד גדול למדינת-ישראל, זקנים חולים ומיואשים מציצים מבתי-החולים, ממש לתוך הסלונים של צופייה-טלוויזיה, החוב הלאומי גדל וגדל ובכלל... מצב חרא. אז זה הזמן לבריחות? הפרופסור יצחק גלנור והפרופסור סטיבן לוקס אומרים שזה בדיוק הזמן לבריחות.

במקום שיש בריחות, אפילו בריחות-זוועה, יש שביב של תיקוה. מעבר להתבררות מצויה כבר התהום של היאוש המוחלט. אם המצב קשה, ואין בריחות ואין מי שיאמר, הצחקתם אותנו! — צריך באמת להתחיל לראוג.

שני הפרופסורים המלומדים אמרו את מה שאמרו על גב סיפרם המשותף הצחקתם אותנו שיצא לאור באנגליה, ובישראל.

פרופסור גלנור

„לא היו לו. היא היתה איתו עד הסוף.“

רן, תאצ'ר ושמיך מוצאים להורג על-ידי כיתת-יוריים. רן ראשון וכאשר מכוונים אליו את הרובים הוא צועק: „שיטפונו!“ כולם בורחים והוא נמלט.

השניה היא תאצ'ר והיא צועקת: „רעידת-אדמה!“ כולם מתמזזים והיא בורחת.

ספר הבריחות הפוליטיות של שני הפרופסורים נולד — אלא מה — באוקספורד, עיר האוניברסיטאות, בהוצאה על תיאוריות מארקסיסטיות. המרצה היה הפרופסור סטיבן לוקס, ואחר המאוינים היה הפרופסור הישראלי יצחק גלנור. בדיון שנערך אחרי ההוצאה סיפר גלנור בדיחה על מארקס. הפרופסור האנגלי רץ אל הישראלי ושאל „איך זה יכול להיות שיש בדיחה על מארקס שאני לא יודע?“ וכאנספור הרצינית הם המשיכו להיפגש ולספר בדיחות איש באוזני רעהו. זה נודע למול אנגלי, שפנה אליהם בבקשה להוציא ספר. ואז, כמו שני אנשי-אקדמיה רציניים ומעמיקים, הם ישבו, כתבו, ביררו וגם פירטמו מודעות בעיתוני ארצות-הברית, בריטניה וצרפת, וביקשו מאנשים לשלוח בריחות פוליטיות. הספר מכיל יותר מ-500 בדיחות, שנבחרו מתוך 3000. הנה כמה מהן.

הקאריקטורות הן מפריעטו של יוסי אבולעפיה.

הראשון: „עובדה. האמריקאים שולחים כסף, הרוסים שולחים יהודים והערבים בונים לנו את המדינה.“

שני: „החצי.“

כשיגיע שלושה — תמכרנו!“

פנים נערכה תחרות בינלאומית כדי לקבוע אחת ולתמיד מי היא המדינה המשחחת ביותר בעולם. להפתעת תושביה, מכסיקו זכתה במקום השני בלבד.

אחרי שבוע נתגלה הסוד: שליטנות מכסיקו שיחדו את השופטים.

שלוש בשערי השמיים לאחר המלחמה הגרעינית:

„אלוהים חי וקיים והוא עסוק כעת בפרויקט הרבה פחות יומרני.“

תועמלן-המיפלה מהלל את העתיד הוורוד של הקומוניזם ברומניה:

„המפלגה מתכננת מהפכה של ממש ברמת-החיים. השנה כל מועל

לואד המהמרים הוותיקים בן זכר. „מה מישקלנו? הוא שואל את האחות.“

שניים וחצי.

כשיגיע שלושה — תמכרנו!“

פנים נערכה תחרות בינלאומית כדי לקבוע אחת ולתמיד מי היא המדינה המשחחת ביותר בעולם. להפתעת תושביה, מכסיקו זכתה במקום השני בלבד.

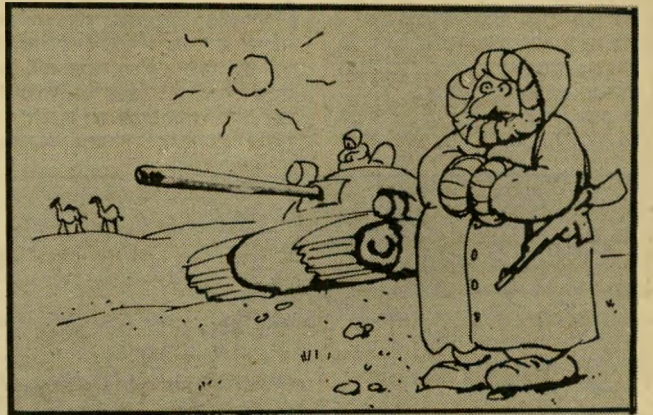
אחרי שבוע נתגלה הסוד: שליטנות מכסיקו שיחדו את השופטים.

שלוש בשערי השמיים לאחר המלחמה הגרעינית:

„אלוהים חי וקיים והוא עסוק כעת בפרויקט הרבה פחות יומרני.“

תועמלן-המיפלה מהלל את העתיד הוורוד של הקומוניזם ברומניה:

„המפלגה מתכננת מהפכה של ממש ברמת-החיים. השנה כל מועל

לוקח השטן את הספרים של השנים הבאות — ומוצא.

הגעת הנה הרבה שנים לפני הזמן, אומר השטן.

„מה אני יכול לעשות“, עונה השקל, „ארידור הוריד אותי ביגון שאולה.“

מרגרט תאצ'ר נפטרה, וארונה נישא אל הקבר על כתפי שמונה גברים. לפתע נתפה מכסה הארון וראשה של תאצ'ר מציץ מתוכו:

„ארבעה גברים מספיקים בשביל הג'וב הזה“, היא אומרת. „שמעי, מגי, אומר אחד הגברים, „זה לא ג'וב, זה תענוג.“

„שמעת? דניס, בעלה של תאצ'ר, מת.“

„באמת! מה היו מילותיו האחרונות?“

יקבל אומניים, בשנה הבאה תקבלו מכונית, בשנה שלאחריה כל מועל יקבל הליקופטר!“

פועל קשיש שואל:

„מה יעשה אחד כמוני בהליקופטר?“

„תוכל לטוס כל יום לעיר אחרת ולקנות לחם.“

מה ההגדרה של הציונות?

„יהודי אחד משכנע את השני להתרים את השלישי כדי לשלוח יהודי רביעי למלשתינה.“

שני אנשים נפגשים ברחוב אחרי מלחמת ששת-הימים.

הראשון: „אין ספק, ימות המשיח הגיע.“

השני: „מה פיתאום אתה אומר זאת?“

יהודי נאלץ לברוח לישראל. „ריבנו של עולם“, הוא מתאונן, „אלפיים שנה התפללנו לשווא שתשיב אותנו לארץ-ישראל — ודווקא לי זה צריך לקרות!“

גירסה אחרת: יום אחד עוברת השמועה בעיירה היהודית שהמשיח הגיע. האשה: „אוי ואבוי, עכשיו נצטרך לעלות לישראל.“

הבעל: „אל תדאגי, ניצלנו מפרעה, ניצלנו מהמון, ניצל גם מן המשיח.“

אשכול נמגש לשיחה עם ג'ונסון. „אמור לי את האמת“, שואל ג'ונסון, „מהו סך הכל של ההכנסות שלך?“

„כשישה מיליארד לירות“, עונה אשכול.

„זה הכל?“ מחייך ג'ונסון בניטול, „סכום זה אני יכול לתת לך מיד.“

„את זה“, עונה אשכול, „כבר הכנסתי בחשבון.“

ילד ישראלי שואל את אמו: „אמא! מה הערבים האלה רוצים מאיתנו? הרי להם יש המון מדינות: מצריים, ירדן, סוריה, לבנון, עיראק, ערב הסעודית, תימן, לוב, תוניסיה, מארוקו וכווית ועוד כמה. ולנו? לנו יש רק אמריקה!“

לאחר מלחמת ששת-הימים דנים שני ערבים בתבוסה שנחלו צבאות-ערב.

„למה אתה חושב שנכשלנו? האם הנשק הרוסי גרוע כל-כך?“

„לא, הנשק מצוין. זה בגלל מזג-האוויר.“

מה פירושו?

מגיע תורו של שמיר. החיילים מרימים את הרובים, והוא צועק: „אש!“

איש עומד בתור לחנות-הבשר בפולין, ומתעצבן: „נמאס לי לעמוד ולחכות. אני הולך לרצוח את גומלוקה!“

אחרי זמן קצר הוא חוזר. „יאוש“, הוא אומר, „גם שם יש תור.“

הגדרה של אנטי-שמ: „מי ששונא יהודים יותר מכפי שצריך.“

הבריחות נבחרו, כתב-היד הועבר למול, הכל הודפס ויצא לאור, אבל מנהיגי העולם המשיכו לחיות, לעשות עוולות וטיפשויות, והבריחות ממשיכות להיוולד בכל יום מחדש.

מה השתיים האחרונות ששמעת? שאלתי את הפרופסור גלנור.

שמעת איך קוראים לילדים מהגדה, שמבעירים טאיריים? אסיאירה קינרז ועוד אחת:

„רבין מבקר במתנה-פליטים. ניגש לילד קטן, והוא שואל אותו: בן כמה אתה, לרד? בעוד חודשים אהיה בן 7, עונה לו הילד. זה מה שאתה חושב, אומר לו רבין.“

זוהי בדיחה שבזמנו סיפרו אותה על אריאל שרון.

נכון, אין עדיין בריחות על האירועים האחרונים בגדה ובעזה. זה מוקדם מדי. כרגע יש כעס. עוד לא מבינים בדיוק מה קרה. כשיתחילו לחוש את המצוקה, יתחילו הבריחות להתעופף באוויר.

נערה ממישפחה חרדית משוחחת עם אשת הרב. משוארדל אני רוצה להיות יצאנית.“

אשת-הרב פוערת את פיה בתימהון: „שמעתי אותך טוב! מה אמרת שאת רוצה להיות?“

„יצאנית.“

השבח לאל, נושמת אשת הרב לרוחה, „חשבתי שאמרת ציונית.“

באותה הודמנות הסבירה לי אביבה את משמעות שני השמות האלה. כיום שיחוררי נפרדתי מאביבה בהבטחה לבוא לעירעור בירושלים ולהביא לה יצאנית.“

כבר מטוגן בפיתה ועוגות-קצפת מקפה לוודון. היא ביקשה שאבקר את הידיד שלה ושאמסור לו רישית-שלום.

הידיד של אביבה קיבל אותי בשימי זה בביתו שבצפון-תל-אביב. הוא סיפר שהוא מכיר את אביבה שנים רבות, אך לא היו ביניהם קשרים מיוחדים, היות והוא היה נשוי עד לפני שנה וחי עם מישפחתו בחו"ל.

הידיד, אקראמי, גבר נאה בשנות ה-40, רואג לאביבה ומקווה שתשוחחר מהכלא בהקדם. הוא מוכן לחכות לה, ואף מוכן לעשות הרבה למענה, היות והוא מכיר אותה היטב והוא מאמין בחפתה.

בינתיים הקשרים ביניהם אינטל-קטואליים בלבד, כך אמר לי, וזאת כמוכן מחוסר כרייה. מסרתי לו ספר-שירים עבור אביבה. אני מקווה שמסר לה את המתנה.

גרנות: מחוץ לתא

(המשך מעמוד 37)
כשהתאים היו סגורים. אלה היו בעיקר דברים שלא הספקנו לדבר עליהם במשך היום.
אביבה התחילה לכתוב ספר בשם לבואה. היא מתכוונת לפרסם אותו לאחר הישמע העירעור.

איבר-מין מסמרטוטים

למים מיספר לפני מועד שיחוררי מהכלא נחוג יום-הולדתה של אביבה (41). זה היה אירוע מיוחד במינו. מיכל אלקיים, מומחית להכנת עוגות, הכינה כמה עוגות-שוקולד. מיכל הלל הכינה עוגת ביסקוויטים וגבינה. אחרת הביאה תמרים ממולאים באגוזי-פאקאן ויתר ה-אסירות הביאו מתנות שהכינו לקראת האירוע.

המנהלת, חיה שוהם, נתנה רשות לחגוג בחדר-האוכל וקורין, קצינת-התרבות, הביאה פטיפון. קורין אף ישבה עם האסירות ושרה. גם המנהלת בירכה את אביבה בבירכת מזל-טוב.

זה היה ערב שמח ומיוחד בנוהר חירצה. גרנות לבשה חולצה וחצאית בצבע טורקזי. אחת האסירות סירקה אותה בצורה מיוחדת. גרנות ישבה באמצע חדר-האוכל והאסירות הרימו אותה על כיסא 41 פעמים. אחר-כך עלתה על השולחן ולקול מחיאות-הכפיים רקדה את ריקוד „שיבעת הצעיפים“.

כל האסירות מהאגף השתתפו בשיי-מחה, מלבד חווה יערי וציפורה רימר שנשארו בחדר. אביבה ביקשה מאסירה אחת להביא להן כיבוד, אך היא חזרה עם הכיבוד כלעומת שבאה. הן סירבו להתכבד.

בסוף המסיבה הובאה קופסה גדולה ומתוכה הוצאה המתנה העיקרית. היו אלה תחתוני-גבר שמתוכן הוצא משוה בדומה לאבר-מין גברי עשוי מסחבות, וזוג האשכים שחברו לו היו שתי עגבניות חצי רקובות.

ראיתי את המתנה בחדרה של אביבה ימים מיספר אחרי יום-ההולדת, אך היא נאלצה לדווק אותה כשהי עגבניות נרקבו לגמרי.

משה ואיציק סמל מיסחורי

למים מיספר לפני שיחוררי התי-לה אביבה כריאטה. היא הבטיחה לי-הפתיע אותי באחד הימים כאשר תשחרר מהכלא ותופיע אצלי כשהיא רזה ובלונדית בערשות-מגע ושדיים כמעט שטוחים, אחרי ניתוח פלאסטי שאותו היא מתכננת לאחר שיחוררה. אני באמת סקנדית לראות את השינוי הדרסטי שיחול בה. השדיים של גרנות הם הסמל המיסחרי שלה. היא מכנה אותם „משה ואיציק“. בימים הראשונים כאגף לא הבנתי למה מתכוונת האסירות כאשר הן שואלות את אביבה: „מה שלום משה ואיציק?“

עד שבאחת ההזדמנויות צבטה מיסחורי את אביבה בשד, וזו אמרה: „עיוכי את איציק, משה מקנא.“

באותה הודמנות הסבירה לי אביבה את משמעות שני השמות האלה. כיום שיחוררי נפרדתי מאביבה בהבטחה לבוא לעירעור בירושלים ולהביא לה יצאנית.“

כבר מטוגן בפיתה ועוגות-קצפת מקפה לוודון. היא ביקשה שאבקר את הידיד שלה ושאמסור לו רישית-שלום.

הידיד של אביבה קיבל אותי בשימי זה בביתו שבצפון-תל-אביב. הוא סיפר שהוא מכיר את אביבה שנים רבות, אך לא היו ביניהם קשרים מיוחדים, היות והוא היה נשוי עד לפני שנה וחי עם מישפחתו בחו"ל.

הידיד, אקראמי, גבר נאה בשנות ה-40, רואג לאביבה ומקווה שתשוחחר מהכלא בהקדם. הוא מוכן לחכות לה, ואף מוכן לעשות הרבה למענה, היות והוא מכיר אותה היטב והוא מאמין בחפתה.

בינתיים הקשרים ביניהם אינטל-קטואליים בלבד, כך אמר לי, וזאת כמוכן מחוסר כרייה. מסרתי לו ספר-שירים עבור אביבה. אני מקווה שמסר לה את המתנה.

מיונולוג עם משה ששון

והקהילה היהודית. באמת אירגנתי לעצמי כמה הרצאות, ובאותה הזדמנות הצעתי לה שתיכרם, בגלל כאביהראש ואובדן הזיכרון. הציעו לי להכניס את טובה לפרויקט נייטווי החוקר את המחלה. מובן שהסכמתי. הייתי בקשר קבוע עם המומחה מקאהיר. שכנו לקאהיר. טובה'ה התחילה לשכוח יותר ויותר. השתדלתי להתנהג באורח טיבעי. אם, למשל, היה נכנס ארם הביתה,

סכיב מיסת'החולה — כרי שלא יפול. טובה לא ידעה דבר על הצפוי לה. סיפרתי לה שהיא מקבלת גוללות נגד כאביהראש שלה ובגלל זה, היא לא זוכרת פרטים מסויימים. בשלב זה עוד לא סיפרתי לילדים — אורנה (מישפטנית) ורובי (ראובן שנהרג, לפני שלושה חודשים, בתאונת דרכים). חייתי עם זה לבד. החלטתי לקחת אותה לבדיקות בנייריורק. שוב — סיפרתי לה שאני מוזמן להרצות שם מטעם הבונדס

לבית החולים. טובה היתה מתוחה. הפרופסור אמר לה: "טובה'ה, אין לך סרטן!" טובה קפצה עליו, מאושרת, וחיבקה אותו. ראיתי שהפרופסור מוטרד. הוא ביקש ממני להצטרף אליו לשניה, ואמר לי: "טלפן אלי בערב." ניסיתי להסביר שבערב לא אוכל לטלפן, מפני שנהיה בארוחת ערב רישמית. הפרופסור רק חזר: "טלפן אלי בערב." כאותו הערב באמת סעדנו סכיב

לה קרה כמה שעות אחרי ששכתי לקאהיר מישראל. סיימתי את יום עבודתי בשגרירות, ונסעתי לביתי שכרובע מעארי בקאהיר. הגעתי בסביבות השעה 4. כעבור כמה דקות — עוד לא הספקתי אפילו להחליף את בגדיי הרישמיים בגלבייה, כרי לשבת לאכול — דיברה לבנה (מזכירתו של ששון בקאהיר) באיני טרקום. היא ביקשה לעלות. לא הבנתי. שאלתי: "מה קרה?" היא התעקשה לעלות.

"היא מתה כשלא

הייתי לידה!"

והייתי מרגיש שהיא אינה מזהה אותו — הייתי לוחש לה מיהו, והעניין היה מסתדר. היא התחילה לאבד יותר ויותר את הזיכרון. יום אחד נסעה, עם הנהג, למלון מרידיאן (מלון מהודר בקאהיר). היא נכנסה לכרה למלון. משלא שבה כעבור זמן, התחיל הנהג לדאוג. הוא

היא נכנסה לבית עם אחד מקציני הביטחון, ותפסה אותי על המרגות, בין שתי הקומות. שאלתי מידי: "מה קרה? אני רוצה לדעת את השורה האחרונה!" קציני הביטחון התבלבל. הוא התחיל לגמגם. חשבתי על כל האפשרויות בעולם. פיתאום לבנה אמרה: "משה,

שולחן גדול. ביקשתי סליחה מהנוכחים, הסתגרתי בחדר אחר וטילפנתי לפרופסור. הוא אמר לי ישר ולעניין: "משה, לטובה אין סרטן — יש לה אלצהיימר!"

זו היתה הפעם הראשונה ששמעתי על מחלה כזאת. שאלתי לפרטים. הפרופסור לא הסתיר ממני. הוא סיפר לי שזוהי מחלה שאין לה מרפא עדיין, וחוקרים את הסיבות לה. הוא תיאר באוזני את הירדררות המחלה, שלב אחר שלב, וסיים: "הלוואי ולטובה היה סרטן..."

סגרתי את הטלפון ושכתי לשולחן. טובה נראתה כליכך יפה. חיכתי אליה והמשכתי לאכול. לא סיפרתי לה מילה על דבר השיחה.

ספר נורא

הזרנו לקאהיר. קניתי ספר, המתאר את התפתחות המחלה. זהו ספר נורא, המתאר הכל בשחור-משחור. על פי הספר הזה תיפקדתי מאוחר יותר.

מוטבר שם באיזה שלב צריך לסלק מהחולה תרופות, כדי שלא יבלע כמות מופרזת. באיזה שלב יש להצמיד לו בנילווייה, מחמת אובדן הזיכרון. באיזה שלב כבר צריך להצמיד לו עזרה מיקצועית.

ממליצים שם להתקין מחיצות בין הקומות השונות בבית, מפני שהחולה אינו מבחין בהפרשי-הגובה שבין הדרגות. ממליצים להתקין סורגים

נכנס למלון, התחיל לחפש אחריה, עד שגילה אותה, עומדת מבולבלת, נבוכה. ברור היה לו שאין לה מושג איפה היא נמצאת.

קבוצה של נוצרות

יה לי ברור שצריך למצוא לכך לפיתרון, שצריך לספר לילדים. זה היה קשה. רובי היה מאוד קשור אליה. לקחנו לה בתלווייה, בחורה נחמדה שהיו לה כישרים לכך. אני עדיין בקשר איתה. הבחורה הוצגה לפני טובה כ"חברה" — כרי שלא תסתובב לבד. טובה'ה התנגדה לה. היא לא אהבה אותה. כנראה הרגישה שכפו אותה עליה, שמשוה לא בסדר. הבחורה טיילה איתה, היתה איתה. בינתיים התקנתי כל מיני סידורים מיוחדים בבית: מחיצה בין שתי הדרגות, סורגים דקורטיביים סביב הדרגות. (המשך בעמוד 42)

המאבק על הכבוד

במוחה של טובה, כמשך המחלה האיומה, ניכר שנהרס משהו בעולה, ההתבוננות מקרוב בדרך שבה טיפל ששון באשה שכה אהב יצרה אצלי משמעות חדשה למונח "קשר". כל אימת שהחמאתי על-כך לששון, הוא נהג לספר לי: "המצרים בכלל לא מבינים איך אני מטפל בטובה'ה. הם אומרים לי: למה שלא תיקח לך אשה אחרת? מה יש, חסרות נשים?" מאבק בן שש שנים פחות חודש, על פי ספירת ששון, הסתיים עכשיו. גם תקופת כהונתו בקאהיר מתקרבת אחרי יותר משבע שנים אל קיצה. היו דיבורים וגישושים על כך בחודשים האחרונים. הוצעו לששון מישרות יוקרתיות, כגון נשיא אוניברסיטת-חיפה או ראש מיסגרת חשובה במשרד-החוץ. היה מי שהציע לו אף להיות מתאם-הפעולות בשטחים הכבושים. ששון שוקל מתיעץ, מסדר את איגרות-התנחומים הרבות שעל שולחנו, מתלבט אם צריך להשיב להן, קובע שדירתו בירושלים זקוקה לניקיון יסודי. בינתיים הוא שב, ביום הראשון, לקאהיר.

לפני יותר משנה הגיע שגריר-ישראל במצריים, משה ששון, לפגישה במלון פינו-האו בקאהיר. ערכו בינינו היכרות פורמלית ביותר, שכללה תוארים כמו "מר" ו"גברת". "נורא עצוב, הסיפור עם מישוה אמר לי: 'אט-אט, במשך חודשים, נחשף ששון וסיפר לי במרטי-פרטים את 'הסיפור עם אשתו'. מתחת למעטה הגינונים המדוקדקים וכל כללי הטכס, נחשף אדם הכותב מרוזה ושירה למגירה, המצייר לאלבום הפרטי, איש רגיש ועדין עד כדי שבירות, ועם זאת מקרין חוסן שקשה להבין מהיכן הוא שואב אותו. המיונולוג הבא הצטרף יחד בשיחות ממושכות עם ששון בישראל ובקאהיר. במקרה-זמן זה נהרג בנו היחיד (יש לו גם בת - אורנה) בתאונת-דרכים בדרך לאילת, ולפני שבועיים נפטרה טובה אשתו, אחרי כמעט שש שנים של מאבק במחלת אלצהיימר. טובה ששון נאבקה על חייה, ואילו בעלה נאבק, בכל מחיר, על כבודה האנושי. עם כל חלק שנהרס

זאת טובה." הייתי בהלם. הרי זה עתה ביקרתי אותה בישראל. שש שנים פחות חודש עברו מאז שגילינו את המחלה. עד אז לא ידעתי כלל על קיום מחלה כזאת. לפני שבע שנים הגעתי עם טובה'ה לקאהיר. היא הרשימה את כולם. ג'יהאן סאראת, או הגברת הראשונה של קאהיר, ערכה לכבודה קבלת-פנים וסיפרה לי אחרי-כן: "משה, הייתי כל כך גאה בטובה. כך צריכה להיות ולתנהג אשתו של שגריר ישראל בי מצריים!" אחרי כמה חודשים התחילה טובה ל'ה לסבול מכאבי-ראש, ופיתאום התחילה לשכוח פרטים. לקחתי אותה לבדיקות בישראל. הפרופסור שערך את הבדיקות הוא גם ידיר. טובה היתה מאוד מודאגת. היא חששה שמה יש לה גידול ממאיר בראש. כשהסתיימו הבדיקות, באנו שנינו

(המשך ממעמד 7)

מנסים בייאוש לתפוס מונית שתיקה אותם לקצה העיר.

כשהגענו לאינפורקוונטוסל, גילינו כי צמרת אש"ף, שתפקידה היה לארגן את מיבצע הספינה, שוכנת במלון זה. מסיבת-העיתונאים התקיימה באחד ה- אולמות שבקומה התחתונה של המלון.

אברשריף הודיע לעיתונאים קיצ' ריהרוח כי יש ספינה וכו' נפליג בקרוב מאוד. הוא סירב למסור פרטים כל שהם עליה או על מועדה-הפלגה ואמר, שוב, שזה נובע מסיבות ביטחון. ניתן. באותו השלב עדיין לא הבינו העיתונאים עד כמה הדברים רציניים. הוזכר גם אמר לעיתונאים כי כמות הערב תיערך קבלת-פנים לכל המי- עדים להפליג, מטעם הוועד היווני לסולידריות עם העם הפלסטיני במלון הולדיי'אין אנתונה.

קבלת הפנים הפכה מהר מאוד להפי גנה. יו"ר הוועד לסולידריות דיבר בלהט ביוזנית שוטפת. בחורה תירגמה את דבריו לאנגלית. מאחוריו עמד גוש של 20 או 30 פלסטינים מגורשים, לכולם היו כופיות לראשיהם או על צווארם, והם צעקו בלהט: פלסטיני ערבייה וברוח וכרם נפרה את פלסטיני תוך שהם מניפים את ידיהם באוויר בסימון וי.

מאחורי המיקרופון היתה אורייה קשה. מן העבר השני של אולם קבלת הפנים נערכו שיחות תרבותיות בין נציגי מישלחות שונות, שבאו בעיקר מאירופה כדי להביע הודות.

הודעתו של אברשריף מן הצהריים, שאולי בערב קבלת הפנים יימסרו פרטים על ההפלגה, נמוגה ולא הניבה את הפרי שאליה ייחלו העיתונאים והאורי חים.

יום נוסף של מתח גבוה וציפייה רוכזה הסתיים.

ערפל קרב

יום החמישי מצאתי פתק תלוי בלובי של מלון הנושיא, ובו הודעה על מסיבת-עיתונאים נוספת במלון אינפורקוונטוסל, בשעה 2 בצהריים. הייאוש התחיל לחלחל בנו. עיתר נאים התחילו לחקור זה את זה אם מישוה יודע משהו, אם שמעו, אם אכן יש ספינה, אם עומדת להתבצע הפלגה. איש לא ידע מאומה, אך חרושת-השי מועות היתה אינטנסיבית.

מישהו סיפר שאש"ף קנה אוניה, והיא תפליג למחרת, כי 12 בצהריים. הוא גם ידע ללחוש באוזניי שזה מוסד מקי.

אחר אמר שנודע לו ממקורות בכי רים כי אש"ף רכש ספינה במיפרץ הפרסי, ורק ממתנים עד שהיא תגיע לפיריאוס. הוא גם ידע להסביר שבגלל המילחמה במיפרץ, זה עלול להתעכב קצת, וכי זו רק בעייה טכנית. אחר אמר שיש ספינה, ומכיוון שלא מצאו צוות שישט אותה, זה יהיה צוות לובי. עיתונאי חרוץ נסע לגמל פיריאוס כדי לרחרח שם. הוא חזר ונפיו חרושת מסעירות על ספינה שהחליפה במשך 10 ימים פעמיים את שמה, שלפני 10 ימים העמיסו עליה ציוד ומזון, ושפיר קו את התכולה כמה ימים אחר-כך, וכי זו הספינה היחידה בגמל הבינלאומי של פיריאוס שאין לה יעד-נסיעה ידוע. מישהו סיפר - ספק ברצינות ספק בצחוק - כי אש"ף מצא ספינה, אך היא קטנה יותר ממה שציפו, ואין בה מקום לכל האנשים. לכן הם ממתנים עד שחלק מן האנשים יתייאשו ויחזרו הביתה, כדי שיהיה מקום לנוותרים.

ככל שחלפו השעות, כך רבו השמועות. המתח לקראת מסיבת-העיתונאים גבר.

הצמד המוביל, אברשריף ואלי-בר טאר, ישבו מול המצלמות, כשחיוכים רחבים על פניהם. אברשריף פתח את מסיבת-העיתונאים במילות-ברכה והעי ביר את המיקרופון ל-אח" אל-ביטאר. אל-ביטאר הודיע בשימחה שיש ספינה, וכי תפליג לבטח תוך 36 שעות. תוך הזמן הזה, הבטיח, ייודעו כל הפרטים. השניים סיפרו שישראל הפעילה לה צים ואיזמים על בעלי-ספינות ועל אנ- שיצוות באופן אישי, וכך ניסו למנוע מהם להפליג. אבל למרות זאת, אמר אברשריף, יש בדינו הודעה של אי גור הימאים היווניים, שהם מוכנים להפליג בהתנדבות למרות האיזמים הישראליים.

אברשריף לא היה מוכן לפרט איזה איזמים נשלחו, או להפנות את העיתר נאים הסקרניים לימאים שקיבלו איר מים אישיים. הוא אמר שכל הפרטים ייודעו ויימסרו בכוא היום, כשהספינה תצא לדרך. מסיבת-העיתונאים השאי רה את העיתונאים הרבים בערפל-קרב. הם יצאו משם בספקות, מביטים זה אל זה בשאלה, לא יודעים אם להאמין או לא, תוהים מרוע נשמרים הפרטים בסר דיות רבה כל-יך, לא מבינים מרוע דוברי-אש"ף אינם מוכנים למסור מידע על האיזמים שהפעילה ממשלת-ישר אל.

30 ק"מ ברגל

כך או כך, הייאוש התחיל לחלחל בקרב מי שאינם דוברי-ערבית. רק הפלחים הפשוטים, לבושי הגלבויות והד כופיות, העבירו באיטיות את החרוים במסכחה, והמתינו בסבלנות איך-ק

חיים הנגבי ומחגיב, ראש המיסלגה הקומוניסטית...מלבר כוח ברומאלין

בימאית סימון ביטון ומגורש אברעלי שאהין...זהו אחד משיאי המירוץ הישראלי

מוחמד מייעארי על מדרגות השגרירות הפלסטינית...מי שחי על החרב, סופו שימות על החרב

מגורש מוחמד מילחם, ראש עיריית לחול...70 באו באופובוס

לרגע שבו יוכלו לנשק את חופי פלסטין. התיקוה המחודשת שניסה האח אל-ביטאר להפיח בזרים לא פיעמה עמוק בליבותיהם, ומבטיהם היו ספקניים. חלקם החליטו לעזוב בגלל התחיי ביות קודמות, האחרים חשבו שעזיבה בשלב כל-יך מכריע יכולה להתפרש, חלילה, כעריקה. ההמתנה נראתה כנצח. תומכים נלי-הבים אמרו שיש בסך-הכל עיכוב של שלושה-ארבעה ימים. זה לא עבר. ההמתנה נראתה כמו נצח. איהודאות, המיסתוריות הערי פל שאפף את כל נושא הספינה הוסיפו למתח.

כיום החמישי בערב נערכה במלון אינפורקוונטוסל המהודר קבלת-פנים למגורשים ולכל חברי המישלחות והי אורחים. פתק שנתילה בלובי של מלון הנושיא בישר על אוטובוסים שימתינו לאנשים בפתח-המלון. האוטובוסים המתינו בפתח-המלון בשעה העיודה. זוג זקנים, האחד לבוש בגלביה מפוספסת והשני בגלביה לבי-נה, עמדו והמתינו בשקט, כשמבט פטאליסטי בעיניהם.

פהמי חאמד סולטאן אל-תמימי (65) מחברון גורש ב-1970. האשימו אותו שאני איש-פת"ח, אמר. עצרו אותו וחקרו אותו במשך שנה שלמה. בהתחלה אמרו שאני חבר בחזית העממית, ואחר-כך, אחרי שישה חודשים, אמרו שאני חבר בצבא העממי של אש"ף.

געשו לי מישפט צבאי בעזה, ואחר-כך גירשו אותי לירדן, ביחד עם 13 איש נוספים.

הם גירשו אותי דרך הערבה. הביאו אותנו לשם, השאירו אותנו במידיבר, והיינו צריכים ללכת 30 קילומטר ברגל.

אל-תמימי השאיר בחברון אשה ר-10 ילדים. היום הוא גר בעמאן, והוא בעל-חברה. למישפחה מותר לבוא לירדן לבקר אותו.

אני מכיר את פלסטיין, אמר, מ-1936, כשבת-לאיבי היה רק רחוב אחד, רחוב דינגוף. אז חיו יהודים וערבים ביחד. הבעייה התחילה כשכאו יהודים מחו"ל, וגירשו את הפלסטינים ובאו לשבת במקומם.

היהודים המיוזרחיים והפלסטינים סובלים באותה המידה מהיהודים שבאו מאירופה ושתפסו את השילטון. למה זה שבא מאירופה, עזב שם את הבית שלו ובא לגרש אותי מהבית שלי, ולשבת במקומי? בגלל היטלר? אז איך אחרי היטלר היהודים לא געשו רגי-שיסם איך הם יכולים לעשות לאחריים מה שהיטלר עשה להם? למה צריך לזרוק אותי מהבית ולשבת במקומי? מה, אני לא כראדם?

תהיתי איך הגיעו שני הקשישים האלה לרשימת 135 המגורשים שהיו מיועדים לעלות לסיפונה של אל-עודה, ספינת-השיבה.

ג'אבר מחמוד עבד-אל-ליטיף ירדו בן ה-75 סיפר לי: לפני 20 יום קראתי בעיתון שצומרת להיות ספינה. זו היתה הפעם הראשונה ששמעתי על זה. בעיתון היה כתוב שמי מן המגור-

שים שרוצה לעלות לספינה, שיבאו לאנתונה. אז ארוחי את המיוודות ובאתי. דירי היה בעבר ראש עיריית בית-פג'ר שלייר ירושלים. הוא הואשם, לרכי ריו, בהתססה ובאירגון שביתות והפג-נות נגד השילטון, וגורש לירדן ב-1970 דרך הערבה, ביחד עם 11 איש נוספים. בכפר השאיר את שתי נשותיו ר-15 ילדים. הוא משוכנע שיגיע בספינה בחורה לפלסטיין, והוא ממתין. יש לו סבלנות והרבה אמונה.

למי שבאו מפולין ומרוסיה, אין זכות לבוא ולגרש אותי מהבית שלי, ולשבת במקומי. לפני שבאו הציונים לישראל, חיינו ביחד עם היהודים, היינו שכנים כמו אחים. לא היו שום בעיות. אבל, שאלתי, ב-1936 היו בעיות בין הערבים והיהודים.

ב-1936, הוא אמר, הבריטים סיכ-סכו בין היהודים לערבים. הם נתנו ליהודים נשק וסיוע, והתסיסו אותם נגד הערבים.

וחוץ מזה, הוסיף אחרי מחשבה, ב-1936 וב-1937, כשהיתה מלחמה בין היהודים לערבים, היו בין הערבים כאלה שהגנו על היהודים. היו שהחביאו יהודים בכתים שלהם ושמרו שלא יפגעו בהם. אני ראינו בעיניים שלי.

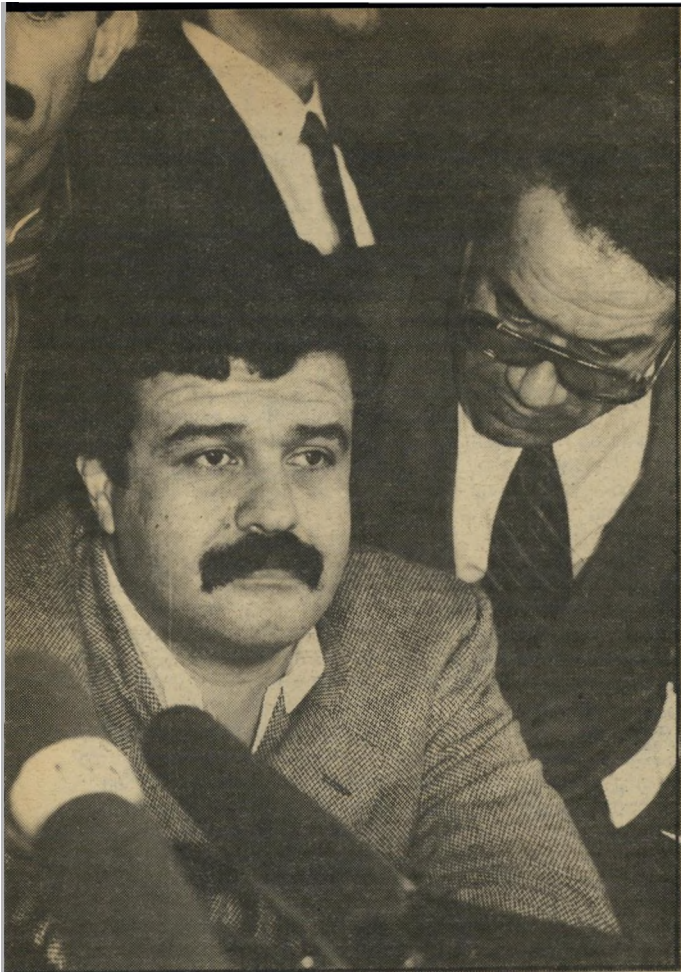
בלת הפנים היתה סולידרית. הכל הסתובבו, כשחיוכים רחבים על פניהם, מניידים באדיבות לשלום לכל עבר.

במרכז של אולם גדול היו שולחנות עמוסי-מזון. בפניות שונות של האולם היו רוכני משקאות, אך רק משקאות קלים. מפאת כבודו של השייח אל-סייח, נשיא המועצה הלאומית הפלסטינית, לא הוגש במקום אלכוהול מכל סוג. נראה כי עובדה זו הטרידה בעיקר את חברי המישלחת האירית, שהיו עוסקים במשך חלק גדול מן הזמן בשתייה כבדה, ופרצופיהם האדומים העידו על כך.

כל האורחים ענדו על דש בגדיהם את התווית שחולקה ביום השני לבר-אנו, שעליה נכתב באנגלית שם הספיר-נה, אל-עודה (השיבה), ספינת-השלום, שם האורח או העיתונאי, הארץ שאותה הוא מייצג ומיקצועו. התווית הוחתמה בחותמת של אש"ף, ונשאה את רגל פלסטיין.

התוויות המעטות שעליהן היה כתוב ישראל, משכו תשומת-לב מרובה, הן מצד המגורשים השונים, הן מצד האורחים הרבים, ובעיקר מצד העיתונאים. השמועה שאנתנו הישראלים צפויים למעצר עם שובנו ארצה, וכי נוכחותנו במקום עלולה להתפרש כהפרת-חוק, מיקדה אלינו את תשומת-הלב.

עיתונאי פורטוגלי, חבר באיגוד בינלאומי של עיתונאים, אף הציע את עזרת האיגוד, אם וכאשר נעצר. בשלב מסויים של הערב, כשהאורחים והמגורשים סיימו להכיר זה את זה ולחייך זה אל זה, הודיעו המארגנים כי האורחים מתבקשים לצאת ולהשאיר את המגורשים לברם.

מגורש אכרם האניה, עורך "אל-שעב" ארבע נשיקות, פעמים לכל צד

מגורשים קאמוצי ואל-סייח הבריה החדשה והקוראן

בא, שהטלפונים אל העיר וממנה מנות-קים, ש-400 אנשי ביטחון בכגרים אורז-חיים נמצאים בעיר, וכי אנחנו חוששים שבעיר נערך טבח". אל-ביטאר, הממונה במסיבת-העיר תונאים על הספינה, אמר שהספינה תפליג למחרת היום, ביום השני. הוא סירב למסור כל פרטים נוספים עליה, ואמר שכל העולים לספינה יילקחו מבתי-המלון בשעה 11 לפני הצהריים.

גם אבו-שריף הודיע במסיבת-העיתונאים, ביום הראשון בערב, כי המוסד התנקש בחייהם של שלושה פעילים מאנשי-אש"ף, שהיו בטיול של סוף-שבוע בלימסול. הוא סירב לומר לאיזה קבוצה מאש"ף הם השתייכו, ולאילו משימה הם נשלחו. הוא הדגיש שהם לא היו חמושים. הוא גם סיפר שהעיר קלקליה סגורה כבר שלושה ימים, אין יוצא ואין

הזמן חלף. העיתונאים היו חסרי-סבלנות, וכך גם המארגנים מאש"ף. אבו-שריף, שניהל את מסיבת-העיתונאים, לא היה עור מוכן למסור שום פרטים על הספינה, וחזר ואמר כי ההודעה לגבי 36 השעות היא עדיין בתור-קף. הוא היה קצר-רוח, לחוץ ומודאג, וכמוהו גם העיתונאים.

יפה ירקוני תבוא

אנחנו, הישראלים, ישכנו עם אחדים מהמגורשים הפלסטיניים והחלפנו כריחות שלאחר-יאוש.

"אל תדאגו", אמר לנו אחד מהם, בחיוך ממזרי, "אני אדאג באופן אישי שבעיסקה הכאה של חילופי-השבויים נכניס גם אתכם לרשימה".

אחר אמר ש-הספינה תפליג, שהאנגלים יעצרו אותה ויביאו את כולנו למתנה-מעצר בקפריסין, לשם יבואו אנשי-סוכנות לעודד את רוחנו, ויפה ירקוני תבוא לשיר לנו שירי-מולדת, כדי להעלות את המוראל.

גם אחדים מן המגורשים הפלסטיניים סיפרו לנו בערב, על כוס של בירה בבר, כי הם מתכוונים לחזור לארצות-היהודים ביום הראשון בערב.

היה ברור ש-36 השעות יסתיימו בלא כלום, אך איש לא העז לבטא זאת בקול רם ובפומבי.

ואז באה התפנית, שהחזירה אותנו ארבעה ימים אחרה. באו-יירה תגיגית, כאחד מחדרי אינטרקומוניקציה, סיפר השייח' אל-סייח' הקשיש לחברי המיש' לחות הורות ש-יש ספינה, והיא תפליג ביום השני בבוקר.

ושוב התגברה התיקווה על הייאוש. אפשר היה לראות את המגורשים הפלסטיניים, כשחיוכים גדולים פרוי-שים על פניהם. שוב נאלצנו לבטל את הטיסות, מתוך החלטה נחושה לתת לספינה עוד צ'אנס אחד.

שלושה בקפריסין

ביום הראשון בערב, קצת לפני שנסענו למסיבת-העיתונאים נוספת, ניגש אלינו אחד המגורשים ואמר לנו בעברית כי "המוסד חיסל שלושה אנשים בלימסול".

היריעה הותירה אותנו נבוכים, מפוחדים ומלאי חששות.

באותו הזמן נראה שהסיכויים כי הספינה תצא לדרך הולכים ופוחתים, והסיכויים שלא תפליג הולכים וגובים-רים. שיחות ושמועות המשיכו לעבור בין האנשים בקצב מואץ. לא היה אחד מבין הנוכחים שלא שמע איוושהי-שמועה, ושום שמועה לא דמתה לחברתה.

המיסחר בשמועות השונות התנהל במהירות, באין מידע מדויק ורישמי יותר. היתה כוזה משום נחמה פורטא, הרע במיעוטו, דרך להעביר את הזמן, להפיג את המתח.

שעון החול

עון-החול של 36 השעות תיק-תק כאיטיות, ואנחנו חיפשנו דרך להעביר את הזמן.

מייד כשיצאנו מקבלת-הפנים החלטנו לנסות ולהטביע את ייאושנו בכוס, ובחרנו ברובע הפלאקה, רובעי-הבילויים העתיקים של אתונה, כדי לנשטות ולהעביר בו כמה שעות עינוגים.

ההחלטה שנראתה תמימה בהתחלה, התגלתה מהר מאוד כהרת-אסון.

ככל שהתקרבה המזימה למקום, התברר לנו שבאותו היום נפתחות חגיגות הקרבנות היווני. כל תושבי אתונה, וגם קרוביהם מחוץ לעיר, החליטו לבלות באותו הערב בפלאקה.

נהרות-אדם זרמו כסימטות הצרות של הרובע, האנשים היו מחופשים בתחפושות שונות. פטיש-פלסטיק של יום-העצמאות הישראלי נראו באותו רגע כמו שאיפה לליטוף.

שם גילינו את הלהיט הבא של חגיגות ה-40. אבות גדולות מפלסטיק, הנראות כמו נבוס מימי התנ"ך.

היוונים התגלו באותו הערב כעם אכזרי, נוקם ונוטר. כל מי שאלה כידו שמח להראות את נחת-זרועו לכל ראש שעבר בדרכו.

בהרגשה של נפילה מהפח אל הפח, חת, הטבענו את יוגנו בכוס.

למחרת, ביום השישי בבוקר, נראו הכל כאילו יצאו מתוך פוגרום. חלק מהפלסטינים, הצעירים שבהם, הישראליים וחלק מן האורחים הרבים הסתור-

מגורשים אל-תמימי ודירי, בתל-אביב היה רק רחוב אחד - דיזנוף

שגרייר פואד אל-ביטאר סמוך לדגל הישראלי

(המשך מעמוד 39)

בשלב מסויים הרגישה טובה, כבר אה, שמשוה איום וגורא קורה לה. היא נכנסה לדיכאון ואמרה: "אני חולה במחלה איומה אני יודעת" פחדנו שתנסה לשים קץ לחייה, ולא עזבנו אותה אף לשניה. אז כבר הייתה לצידה עזרה מיקצועית.

חלה הידרדרות נוספת. היה לי ברור שאצטרך להצמיד לטובה'לה אחיות. הגעתי איתה לישראל וחיפשתי פיתרון.

פגשתי כמה מועמדות, שביקשו כ-1500 דולר לחודש. לא יכולתי לעמוד בזה. חשבתי על פיתרון אחר. סיפרו לי על קבוצת אחיות, כנות הרת הפרור על סטנטי, שהגיעו לישראל, בשליחות הרת.

פניתי אל ראש-הקבוצה. כששמעה שמדובר על עבודה בקאהיר, דחתה את הרעיון. היא הסבירה ששליחות ה-קבוצה היא בארץ-הקודש, ולא מחוץ לה. כבר התייאשתי, כשלתפע היא הודיעה לי, אחרי יומיים, שהן עשו ישיבה בענייני והגיעו למסקנה של-עזרו לשגריר ישראל במצריים — זוהי שליחות לא פחות חשובה מאשר לעזור בתוך ישראל.

הפגישה הראשונה בין טובה'לה והאחיות הייתה קשה. היא לא רצתה ללכת איתן, להיכנס לאמבטיה. אני רק הושטתי לה יד וביקשתי ממנה: "טובה'לה, בואי", והיא קמה ובאה, ללא כל בעיות.

חזרתי לקאהיר עם שתי אחיות (אחת מהן, פיטרנייל — נערה גבוהה כי מיוחד, בעלת מראה נזירי, בת 24 —

ישבה עימנו בעת שיחתי האחרונה עם שרון).

היתה לי הרגשה נוראה: בחוץ הופעתי במסיבות-קוקטייל ובכל ההדר הקשור בתואר "שגריר ישראל ב...", ובי בית שכנה טובה'לה ומצבה החמיר מרגע לרגע.

האחיות האלה הצילו אותי. פיטרנייל נייל נקשרה מאוד לטובה'לה. עכשיו היא עוברת משבר, לא ישנה בלילות. היא למדה עברית.

באחד הלילות חזרתי מאוחר ו-מצאתי את פיטרנייל יושבת וקוראת לטובה פרקים מהתנ"ך.

טובה איבדה את ההכרה לפני יותר משנתיים. הבעייה, במחלה הזאת, היא שאין יודעים אם החולה סובל, מה הוא מרגיש, מה כואב לו, האם כואב לו.

מדי פעם היה צורך להכניס את טובה לבית-החולים. באחד הימים עשיתי דרכי מקאהיר לירושלים, אגב, אני השגריר הישראלי היחיד שיכול להיכנס למכונית בביתו שבארץ-היי צוג ולהיות כעבור כמה שעות בביתו שבירושלים.

צבע ובושם

כשעברתי מרסיה, חיכתה לי הודעה רחופה: "להתקשר הביתה". טילפנתי ושמעתי את פיטרנייל מתייפחת בהיסטריה. ניסיתי להבין מה קרה. הסתבר שהיא הזיזה את טובה, כשטיפלה בה, ואחת מרועותיה יצאה מהמקום. זה היה סוף-שבוע, והיה קושי למצוא רופא מקומי. פיטרנייל בכתה בטלפון, ואני הייתי בין קאהיר ו-

טובה'לה הייתה אשה מטופחת. אומרים שהיתה יפה. יש לי עוד תיל-כושות שלה בקאהיר — אלה תיל-בושות!

עד הסוף שמרנו עליה, שתיראה יפה. הבאתי לה צבע מיוחד מקאהיר — הצבע החביב עליה — ופיטרנייל צבעה את שערה.

לימדת את פיטרנייל איך לאפר אותה. הייתי מתזו עליה כמה טיפות שאנל (בושם), ועל אף העובדה שהיתה ללא הכרה — חשתי איך היא מגיבה. כשרובי נהרג, הנחמה היחידה שלי הייתה שטובה לא ידעה על כך.

לפני כמה שבועות התחילה טובה ל'לה לעלות במישקל. היא עלתה כי ארבעה קילוגרמים, ועל אף העובדה שבקושי נתנו לה לאכול, בהוראת הרופאים, עלתה בארבעה קילוגרמים נוספים.

החליטו לערוך לה בדיקות מקיפות, כדי לגלות את הסיבה לעלייה במישקל. גילו שפעילות הבלוטות המוסי-תות את חילוף-החומרים נפגעה.

ביום האחרון לחייה הלבישה אותה פיטרנייל בגלבייה מצרית, איפיה אותה והוציאה אותה לשמש. כשהריים היא נפטרה בורעותיה.

לא עוד פסטיבל

מטובה מתה בלי אף פצע-לחץ (פצעים הנוצרים כתוצאה משכיבה ממושכת בתנוחה אחת). זה דבר נדיר. פיטרנייל הייתה הופכת אותה. היא ממש נקשרה אליה.

ירושלים. טילפנתי לרופא ישראלי וביקשתי ממנו: "טלפן על חשבונאי לקאהיר ו' נתנה את האחות, דרך הטלפון, מה לעשות".

היה לי ברור שכטפו אצטרך לאשפו את טובה בבית-חולים, אבל דחיתי את הרגע הזה.

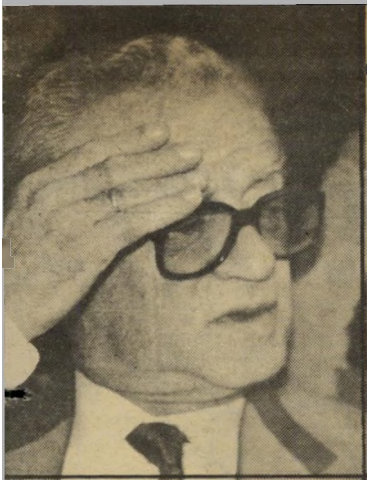
אני לא חושב שהתנהגתי באופן יוצא-דופן. נהגתי כלפי טובה'לה בדיוק כפי שהיא הייתה נוהגת כלפיי. בכיקורי הרבים בבית-החולים הר-סה נתקלתי שם באשה, שחלתה במח'לה כרונית לפני שנים רבות, אשה אינטליגנטית. בעלה התגרש ממנה אחרי שחלתה...

תחילה העברתי את טובה לבית החולים שערי-צדק. היא שהתה שם כמה שבועות, עד שאירגנתי עבורה מקום בבית-החולים הדסה. היה קושי לארגן זאת. היה תור ארוך של ממתנים. יכול להיות שהתואר שלי ותפקידי עזרו לקצר את התהליך.

היום שבו העברתי את טובה להדסה היה היום הקשה ביותר בחיי. פיתאום הבנתי שוהיה התחנה האחרונה של טובה, התחנה הסופית. מכאן כבר לא תעבור לשום מקום, כאן היא תסיים את חייה.

זה היה יום שרציתי להיות בו עם עצמי.

כפעמים הראשונות שנכנסתי ל-מחלקה שבה שכנה הרגשתי נורא: הריחות, האווירה. עכשיו שם כ-50 חולים. טובה הייתה עם אשה נוספת בחדר. פיטרנייל הייתה צמודה אליה. בכל בוקר הקימה אותה בשעה 7.

שגריר שרון

שמרנו שתראה יפה עד יוסה האחרון

בפעם האחרונה שראיתי אותה, היא היתה כלי-כך יפה...

כשהודיעו לי, מידרתי ארצה. ה-בקשה הראשונה שלי הייתה לראות אותה. כשהגעתי, כבר היה מאוחר מדי.

לא נתנו לי לראות אותה. היא מתה כשלא הייתי לידה.

אחרי-כך הייתי עסוק בסידורים, של-פחות ישמרו לה חלקת-קבר ליד רובי. לא רציתי בכיקורי-נתומים, פרט לקרובים ביותר.

אחרי התאונה של רובי, זה הפך לפסטיבל. לא הייתי מסוגל לעמוד בכך עוד פעם.

ביום הראשון אשוב לקאהיר. כי אחרונה הציעו לי כמה משרות יד-קרתיות. בינתיים אני שב לקאהיר. אחזור בעוד כמה שבועות, לשלושים.

ההצטננות מפריעה לך לישון בלילה? **קח נומצין** והלילה יעבור בשלום!

נומצין, שיקוי לילה חדשני להקלת מגוון רחב של תופעות הצטננות: שיעול, גודש באף, חום גבוה, כוסיית נומצין לפני השינה תבטיח לך שנת-לילה רגועה ומברירה. ובשעות היום - קח טבליות "קולדקס" להורדת חום ולהקלת תופעות הצטננות. להשיג בכל בתי המרקחת ללא מרשם רופא.

לילה טוב למצוננים

נומצין

אקורדיוניסטית

מארגנת שירה בציבור עם שיקופיות ומישחקי-חברה במסיבות

תוכנית מיוחדת לימי-הולדת

טלפון: 221017, תל-אביב

למניעת איידס בסקס: השתמש בבתולה. למניעת ציחוח בטלפון: במכשיר BUGALARM.

אנו מספקים גם:

- ★ שירות לגילוי האזנות
- ★ מכשירים להקלטת שיחות
- ★ מזכירות אוטומטיות

רדיו דוקטור בע"מ

ת"א, שלום עליכם 18, טל' 286444

לונדון

LUXURY SERVICED APARTMENTS

דירה לשניים במרכז העיר

מ-£26 ליום

פרטים והזמנות אצל סוכני הנסיעות

צי הרכב גדל ב-6.8%. אבל — מספר התאונות גדל ב-24%

פרמיה עם פרובלמה

בשלוש השנים האחרונות הוכפלו התשלומים שאבנו (האיגוד לביטוח נפגעי רכב) שילם לנפגעים: מ-108 מיליון שקל לשנה ל-220 מיליון שקל לשנה.

התוצאה: למרות הגידול הריאלי בהכנסות של אבנו מפרמיות ביטוח רכב חובה אין הן מדביקות את קצב תשלום תביעות הנפגעים והגרעון המצטבר של אבנו גדל מדי שנה.

מנכ"ל אבנו, עוזי אבל, מסביר את הגידול הניכר בתשלומים בכך שהעלייה במספר התאונות, הנפגעים וההרוגים עברה את העלייה במספר כלי-הרכב. שעה שמספר כלי-הרכב בארץ עלה בשנתיים האחרונות ב-6.8%, עלה מספר התאונות ב-24% ומספר ההרוגים, כתוצאה מתאונות-דרכים, ב-21%.

כך שגם עם ההעלאה האחרונה של פרמיית ביטוח רכב חובה, הפרמיות שמשלמים בעלי הרכב אינן מספיקות לכסות את הנוזקים השוטפים ומתבקש חידוש המשא-המתן בין הממשלה ואבנו על התאמה נוספת של תעריפי ביטוח רכב חובה.

וואת היא הפרובלמה של הפרמיה. העובדות שהוזכרו לעיל הן, כמוכן, אפס קצהו של מכלול הבעיות בפניו עומד אבנו, ושהביא אותו לגרעון מצטבר ההולך וגדל. גורם לא מבוטל לגידול הבלתי-יפוסק בתשלומי אבנו, למשל, הוא העלייה המתמשכת והריאלית במחירי אשפוז הנפגעים, אותם מכסות חברות הביטוח.

אפילו המעבר מן השקל הישן לשקל החדש תרם את שלו. כאשר מדובר בתביעות קטנות, יש חשיבות רבה להרגשה של מקבל הפיצויים, הרוצה לקבל סכום כסף בגלל אירוע לא נעים שארע לו, גם אם נגרם לו נזק כספי מועט.

בעידן השקל הישן ניתן היה להציע לנפגע כזה סכום משמעותי מבחינה מיספרית — 10 אלפים או 100 אלף שקל (ישן) — ובנסיבות המקרה זה היה פיצוי משמעותי.

אבל כיום לא ניתן להציע לסגירת תיק תביעה מעין זה עשרה או מאה שקלים חדשים. ההסבר הוא אמנם בתחום הפסיכולוגיה, אך העובדה היא עובדה. תביעה קטנה, שבעבר ניתן ליישבה בסדר הגודל שהתבקש, הופכת כיום, לעיתים, לבעייתית ויקרה מעבר למוצדק מבחינה עניינית.

מונטנה עכשיו.

העיתון

אביבה

גרנות

התגלתה

מחוץ

לתא

האם ניסתה

לבדוח?